Het energiebewustzijn en -gedrag van de Vlaamse huishoudens 2017

KANTAR TNS

VLAAMS ENERGIEAGENTSCHAP

Inhoud

1 Conclusies 3

2 Doelstellingen en studie-opzet 5

3 Segmentering 18

4 Attitude 22

5 Kennis 38

6 Gedrag 64

7 Evaluatie EPC 140

Vlaanderen
is energie

1
Conclusies

Vlaanderen
is energie

Conclusies

→ In 2017 vinden **9 op 10** Vlamingen **energiebesparing belangrijk**. Het aandeel Vlamingen dat dit belangrijk vindt, is stabiel in vergelijking met 2013 en 2015.

→ **6 op 10** Vlamingen omschrijven zichzelf als **(heel) zuinig** op het vlak van energieverbruik. Dit is iets minder dan in 2015 (-5%).

→ **Isolatie:** 85% van de woningen beschikken over dak- en/of zoldervloerisolatie, 47% heeft muurisolatie, 36% heeft vloerisolatie en 21% heeft kelderisolatie (indien bezit kelder). 94% van de woningen heeft dubbel glas. 19% van de woningen beschikt over HR-glas en 2% over driedubbel glas. We zien een stijgende trend voor dak en/of vloerzolderisolatie, vloerisolatie en kelderisolatie.

→ **Investeringen:** De meest populaire investeringen in de komende 5 jaar zijn het aanbrengen van dakisolatie (12%) het plaatsen van een energiezuinige verwarmingsketel (11%), het plaatsen van fotovoltaïsche zonnepanelen (10%) en het plaatsen van HR of driedubbel glas (9%).

→ **Verwarming:** Het aandeel woningen dat hoofdzakelijk met aardgas wordt verwarmd blijft stabiel (69%). Steeds meer Vlaamse gezinnen hebben geen bijverwarming (78%). Van de aardgasgebruikers met een individuele CV-installatie, bezit reeds 3 op 4 een condensatieketel. Van de stookoliegebruikers met een individuele CV-installatie, bezit reeds 44% een condensatieketel.

→ **Totaalscore energieprestatie:** 6 op 10 van de Vlaamse gezinnen scoort onvoldoende wat betreft hun energieprestatie (totaalscore).

2
Doelstellingen en studie-opzet

Vlaanderen
is energie

Doelstellingen van het onderzoek

→ Het bevorderen van rationeel energiegebruik is een van de kerntaken van het Vlaams Energieagentschap.

→ Dit onderzoek heeft tot doelstelling na te gaan in hoeverre de Vlaamse bevolking zich niet alleen bewust is van het maatschappelijk belang van het rationeel gebruik van energie (energiebewustzijn), maar eveneens hoe zij zich daadwerkelijk gedraagt (energiegedrag).

→ Het onderzoek peilt met andere woorden niet enkel naar het energiebewustzijn van de Vlaming, maar ook naar een aantal specifieke toepassingen op het gebied van rationeel energiegebruik en de daarmee eventueel gepaard gaande belemmeringen.

→ Gelijkaardige onderzoeken vonden plaats in 1998, 2001, 2003, 2005 , 2008, 2009, 2011, 2013 en 2015. Er moet opgemerkt worden dat hoewel de onderzoeken doorheen de jaren gelijkaardig waren, er soms toch wijzigingen in methodologie en/of vragenlijst zijn geweest waardoor vergelijkingen doorheen de volledige tijdreeks niet altijd mogelijk zijn.

→ In dit rapport wordt (waar mogelijk) de evolutie tot 2013 in kaart gebracht.

→ Dit onderzoek werd uitgevoerd door KANTAR TNS.

Methodologie

Onderzoekspopulatie

- Het onderzoek richt zich tot de **Vlaamse gezinshoofden vanaf 18 jaar.**

Onderzoeksmethode

- Face-to-face interviews door middel van het **CAPI**-systeem (Computer Assisted Personal Interviewing).
- Veldwerkperiode: 9 juni – 9 juli 2017
- Incentive: 2 Win for Life loten ter waarde van 6 € in totaal.

Steekproef

- De studie werd gerealiseerd bij een representatief staal van **n=1.020** respondenten.
- **Respons 57%**
- De maximale foutenmarge bij deze steekproefgrootte bedraagt **±3.1%** (met 95% betrouwbaarheid, bij 50% geobserveerde frequenties).
- Bruto steekproeftrekking (adressen) o.b.v. CRAB (Centraal referentie adressenbestand).
- Gestratificeerde steekproef waarbij eerst gemeenten worden getrokken en vervolgens individuen.

Vlaanderen
is energie

Conceptueel model

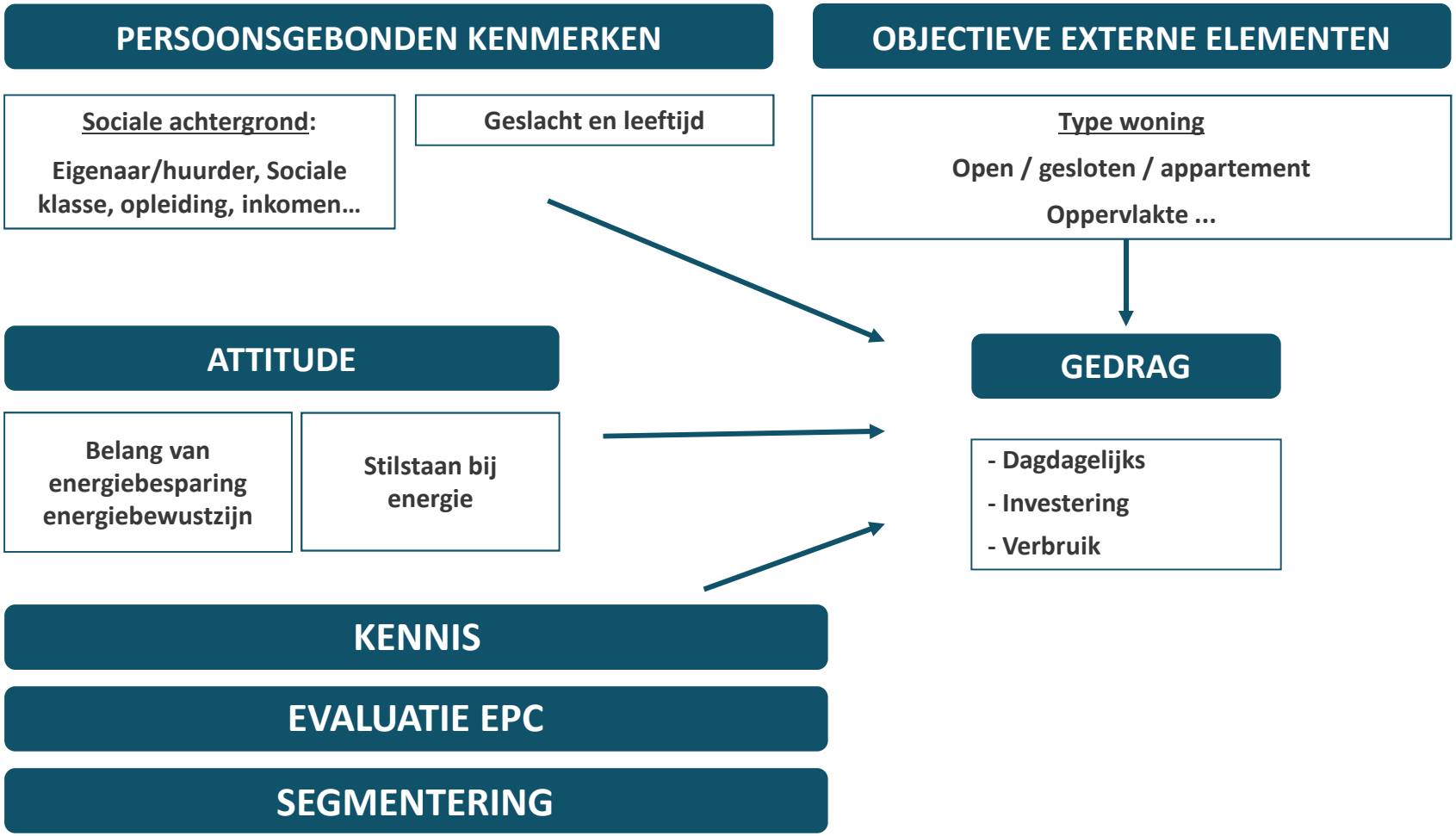

Vlaanderen
is energie

Methodologie

Vragenlijst

- In het algemeen werd de vragenlijst van 2015 hernomen. Een aantal vragen verdwenen, een aantal werden toegevoegd. De vragenlijst werd aangevuld met een luik met vragen over uitgevoerde werken voor energiebesparende investeringen. De gemiddelde duur van de vragenlijst bedroeg **41 minuten**.

- Met de **vergelijkingen met 2013 en 2015** dient **omzichtig** te worden omgesprongen aangezien de vraagstelling soms werd aangepast: dit is aangegeven in het rapport indien dit impact heeft op de resultaten.

Vlaanderen
is energie

Respons

→ Er werden n=1020 geslaagde enquêtes gerealiseerd op een totaal van 1805 contacten.

→ We behalen in 2017 een respons van 57% (56% in 2015).

→ De non respons is te wijten aan volgende redenen:

REDENEN VOOR NON RESPONS	
Weigering	23%
Geen afspraak mogelijk/adres niet gevonden	11%
Buiten doelgroep/taalbarrière	2%
Niemand thuis/vakantie	2%
Andere reden	4%

Vlaanderen
is energie

BASIS: ALLEN (n=1020)

Methodologie

→ Weging

→ Er werden **geen quota** opgelegd; **een weging** naar type woning, Nielsen zone, geslacht, leeftijd, opleiding en beroep van de respondent en sociale groep werd echter toegepast op de verkregen data.

PROFIEL (%)			
TOTAAL	**n=1020**	**Gewogen**	**Ongewogen**
LEEFTIJD	**18-24**	2	2
	25-34	15	12
	35-44	18	14
	45-54	20	16
	55-64	19	22
	65+	25	34
STATUUT	**Eigenaar**	71	77
	Huurder	28	23
TYPE WONING	**Open bebouwing**	30	42
	Half open bebouwing	20	23
	Gesloten bebouwing	24	17
	Appartement/studio	26	17

→ Vóór de weging stelden we een oververtegenwoordiging vast van 55-plussers, van (half)open bebouwingen en van eigenaars.

→ De steekproef ondervertegenwoordigde de 25-54 jarigen, huurders, gesloten bebouwingen en appartementen/studio's.

Vlaanderen
is energie

BASIS: ALLEN (n=1020)

Methodologie

→ Weging

→ Er werden **geen quota** opgelegd; **een weging** naar type woning, Nielsen zone, geslacht, leeftijd, opleiding en beroep van de respondent en sociale groep werd echter toegepast op de verkregen data.

PROFIEL (%)			
TOTAAL	**n=1020**	**Gewogen**	**Ongewogen**
GESLACHT	**Man**	68	60
	Vrouw	32	40
NIELSEN	**I**	44	41
	II	56	59
OPLEIDING	**Lager**	9	9
	Sec\tech\beroeps	59	56
	Hoger niet univ	24	26
	Universitair	9	9

PROFIEL (%)			
TOTAAL	**n=1020**	**Gewogen**	**Ongewogen**
BEROEP	**Zelfstandige**	9	6
	Bediende	32	27
	Arbeider	19	13
	Niet actief	41	54
SOCIALE GROEP	**Lager**	28	28
	Middle lager	25	26
	Middle hoger	22	23
	Hoger	25	23

→ Vóór de weging stelden we een oververtegenwoordiging vast van vrouwen en niet-actieven.

→ De steekproef ondervertegenwoordigde de hoogste sociale groep

Vlaanderen
is energie

De hierna gepresenteerde resultaten voor 2017 zijn dus steeds gewogen.

BASIS: ALLEN (n=1020)

Steekproefprofiel

OPLEIDINGSNIVEAU ONDERVRAAGDE PERSOON

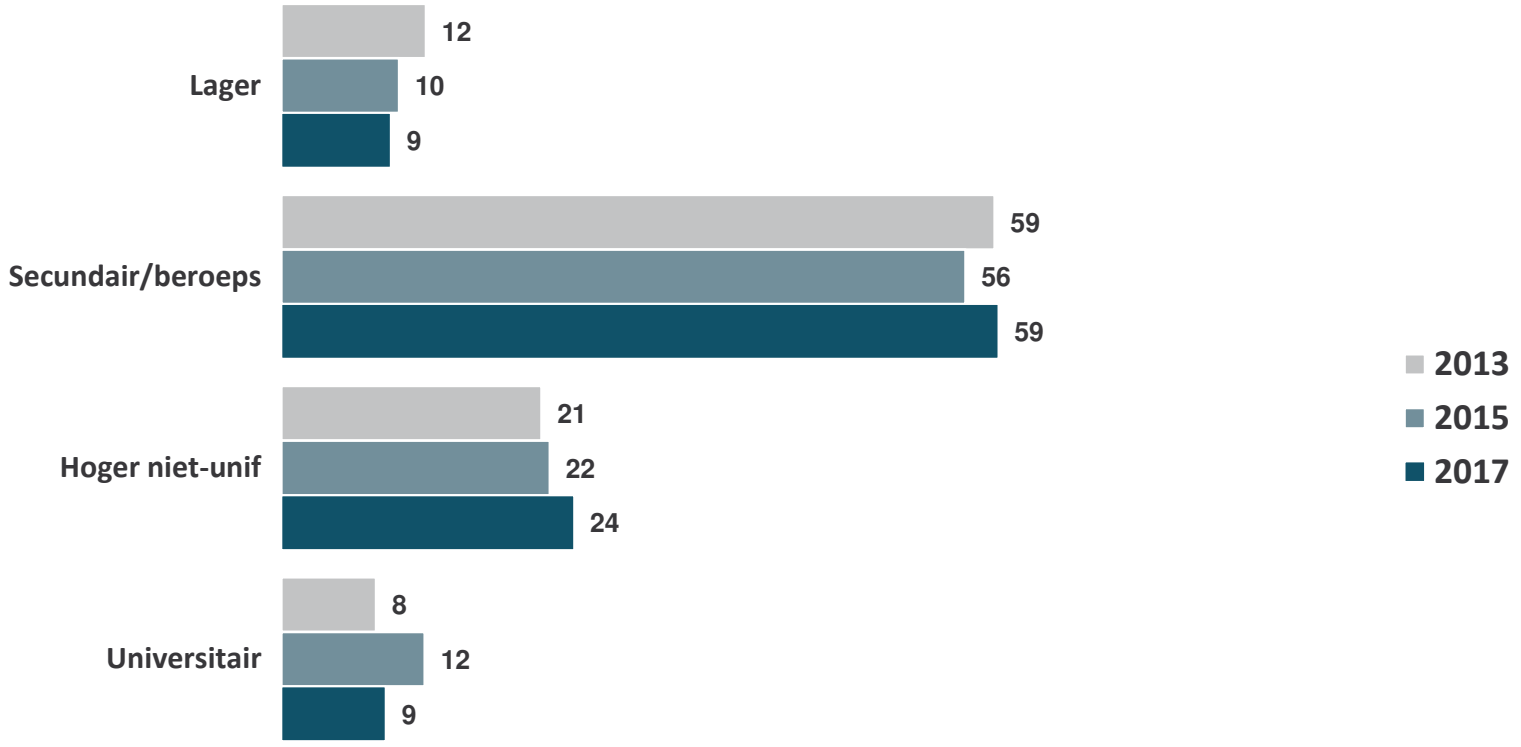

Vlaanderen
is energie

BASIS: ALLEN (n=1020)

Steekproefprofiel

AANTAL GEZINSLEDEN

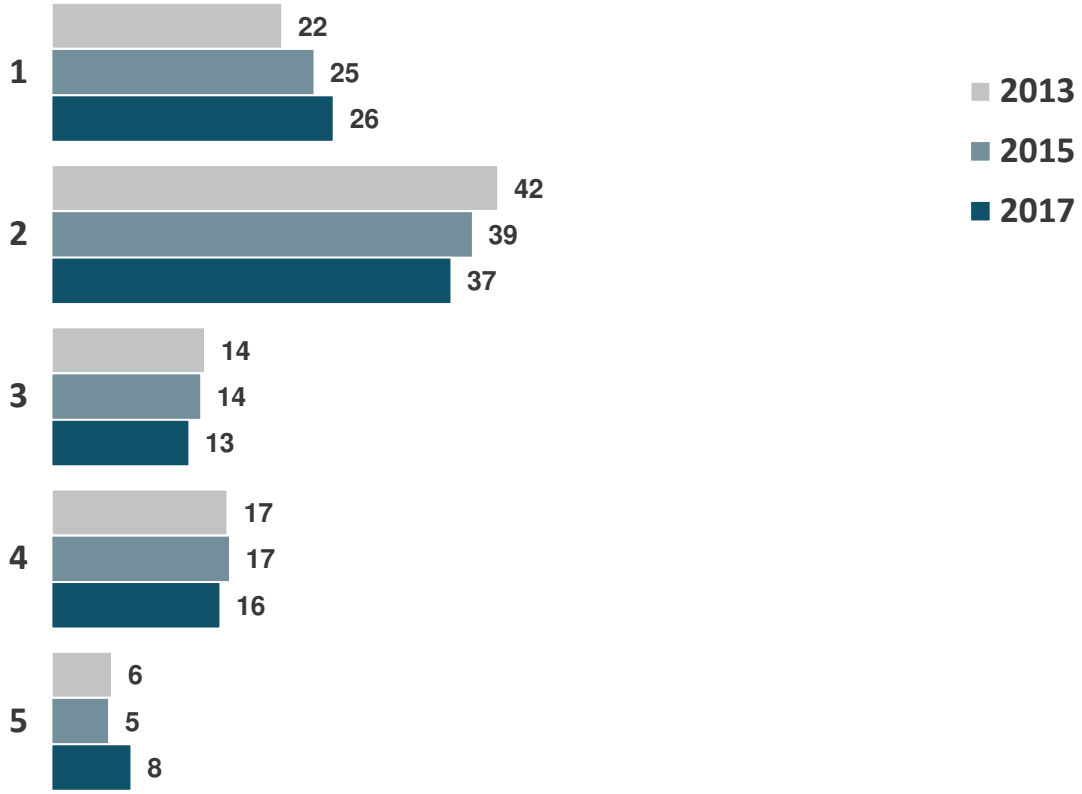

Vlaanderen
is energie

BASIS: ALLEN (n=1020)

Steekproefprofiel

GESLACHT

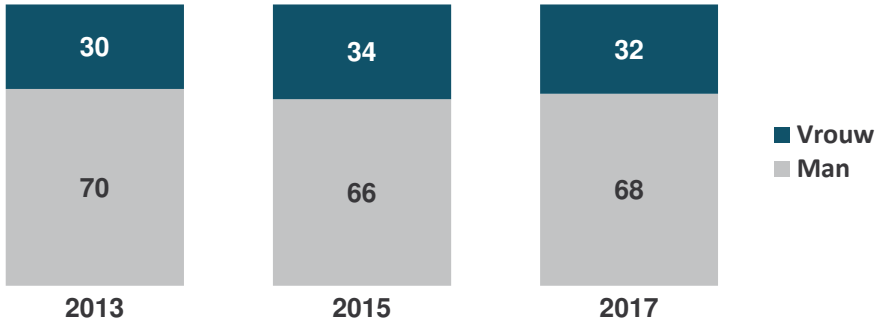

HUURDERS / EIGENAAR

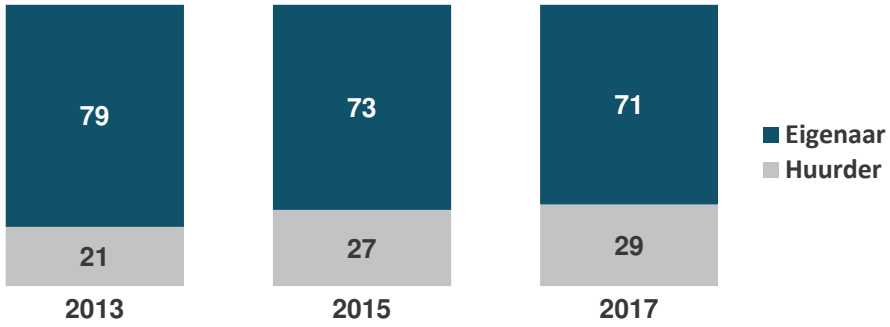

LEEFTIJD

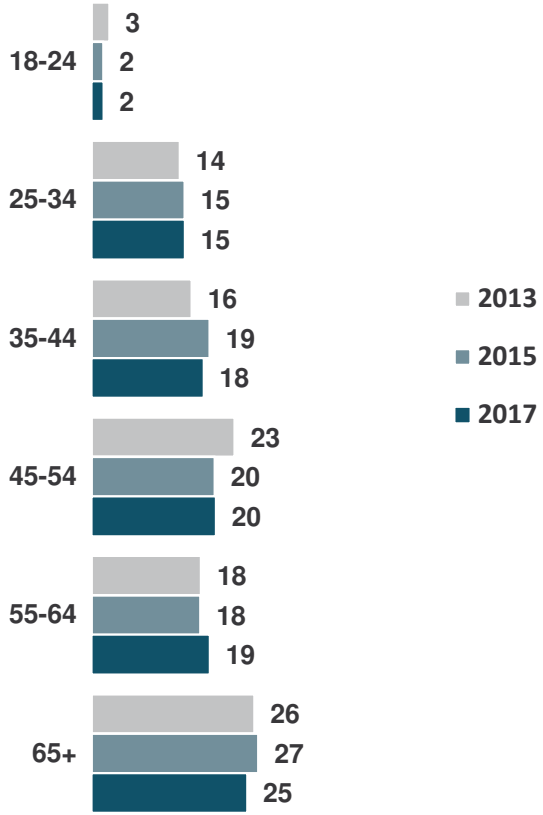

Vlaanderen
is energie

BASIS: ALLEN (n=1020)

Steekproefprofiel

PROVINCIE

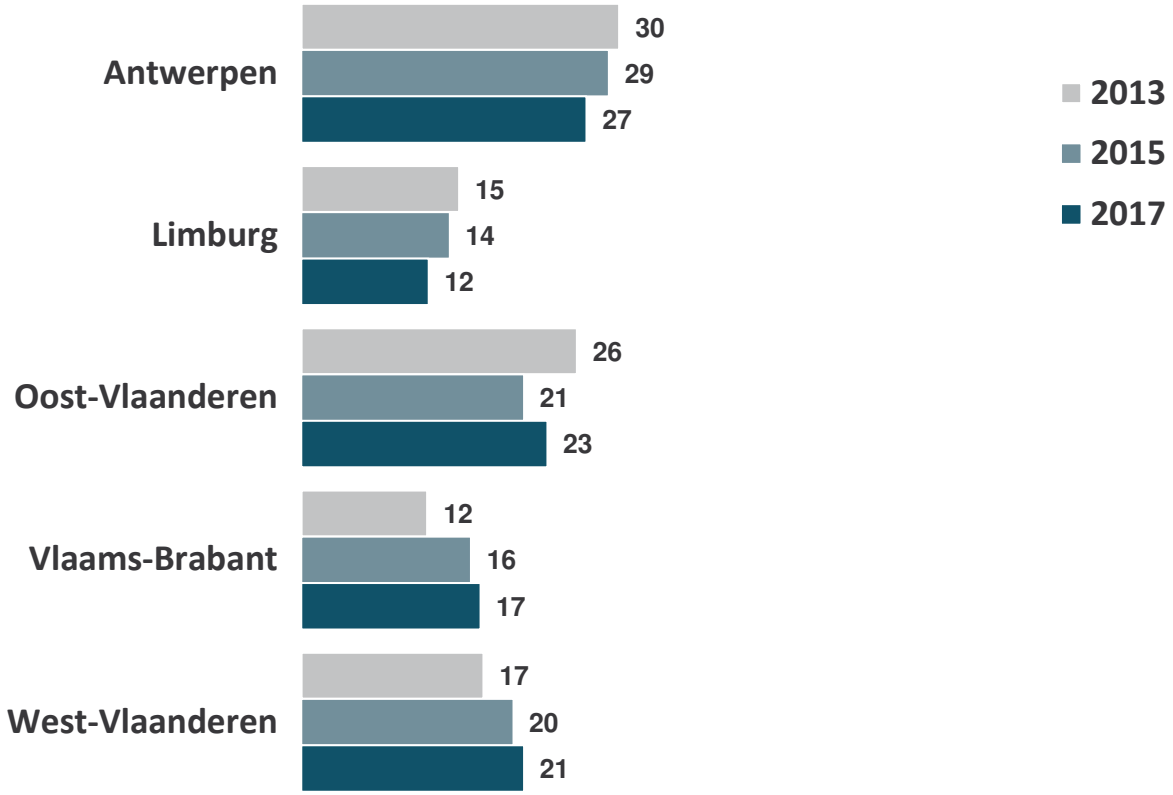

Vlaanderen
is energie

BASIS: ALLEN (n=1020)

Steekproefprofiel

TYPE WONING

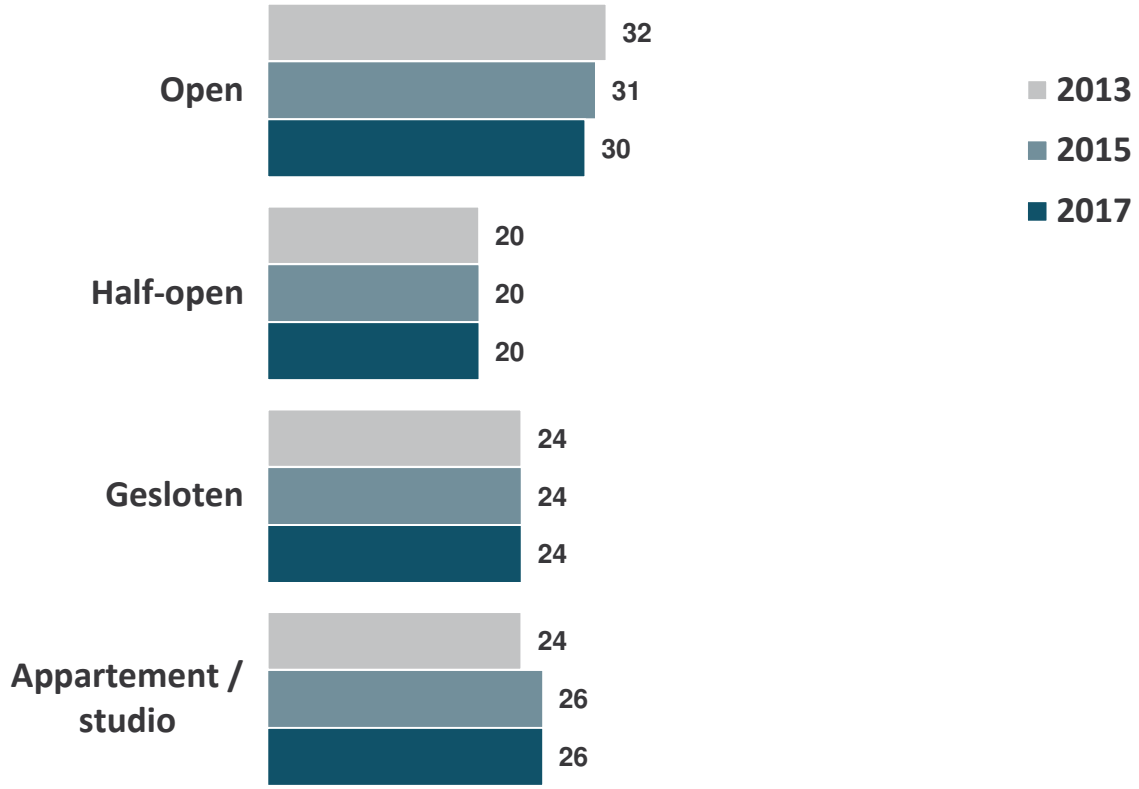

Vlaanderen is energie

BASIS: ALLEN (n=1020)

3
Segmentering

Vlaanderen
is energie

Segmentering: Definities

Segment 1 : Passieven (17%)

- Het energieverbruik en de energieproblematiek laat ze eerder koud.
- Ze houden er weinig rekening mee in hun dagelijks leven en gaan dus niet bijzonder zuinig om met energie.
- Zij zijn dan ook weinig geneigd om vandaag meer te doen om hun energieverbruik te verminderen dan een aantal jaar geleden en staan er echt niet bij stil wat de toekomst voor de volgende generaties zal brengen.
- Zij zullen zelden als eerste nieuwe energiezuinige producten en installaties uitproberen.

Segment 2 : Fatalisten (24%)

- Zij vinden energiebesparing (heel) belangrijk, maar hebben geen zin om hun levensstijl, hun gewoontes te veranderen omdat ze het gevoel hebben dat wat ze zelf doen om het energieverbruik te verminderen weinig tot geen bijdrage levert.
- Ze hechten daarom ook meer belang aan de impact op korte termijn dan aan de lange termijn impact van een energiebesparende investering.

Segment 3 : Relativisten (27%)

- Zij vinden energiebesparing (heel) belangrijk, maar zijn van mening dat andere maatschappelijke problemen belangrijker zijn dan klimaatproblemen.
- De overheid legt volgens deze groep dan ook al voldoende verplichtingen en sancties op.
- Zij mikken vooral op comfortverhoging of waardevermeerdering van hun woning, energiebesparing is mooi meegenomen.

Segment 4 : Idealisten (17%)

- Zij zijn erg begaan met het energieverbruik en de energieproblematiek en denken vaak na over de invloed van hun dagelijkse activiteiten op het energieverbruik.
- Zij zijn dan ook bereid om hun levensstijl en gewoontes te veranderen; zij zijn van mening dat vooral zijzelf iets kunnen bijdragen aan de energieproblematiek.
- Zij hebben dan ook een energiezuinige levensstijl en gaan daarom (heel) zuinig met energie om. Toch menen ze op enkele punten nog meer te kunnen besparen, en zullen ze er vaak ook alles aan doen doet wat binnen hun mogelijkheden ligt om meer energie te besparen, want rekening houden met de impact van het energieverbruik op de klimaatproblematiek is belangrijk voor de toekomst en de volgende generaties.

Segment 5 : Autonoom gemotiveerden (15%)

- Net zoals de idealisten, denken zij vaak na over de impact van hun dagelijkse activiteiten op het energieverbruik en zijn ook zij bereid om hun levensstijl en gewoontes te veranderen.
- Zij verwachten hierbij echter minder ondersteuning.
- Zij kunnen zonder lening of subsidies energiebesparende maatregelen uitvoeren en hebben geen nood aan ondersteuning of advies bij de voorbereiding, uitvoering of controle van deze maatregelen

Vlaanderen
is energie

BASIS: ALLEN (n=1020)

Segmentering: Evolutie

We zien een stijging van het aandeel fatalisten en relativisten ten koste van het aandeel idealisten en autonoom gemotiveerden in vergelijking met 2015.

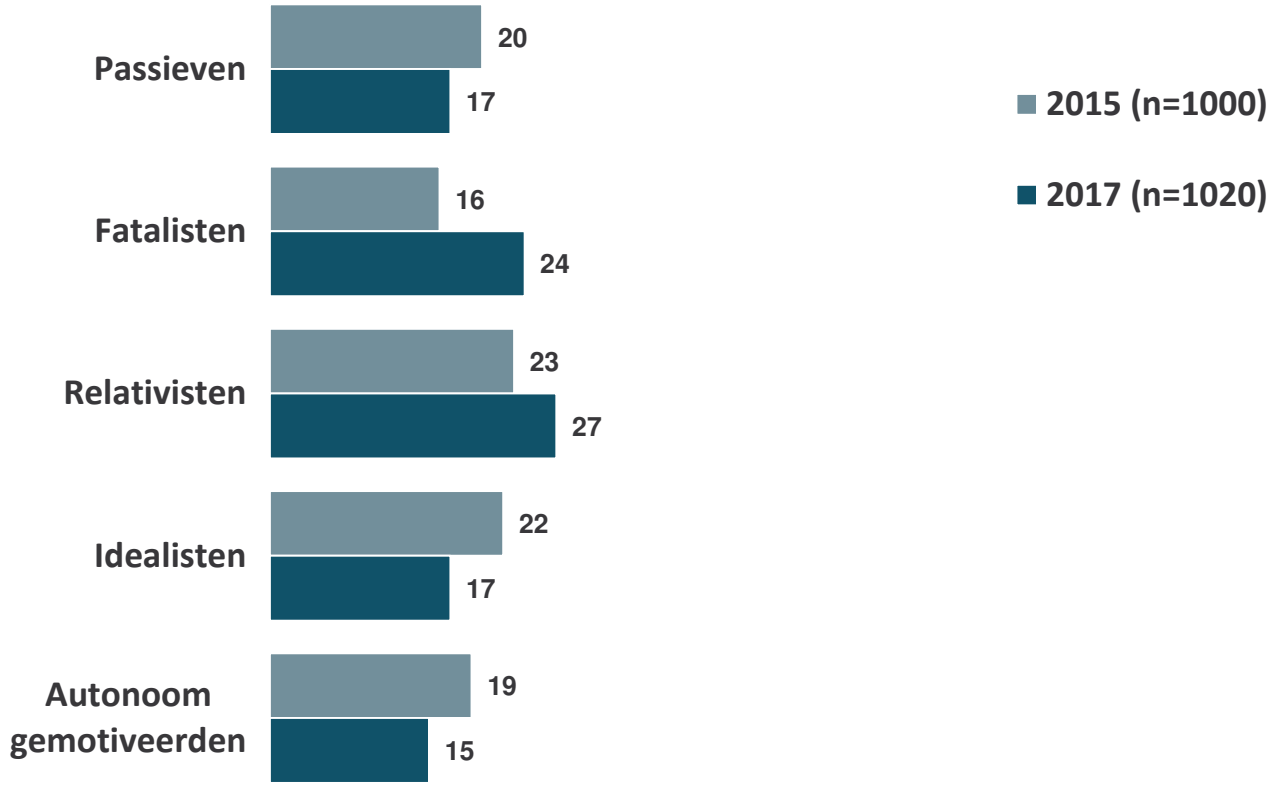

Vlaanderen is energie

BASIS: ALLEN

Segmentering: Socio-demografisch

	TOTAAL (n=1020)	Passieven (n=175)	Fatalisten (n=246)	Relativisten (n=271)	Idealisten (n=173)	Autonoom gemotiveerden (n=154)
GESLACHT						
Man	68	69	67	70	66	69
Vrouw	32	31	34	30	34	31
LEEFTIJD						
18-34	17	21	19	14	13	21
35-44	18	16	19	17	26	11
45-54	20	17	18	29	20	12
55-64	19	12	19	19	26	22
65+	25	34	26	21	15	35
KINDEREN						
Nee	62	69	69	53	52	71
Ja	38	31	31	48	48	29
OPLEIDING OP						
Lager	14	21	15	9	7	19
Sec. ond	54	58	65	49	51	42
Hoger ond	33	21	20	43	42	39
SOCIALE GROEP						
Low	28	39	30	21	18	32
Middle Low	25	27	30	20	28	22
Middle High	22	18	25	25	23	17
High	25	16	16	34	31	29

Vlaanderen is energie

significant hoger dan totaal

significant lager dan totaal

BASIS: ALLEN (n=1020)

Segmentering: Type woning en statuut

	TOTAAL (n=1020)	Passieven (n=175)	Fatalisten (n=246)	Relativisten (n=271)	Idealisten (n=173)	Autonoom gemotiveerden (n=154)
TYPE WONING						
Open	30	33	20	30	43	30
Halfopen	18	19	17	23	16	13
Halfopen + aangesloten garage	2	1	4	1	0	0
Gesloten	24	20	23	32	21	19
Appartement	26	27	36	15	20	37
Andere	0	0	0	0	0	0
EIGENAAR \ HUURDER						
(Mede)eigenaar	71	63	62	86	77	60
Huurder	29	37	38	14	22	40

Vlaanderen is energie

significant hoger dan totaal

significant lager dan totaal

BASIS: ALLEN (n=1020)

4
Attitude

Vlaanderen
is energie

Conceptueel model

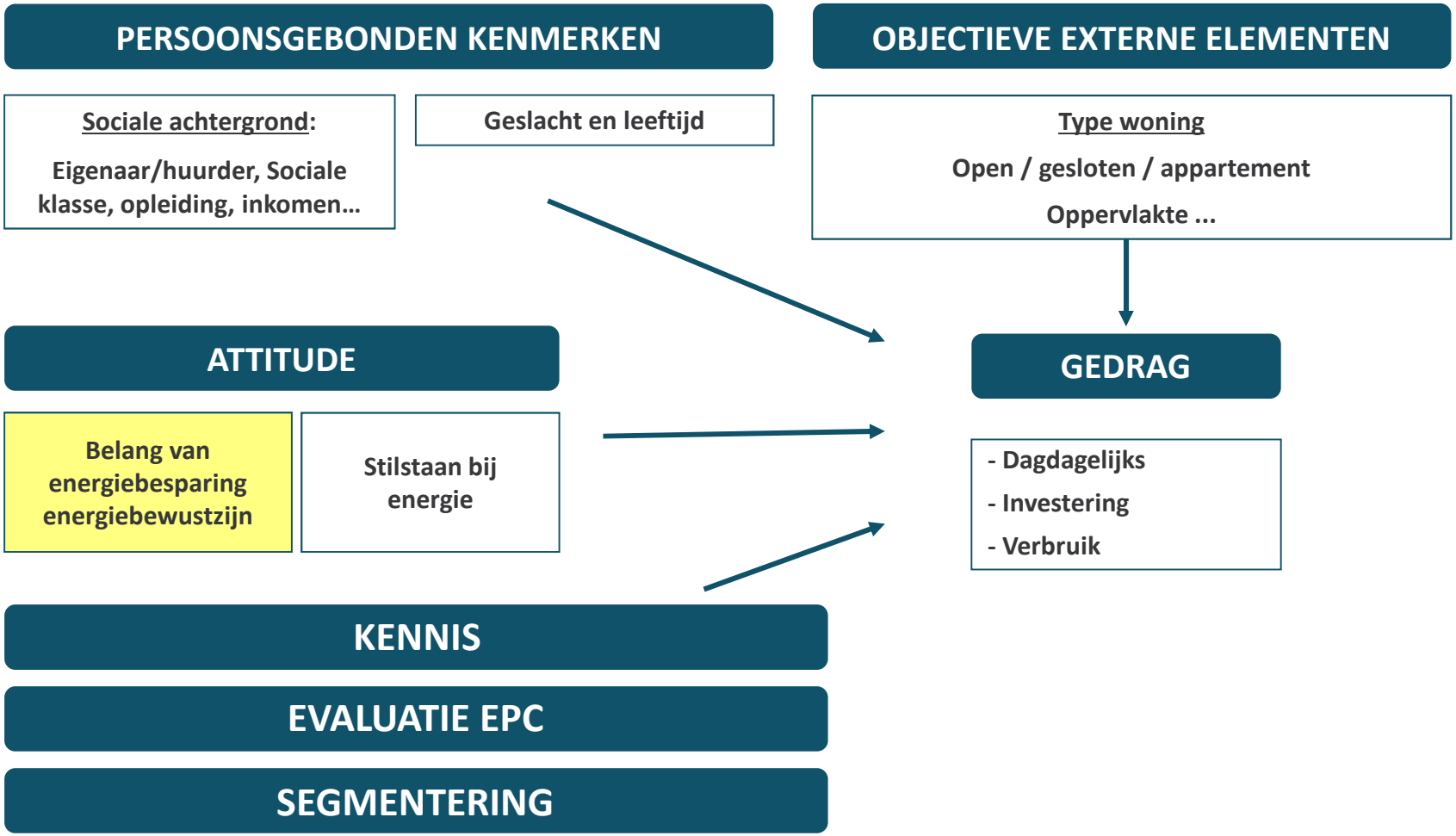

Vlaanderen
is energie

Belang van energiebesparing: Evolutie

Nog steeds vinden 9 op de 10 Vlaamse gezinnen energiebesparing belangrijk. De helft vindt dit heel belangrijk.

In hoeverre vindt u energiebesparing belangrijk ? Is dat voor u ....

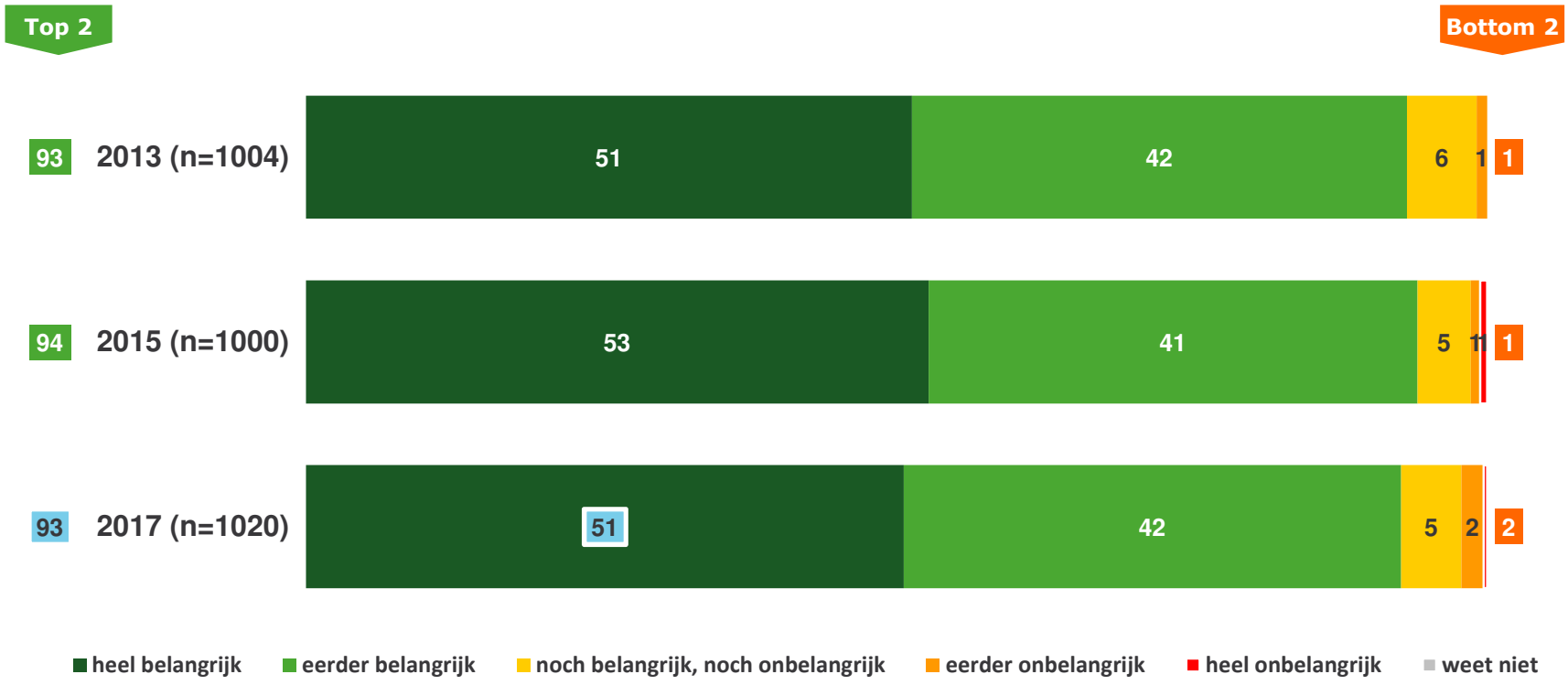

Vlaanderen
is energie

BASIS: ALLEN

Belang van energiebesparing: Provincie

Vooral in Limburg vindt men energiebesparing heel belangrijk. Dit is het minst het geval in Oost-Vlaanderen.

In hoeverre vindt u energiebesparing belangrijk ? Is dat voor u ....

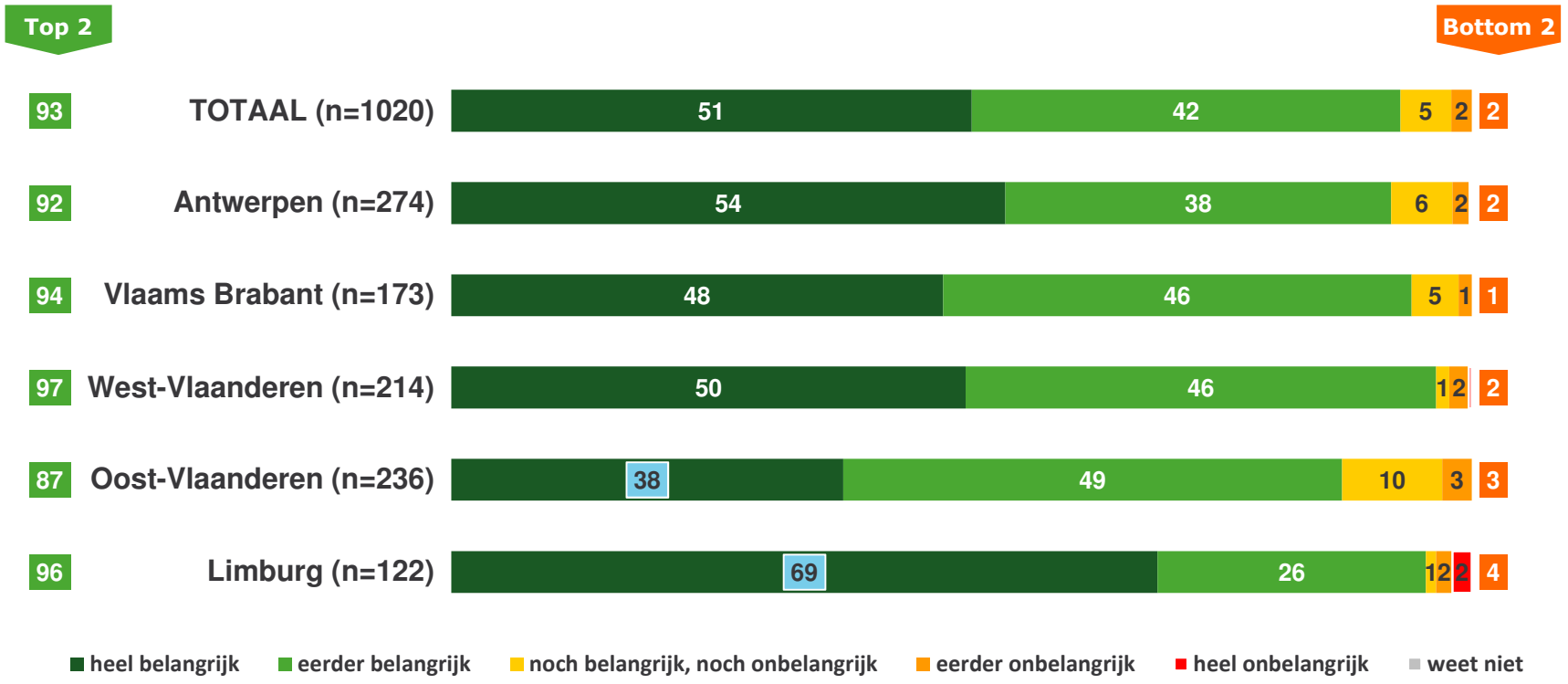

Vlaanderen
is energie

BASIS: ALLEN (n=1020)

Belang van energiebesparing: Leeftijd

In 2015 was het belang van energiesparen bij de jongeren het meest uitgesproken, wat nu niet meer het geval is (opgelet: kleine basis). We zien dat vooral 55-64 jarigen energiebesparing heel belangrijk vinden. 75+ geven vaker aan energiebesparing noch belangrijk, noch onbelangrijk te vinden.

In hoeverre vindt u energiebesparing belangrijk ? Is dat voor u ....

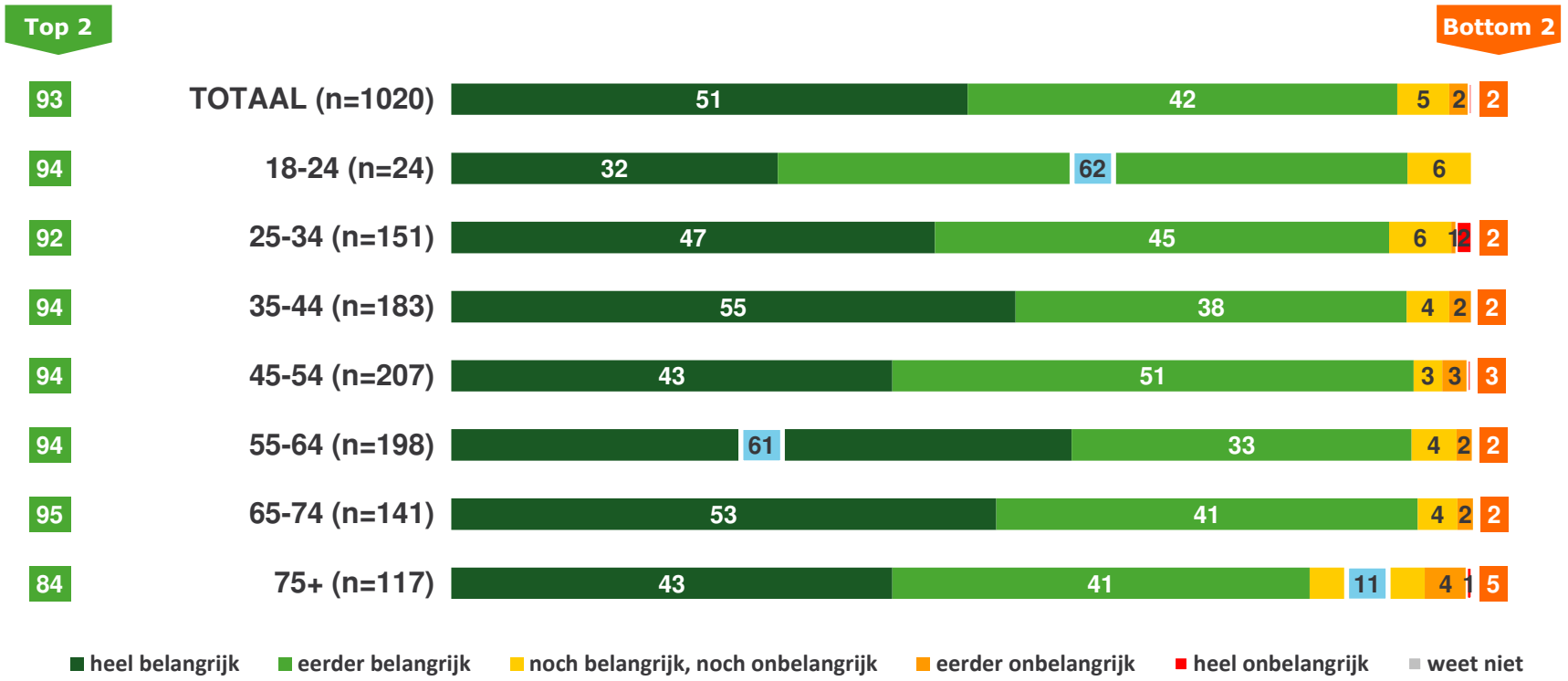

Vlaanderen
is energie

BASIS: ALLEN (n=1020)

Belang van energiebesparing: Segment

De Passieven geven het minst vaak aan energiebesparing belangrijk te vinden.

In hoeverre vindt u energiebesparing belangrijk ? Is dat voor u ....

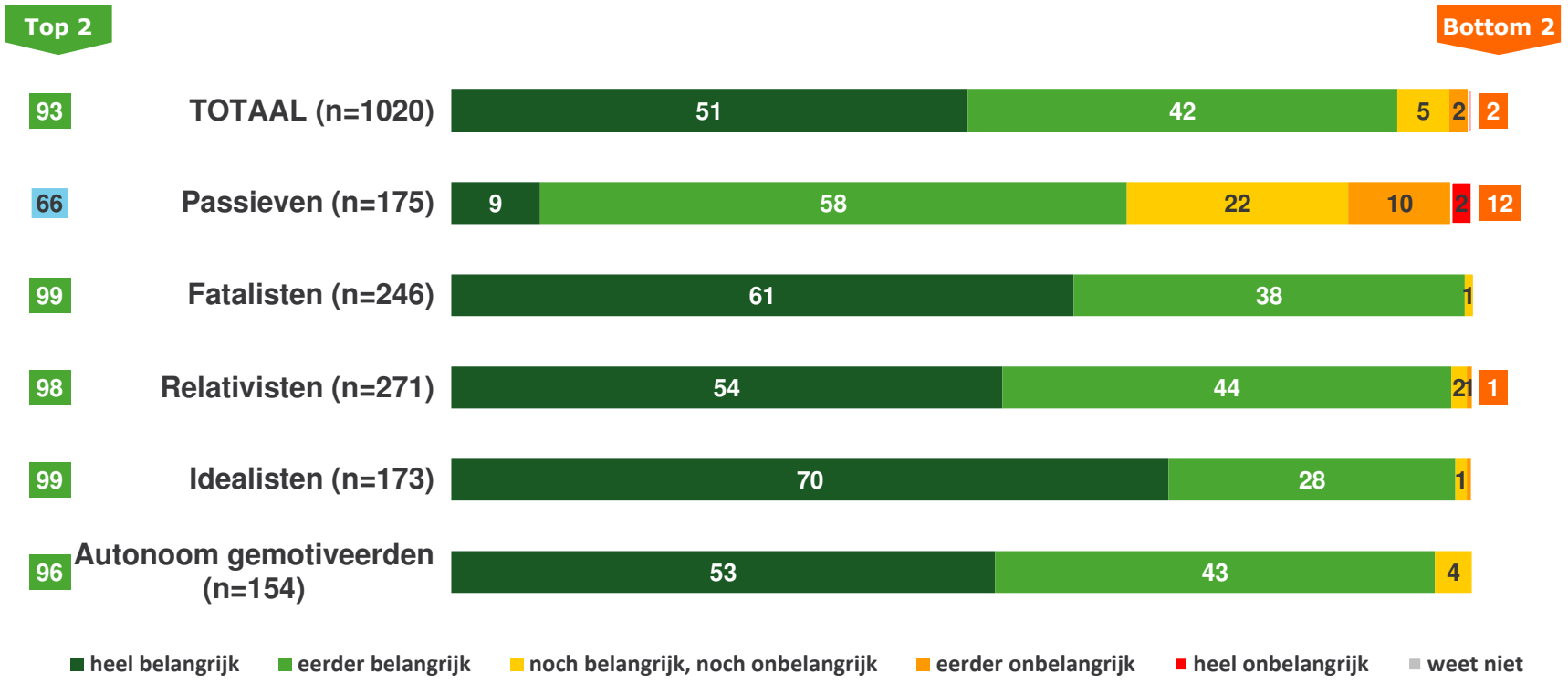

Vlaanderen
is energie

BASIS: ALLEN (n=1020)

Attitude: Kritisch kijken naar eigen energieverbruik

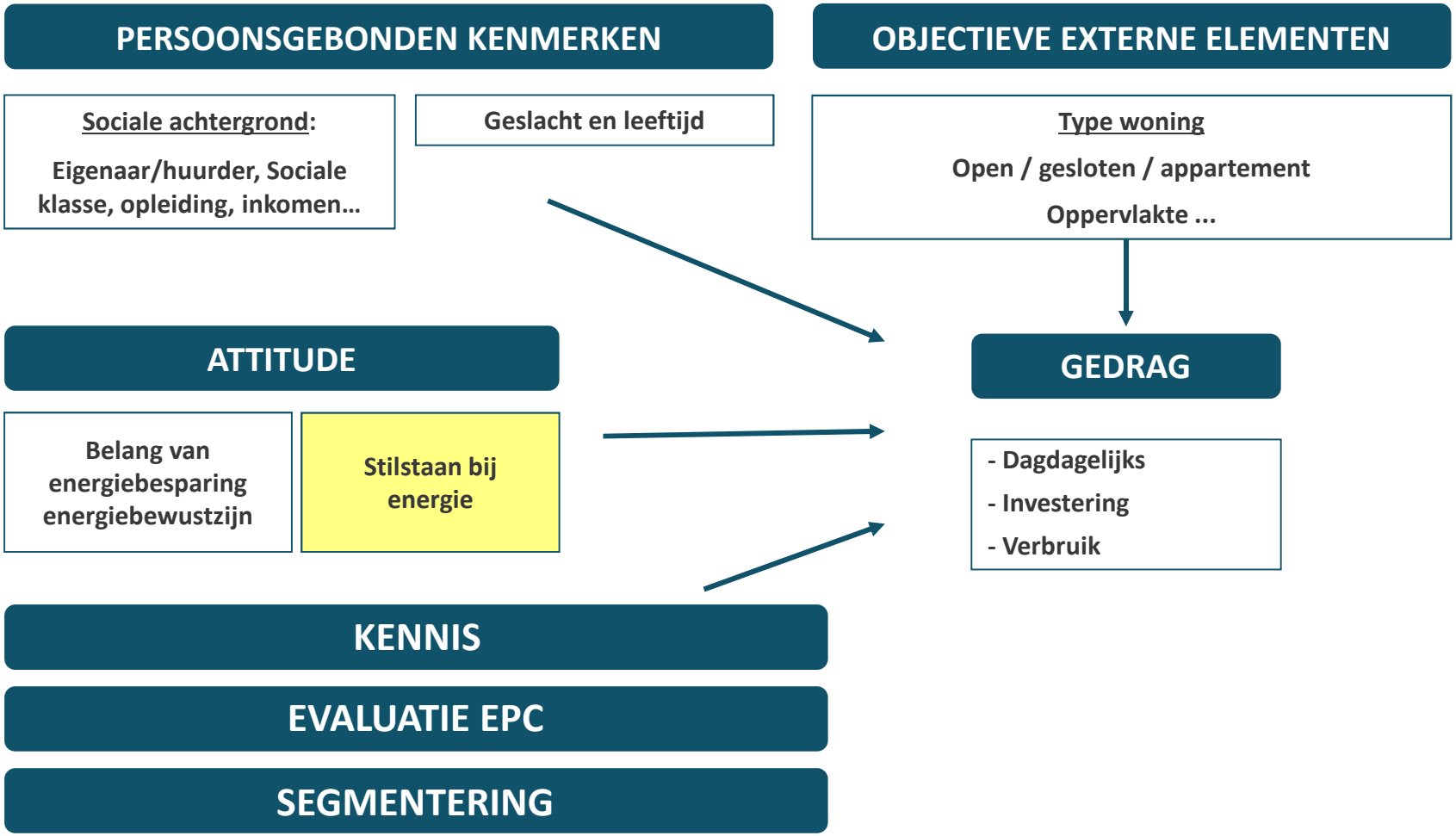

Vlaanderen
is energie

Kritisch kijken naar eigen energieverbruik: Evolutie

Vlaamse gezinnen staan in 2017 vaker niet stil bij energiebesparing. 6 op de 10 vinden zichzelf (heel) zuinig wat een lichte achteruitgang is tegenover 2015.

Als u kritisch naar uw eigen energiegebruik kijkt, bent u dan iemand die ...?

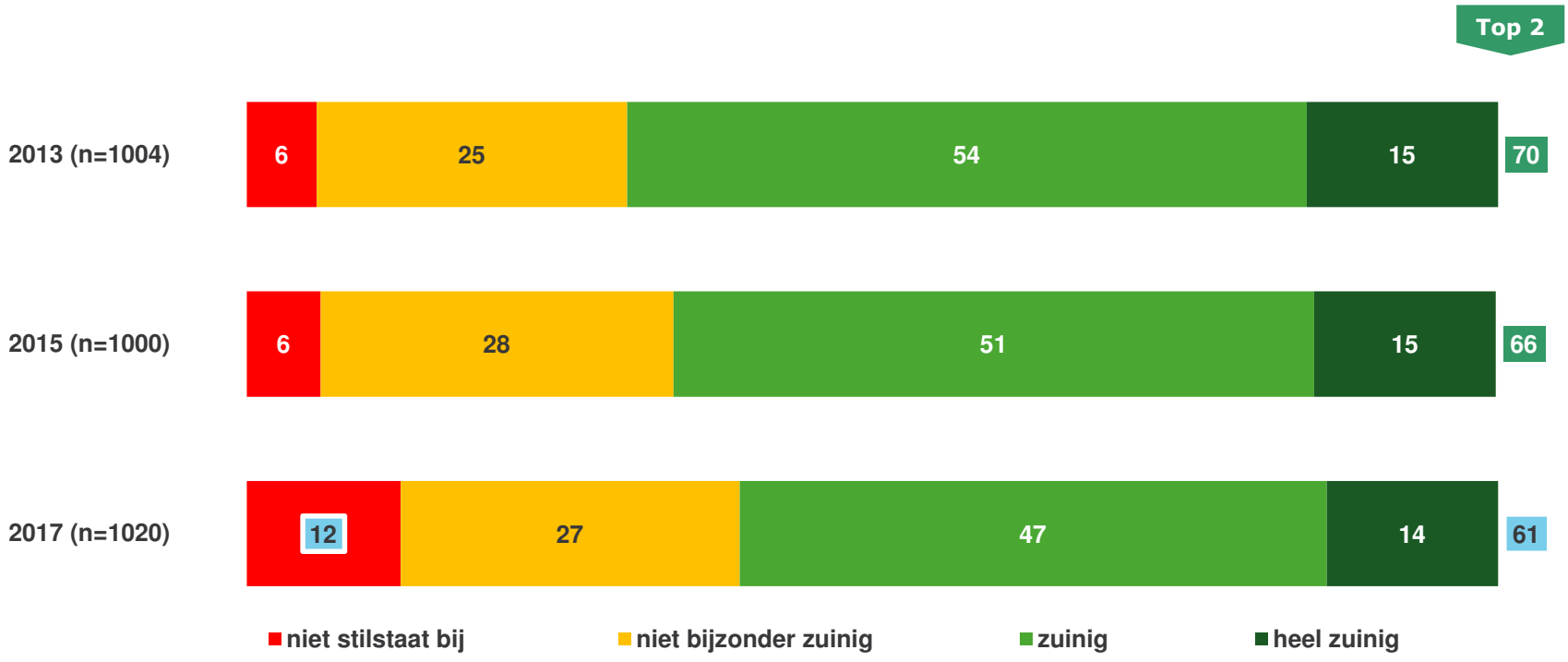

Vlaanderen
is energie

BASIS: ALLEN

Belang van energiebesparing: Typering

3 op 4 Vlaamse gezinnen die verklaren heel zuinig te zijn, vinden energiebesparing heel belangrijk. Bij de gezinnen die niet stilstaan bij energiebesparing (twee derden van hen zijn fatalisten) is dat 6 op 10.

In hoeverre vindt u energiebesparing belangrijk ? Is dat voor u ....

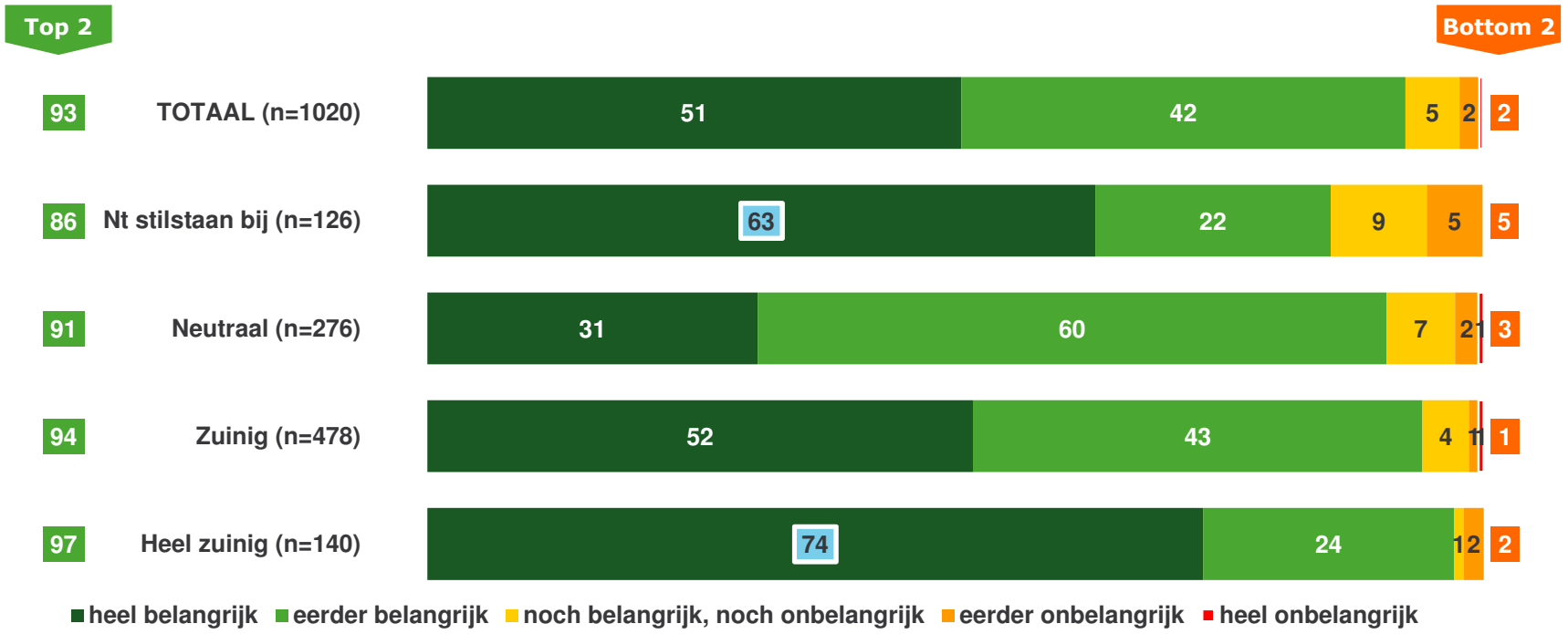

Vlaanderen
is energie

BASIS: ALLEN (n=1020)

Kritisch kijken naar eigen energieverbruik: Leeftijd

Vooral de 18-24 jarigen en 35-44 jarigen zeggen dat ze niet stilstaan bij energiebesparing. Twee derden van de 25-35 jarigen en van de 45-74 jarigen beweren (heel) zuinig te zijn. Vanaf 45 jaar neemt het heel zuinig zijn toe, maar dit neemt weer af bij de 75-plussers.

Als u kritisch naar uw eigen energiegebruik kijkt, bent u dan iemand die ... ?

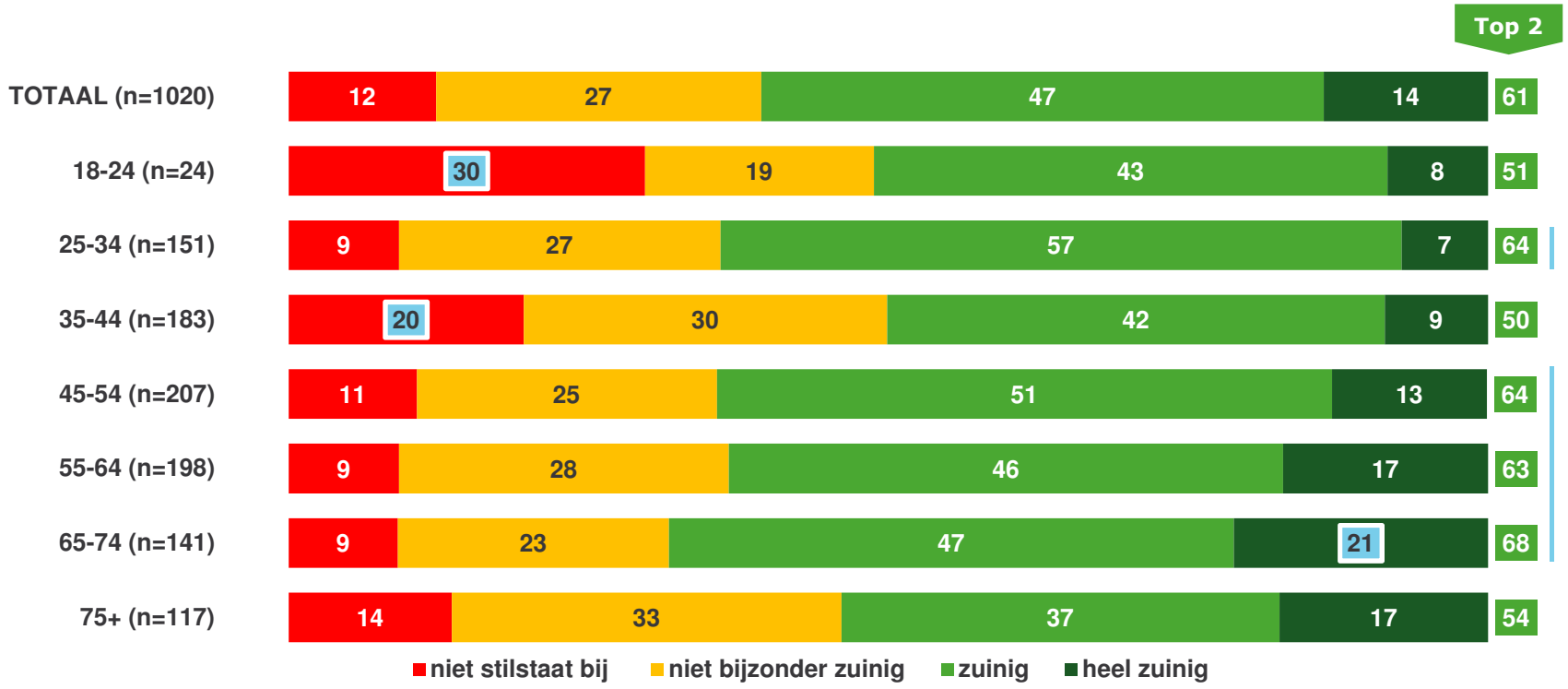

Vlaanderen
is energie

BASIS: ALLEN (n=1020)

Kritisch kijken naar eigen energieverbruik: Klasse

Er is niet zo veel verschil tussen de verschillende sociale groepen. De laagste sociale groep verklaart het vaakst heel zuinig met energie om te gaan. De hoogste sociale groep beweert het meest (heel) zuinig te zijn.

Als u kritisch naar uw eigen energiegebruik kijkt, bent u dan iemand die ... ?

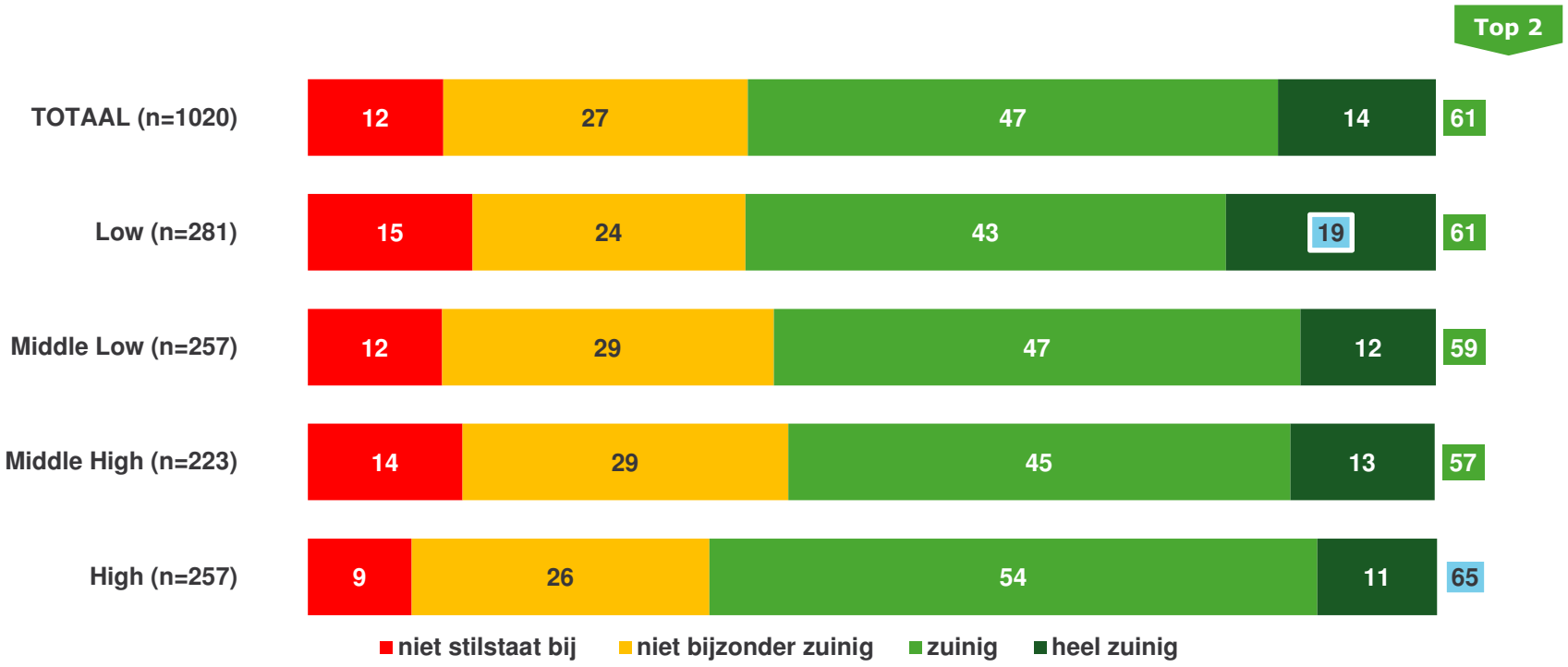

Vlaanderen
is energie

BASIS: ALLEN (n=1020)

Kritisch kijken naar eigen energieverbruik: Segment

Fatalisten staan het minst vaak stil bij energiebesparing. De autonoom gemotiveerden zijn het meest zuinig.

Als u kritisch naar uw eigen energiegebruik kijkt, bent u dan iemand die ... ?

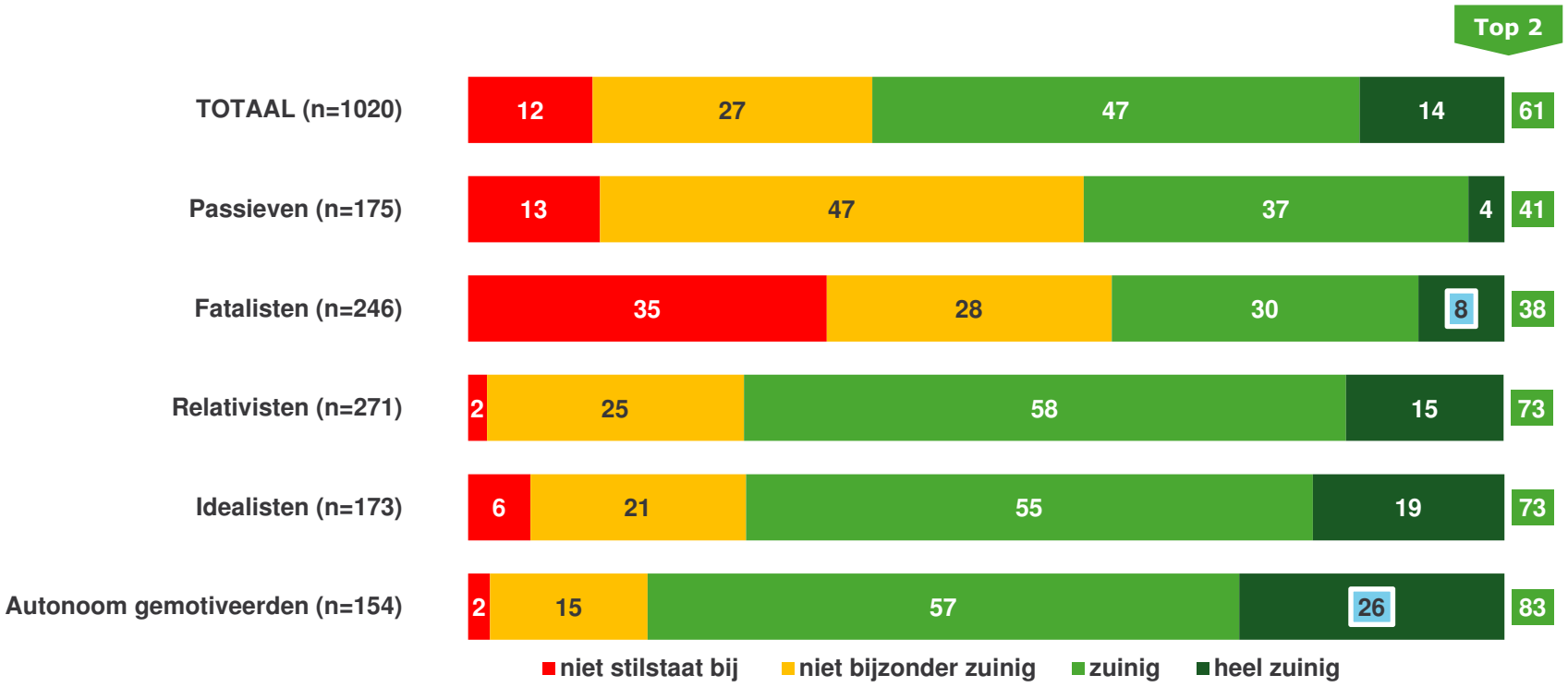

Vlaanderen
is energie

BASIS: ALLEN (n=1020)

Segmentering

% eens met linker item (score 1 tot 3)	TOTAAL (n=1020)	Passieven (n=175)	Fatalisten (n=246)	Relativisten (n=271)	Idealisten (n=173)	Autonoom gemotiveerden (n=154)
Rekening houden met de impact van het energieverbruik op de klimaatproblematiek is belangrijk voor de toekomst en de volgende generaties \ ik sta er echt niet bij stil wat de toekomst voor de volgende generaties zal brengen	72	67	48	89	85	75
Ik heb een energiezuinige levensstijl \ ik hou geen rekening met energieverbruik in mijn dagelijks leven	70	56	46	82	85	87
Ik ben begaan met het energieverbruik en de energieproblematiek \ het energieverbruik en de energieproblematiek laten me eerder koud	68	46	43	84	87	85
Energiebesparende maatregelen zijn eerder duur \ energiebesparende maatregelen zijn eerder goedkoop	63	71	43	60	83	66
In vergelijking met een aantal jaren geleden, doe ik nu meer om mijn energieverbruik te verminderen \ doe ik nu minder om mijn energieverbruik te verminderen	60	42	38	77	75	70
Er wordt voldoende gecommuniceerd over de mogelijkheden die ikzelf heb om energie te besparen \ er wordt onvoldoende gecommuniceerd over de energiebesparende mogelijkheden die er allemaal bestaan	50	37	42	67	43	52
Vooral de overheid kan iets bijdragen aan de energieproblematiek \ vooral ikzelf kan iets bijdragen aan de energieproblematiek	49	65	35	29	63	70
De overheid stimuleert me om op een bewuste manier om te springen met energie \ de overheid stimuleert me niet om op een bewuste manier om te springen met energie	47	33	41	70	26	53
Ik heb het gevoel dat wat ikzelf doe om het energieverbruik te verminderen weinig tot geen bijdrage levert \ ik heb het gevoel dat wat ikzelf doe om het energieverbruik te verminderen belangrijk is	31	34	42	15	28	42
Klimaatproblemen vind ik belangrijker dan andere maatschappelijke problemen \ andere maatschappelijke problemen vind ik belangrijker dan klimaatproblemen	31	27	37	31	26	29
De overheid zou meer verplichtingen moeten opleggen aan burgers om energie te besparen \ de overheid legt voldoende verplichtingen op aan burgers om energie te besparen	29	22	32	24	20	51
De overheid moet sancties opleggen voor burgers die teveel energie verbruiken \ de overheid moet geen sancties opleggen voor burgers die teveel energie verbruiken	29	22	28	31	14	48
Ik sta niet stil bij de invloed van mijn dagelijkse activiteiten op het energieverbruik \ ik denk vaak na over de invloed van mijn dagelijkse activiteiten op het energieverbruik	27	56	34	13	11	24

Vlaanderen is energie

significant hoger dan totaal

significant lager dan totaal

BASIS: ALLEN (n=1020)

Segmentering

TOP 2%	TOTAAL (n=1020)	Passieven (n=175)	Fatalisten (n=246)	Relativisten (n=271)	Idealisten (n=173)	Autonoom gemotiveerden (n=154)
Ik vind het belangrijk om geen energie te verspillen	90	82	78	98	96	98
Ik heb geen zin om mijn levensstijl, mijn gewoontes te veranderen	40	54	62	23	23	34
Ik hecht meer belang aan de impact op korte termijn dan aan de langetermijn impact van een energiebesparende investering	36	36	61	24	28	28
Ik zou energiebesparende investeringen doen als iemand alles voor mij regelt	34	17	59	31	27	24
Ik ben altijd bij de eersten om nieuwe energiezuinige producten en installaties uit te proberen	27	4	53	22	27	24
Ik vind het belangrijk wat buren, vrienden of familie over mij denken	24	14	37	24	11	29

Vlaanderen is energie

significant hoger dan totaal

significant lager dan totaal

BASIS: ALLEN (n=1020)

Segmentering

TOP 2%	TOTAAL (n=1000)	Passieven (n=196)	Fatalisten (n=155)	Relativisten (n=234)	Idealisten (n=221)	Autonoom gemotiveerden (n=194)
Ik heb zekerheid nodig dat de investering zijn geld waard zal zijn	72	79	54	90	91	39
Ik heb zekerheid nodig dat wat ik nu doe ook nog goed genoeg zal zijn in de toekomst	67	70	52	87	89	28
Ik mik bij een verbouwing vooral op comfortverhoging, energiebesparing is mooi meegenomen	49	57	50	64	33	31
Ik heb vooral advies nodig over welke werken ik best zou uitvoeren	48	42	42	61	57	28
Ik mik bij een verbouwing vooral op waardevermeerdering van mijn woning	46	50	42	67	39	22
Zonder subsidies kan ik geen energiebesparende maatregelen uitvoeren	44	53	50	32	58	30
Ik heb vooral ondersteuning nodig bij het invullen van alle paperassen voor het aanvragen van subsidies	43	42	46	54	38	23
Ik heb geen idee hoe goed\slecht mijn woning scoort op energievlak	41	56	44	44	22	36
Ik heb vooral nood aan iemand die waakt over de correcte uitvoering van de energiebesparende werken	41	37	46	54	34	22
Zonder lening kan ik geen energiebesparende maatregelen uitvoeren	41	47	49	28	56	26
Aangezien mijn spaargeld niet veel meer opbrengt, kan ik beter mijn geld gebruiken om mijn woning te renoveren	39	22	47	50	48	19
Ik heb vooral nood aan concrete voorbeelden van gelijkaardige woningen die grondig energetisch werden gerenoveerd	39	30	45	46	46	19
Ik heb vooral ondersteuning nodig bij het zoeken naar een geschikte aannemer om werken uit te voeren	33	30	44	37	27	16
Mijn energiefactuur is geen grote kost ten opzichte van mijn totale gezinsuitgaven, dus hoeven investeringen niet	28	35	41	20	17	25
Ik heb vooral ondersteuning nodig bij het voorbereiden van mijn woning voor er werken kunnen worden uitgevoerd	25	25	36	23	22	14
Ik geef liever mijn geld uit aan een nieuwe keuken\badkamer dan aan energiebesparende investeringen	25	36	42	15	12	15
Ik zal hier wellicht niet lang blijven wonen, dus hoeven investeringen niet voor mij	24	33	38	10	16	25
Indien ik ondersteund zou worden om tijdelijk elders te wonen, zou ik mijn woning sneller energiezuinig renoveren	23	20	41	17	19	13
Ik heb vooral ondersteuning nodig bij het `opruimen' van de woning nadat de werken werden uitgevoerd (stof,	22	20	37	16	19	12
Ik kan mijn woning beter afbreken en heropbouwen dan dat ik ze nog grondig zou renoveren	14	9	38	4	8	6

Vlaanderen is energie

significant hoger dan totaal

significant lager dan totaal

BASIS: ALLEN (n=1020)

Conclusies attitude

→ Iets meer dan **9 op 10** Vlaamse gezinnen vinden energiebesparing belangrijk; dit cijfer blijft stabiel in vergelijking met de voorgaande jaren.

→ **6 op de 10** Vlaamse gezinnen omschrijven zichzelf als (zeer) zuinig op het vlak van energieverbruik, wat een lichte achteruitgang is ten opzichte van 2015 (-5%).

→ De groep van de 18-24 jarigen, 35-44 jarigen en 75-plussers is het minst zuinig.

→ De groep van de 65-74 jarigen is het meest zuinig.

Vlaanderen
is energie

5
Kennis

Vlaanderen
is energie

Conceptueel model

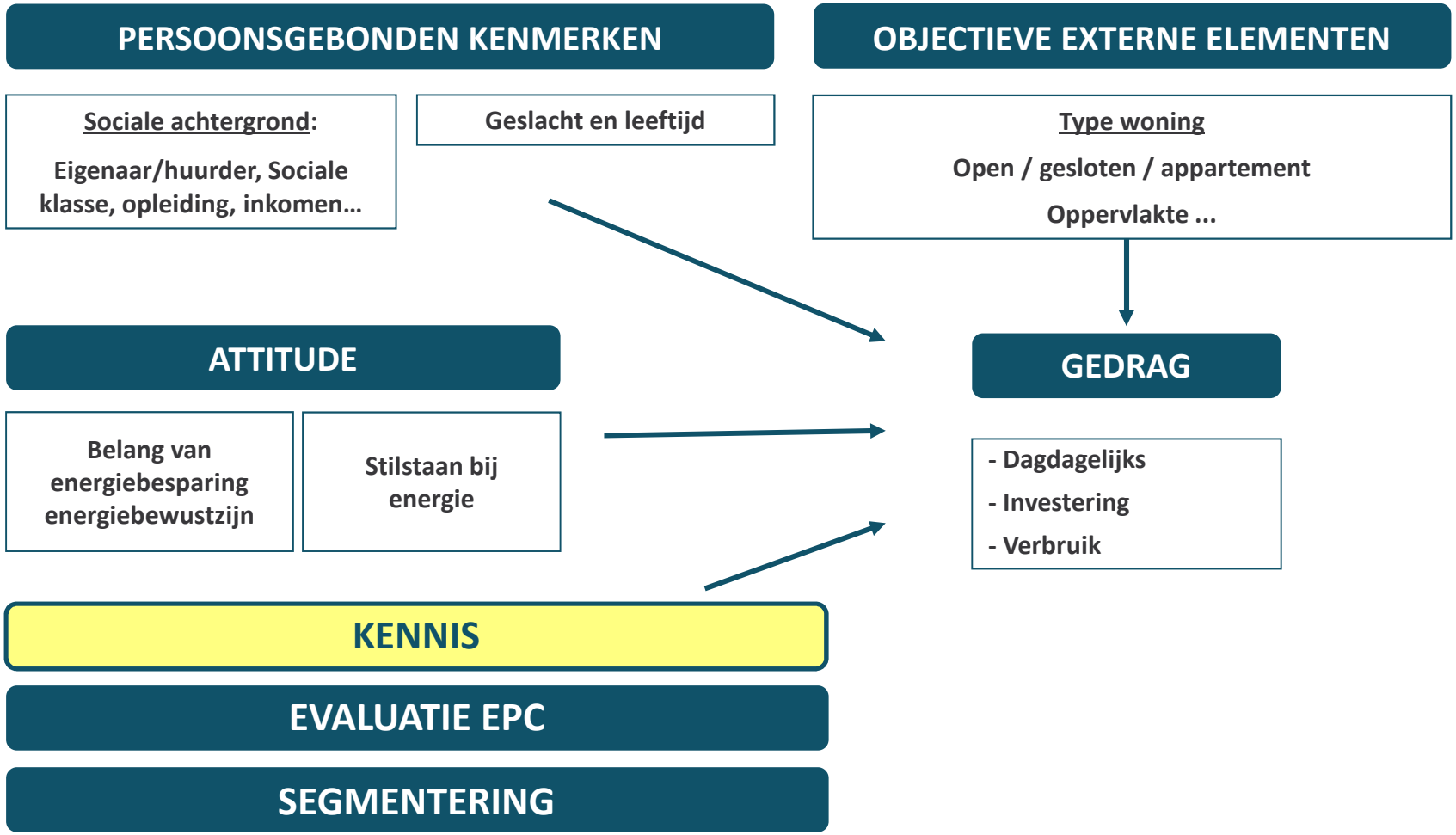

Vlaanderen
is energie

Mate van geïnformeerd zijn: Opleiding energie

Stabiel resultaat tegenover 2015. In 17% van de Vlaamse gezinnen heeft iemand een opleiding gekregen inzake energie of technische installaties. Bij de twee hoogste sociale groepen klimt dit tot op 20% en meer.

Heeft u of uw iemand anders in uw gezin in uw\zijn\haar opleiding of in een andere cursus onderricht gekregen inzake energie of inzake technische installaties ?

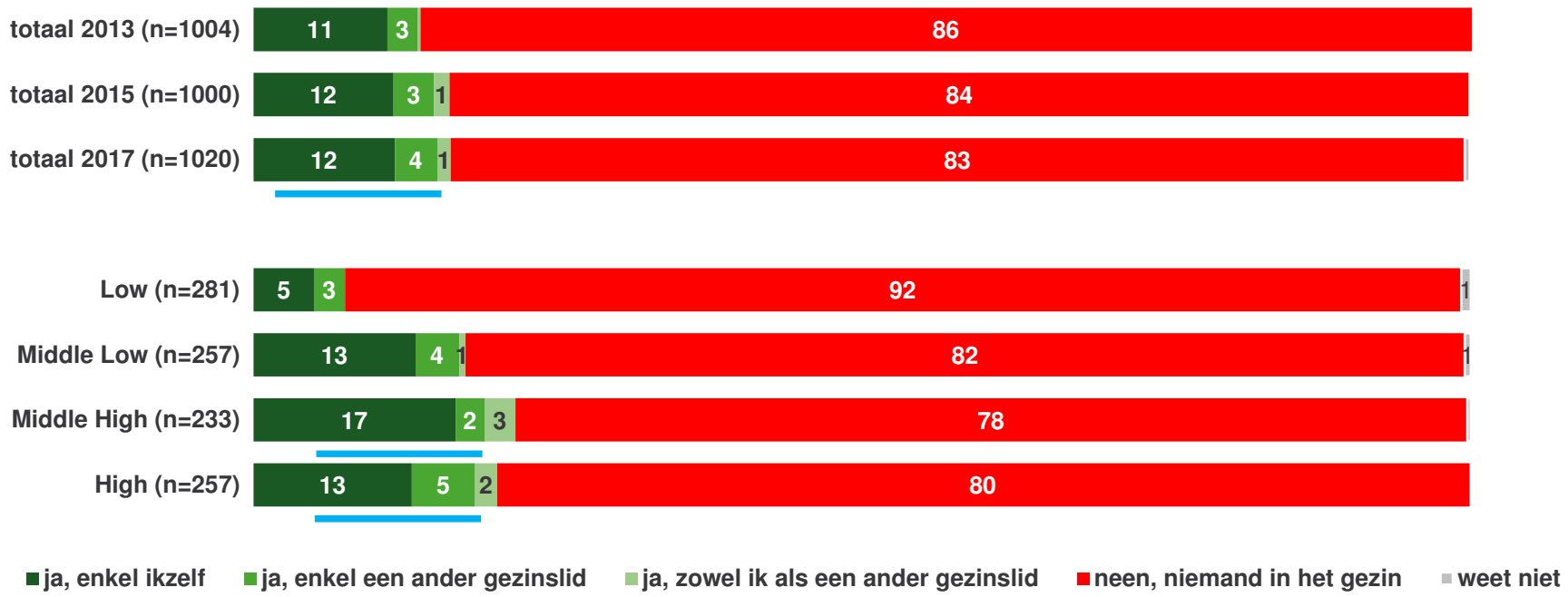

Vlaanderen
is energie

BASIS: ALLEN (n=1020)

Mate van geïnformeerd zijn: Vlaamse glasnorm

3 op 10 Vlaamse gezinnen kent de Vlaamse glasnorm. 3 op 10 (mede) eigenaars en 4 op 10 verhuurders kennen die norm tegenover minder dan 2 op 10 huurders.

Bent u op de hoogte van de Vlaamse norm waardoor elke woning\elk appartement tegen 2023 nog slechts over een heel beperkt aantal vierkante meter enkel glas mag beschikken?

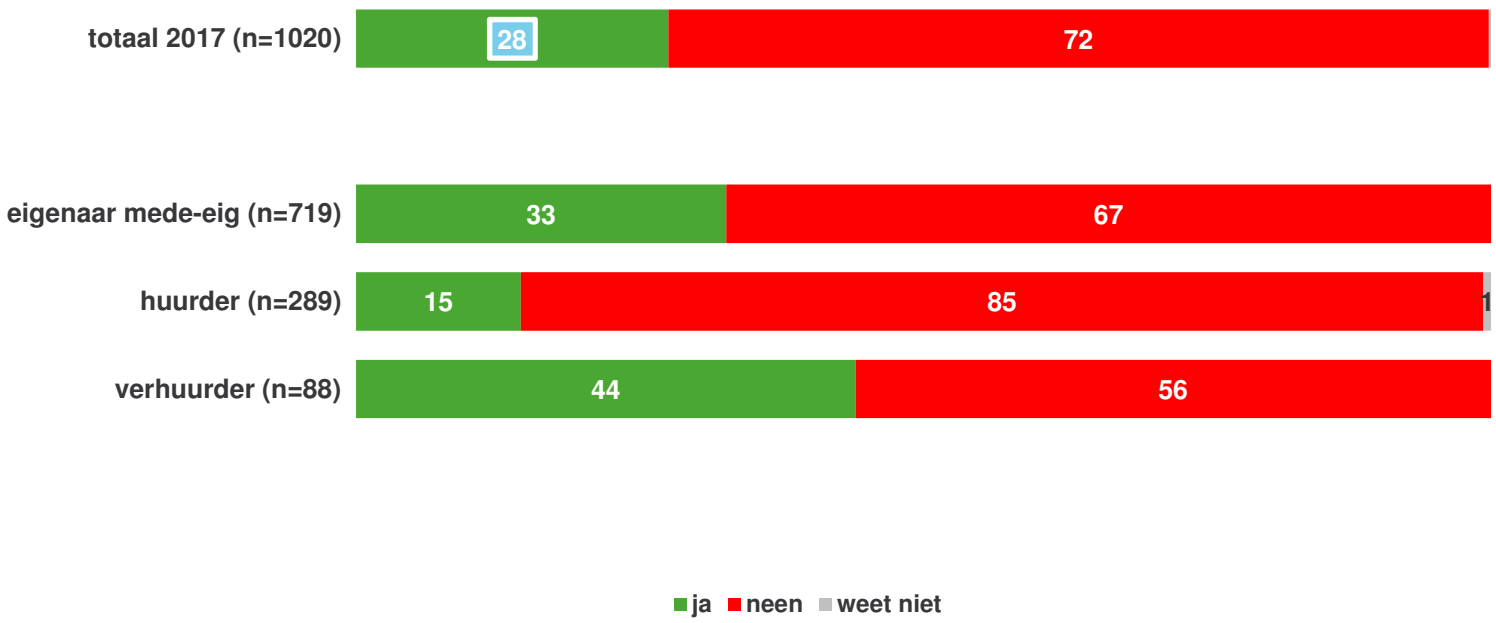

Vlaanderen
is energie

BASIS: ALLEN (n=1020)

Mate van geïnformeerd zijn: Vlaamse dakisolatienorm

Iets meer dan de helft van de Vlaamse gezinnen is op de hoogte van de Vlaamse dakisolatienorm. 6 op 10 (mede) eigenaars en 7 op 10 verhuurders kennen die norm tegenover slechts 1 op 3 huurders.

Bent u op de hoogte van de Vlaamse dakisolatienorm waardoor elke woning\elk appartement tegen 2020 verplicht over een minimum aan dakisolatie moet beschikken?

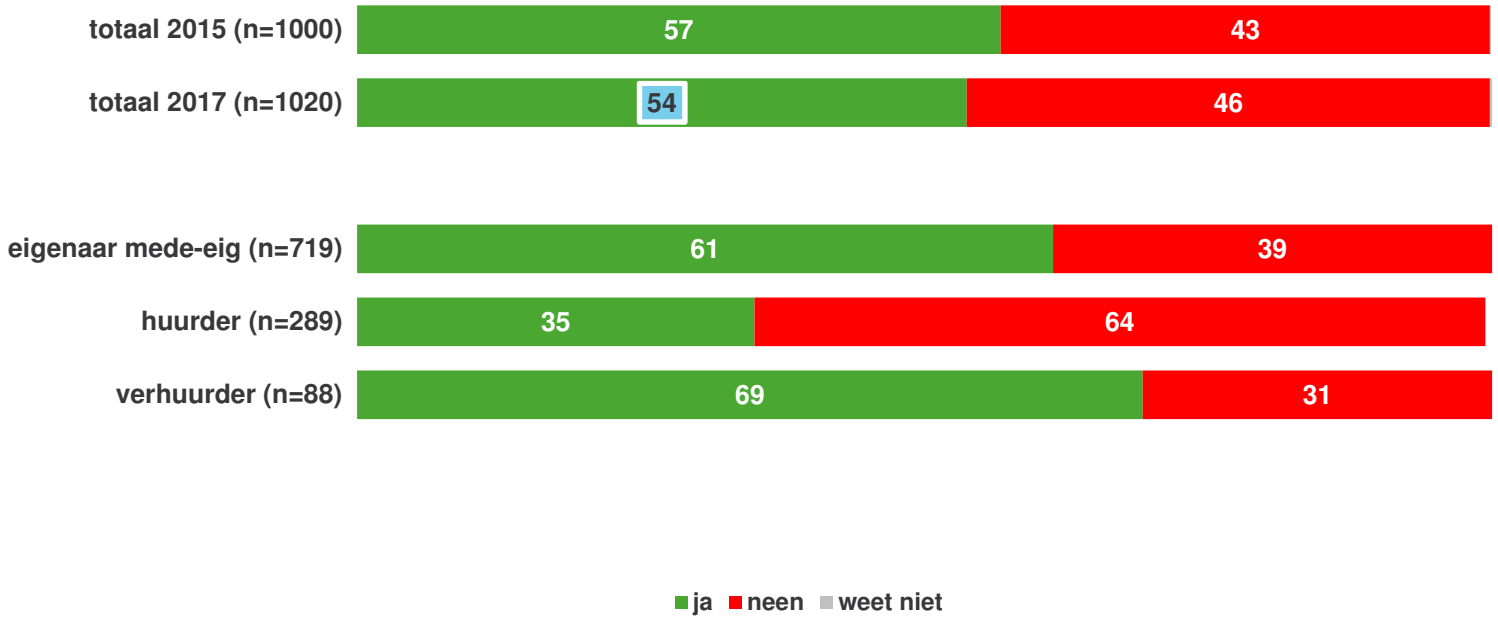

Vlaanderen
is energie

BASIS: ALLEN (n=1020)

Mate van geïnformeerd zijn: Vlaamse dakisolatienorm

Iets meer dan de helft van de Vlaamse gezinnen is op de hoogte van de Vlaamse dakisolatienorm. Vooral Relativisten en Idealisten kennen deze norm.

Bent u op de hoogte van de Vlaamse dakisolatienorm waardoor elke woning\elk appartement tegen 2020 verplicht over een minimum aan dakisolatie moet beschikken?

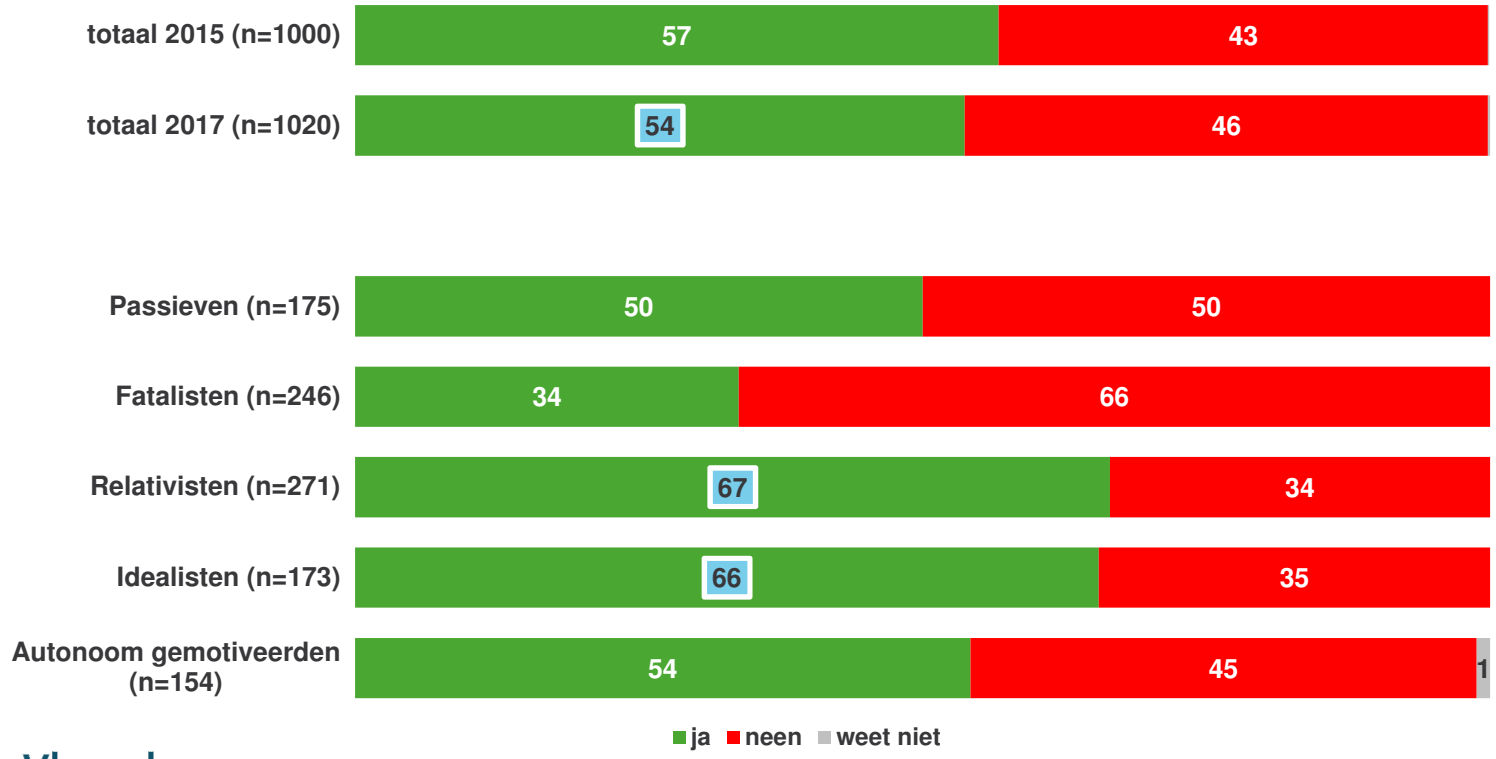

Vlaanderen
is energie

BASIS: ALLEN (n=1020)

Mate van geïnformeerd zijn: Vlaamse energielening

4 op de 10 Vlaamse gezinnen zijn op de hoogte van het bestaan van de Vlaamse energielening (43% in 2015).

Bent u op de hoogte van het bestaan van de Vlaamse energielening?

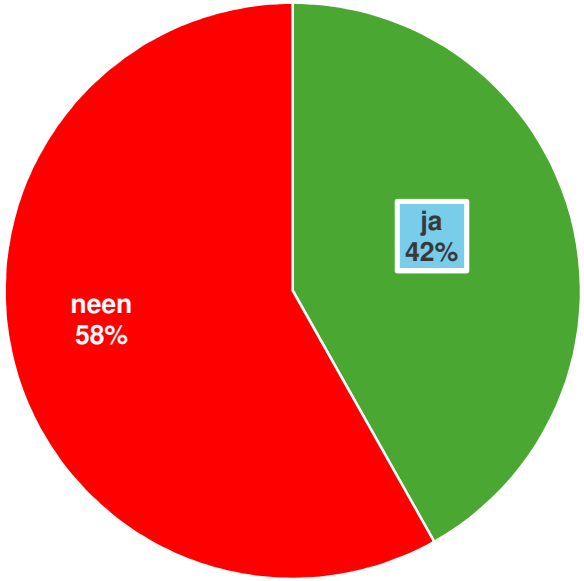

Vlaanderen
is energie

BASIS: ALLEN (n=1020)

Mate van geïnformeerd zijn: Vlaamse energielening

De groep van de Idealisten verklaren het vaakst de Vlaamse energielening te kennen.

Bent u op de hoogte van het bestaan van de Vlaamse energielening?

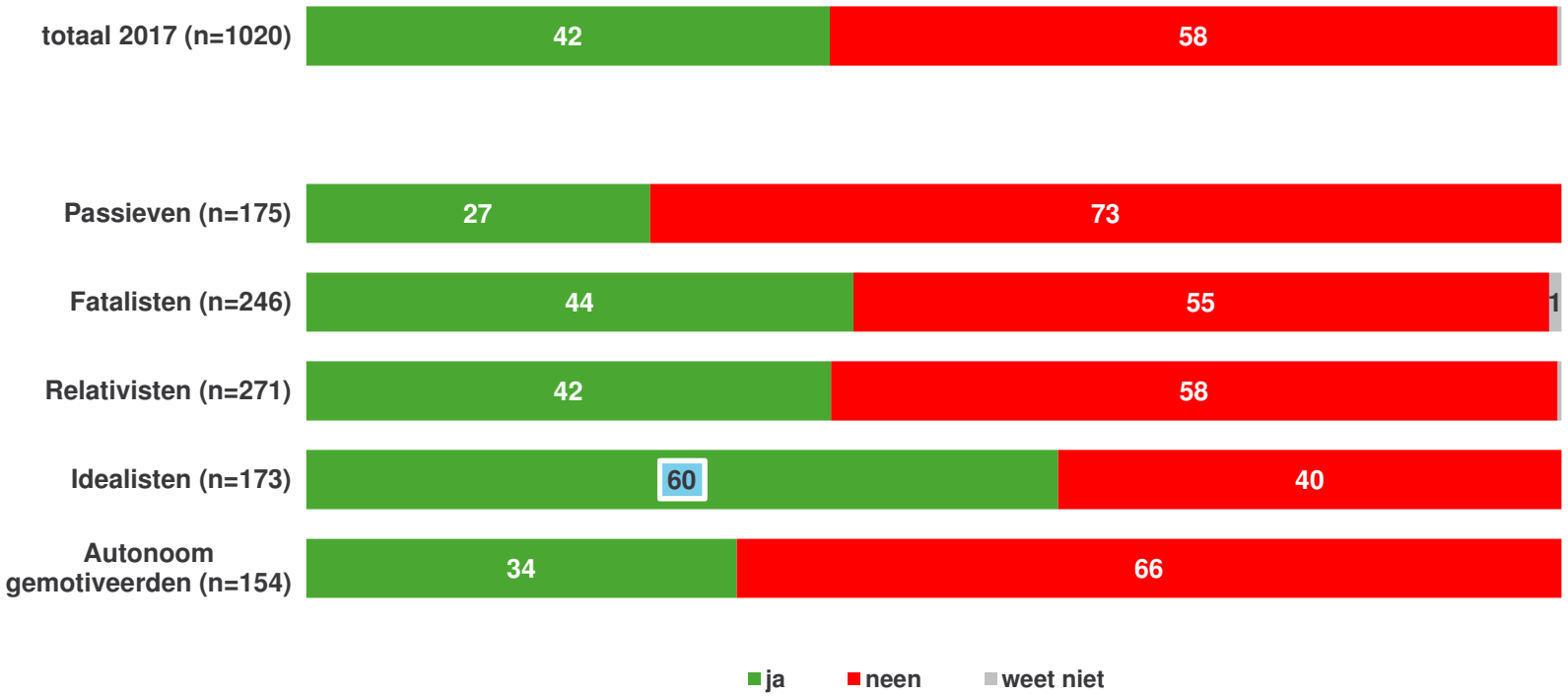

Vlaanderen is energie

BASIS: ALLEN (n=1020)

Mate van geïnformeerd zijn: Kennis van premies

De bekendheid van onderstaande premies en kortingen is nog laag bij de Vlaamse gezinnen.

Kennis premies en kortingen

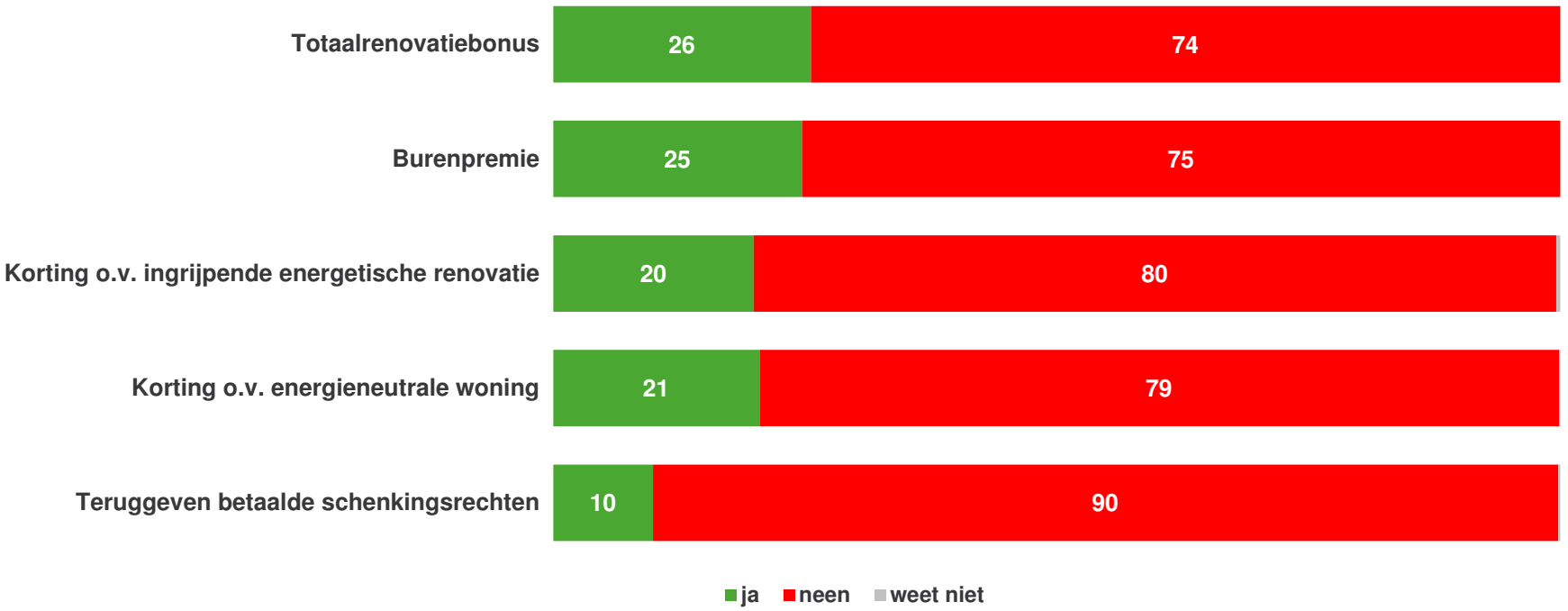

Vlaanderen
is energie

BASIS: ALLEN (n=1020)

Mate van geïnformeerd zijn: Kennis van premies

Vlaamse gezinnen zijn iets vaker dan in 2015 op de hoogte van de premies voor energiebesparende investeringen van hun elektriciteitsnetbeheerder (6 op 10). Bewoners van een open bebouwing blijven het best geïnformeerd, bewoners van een appartement het minst.

Bent u op de hoogte dat uw elektriciteitsnetbeheerder premies geeft voor een aantal energiebesparende investeringen ?

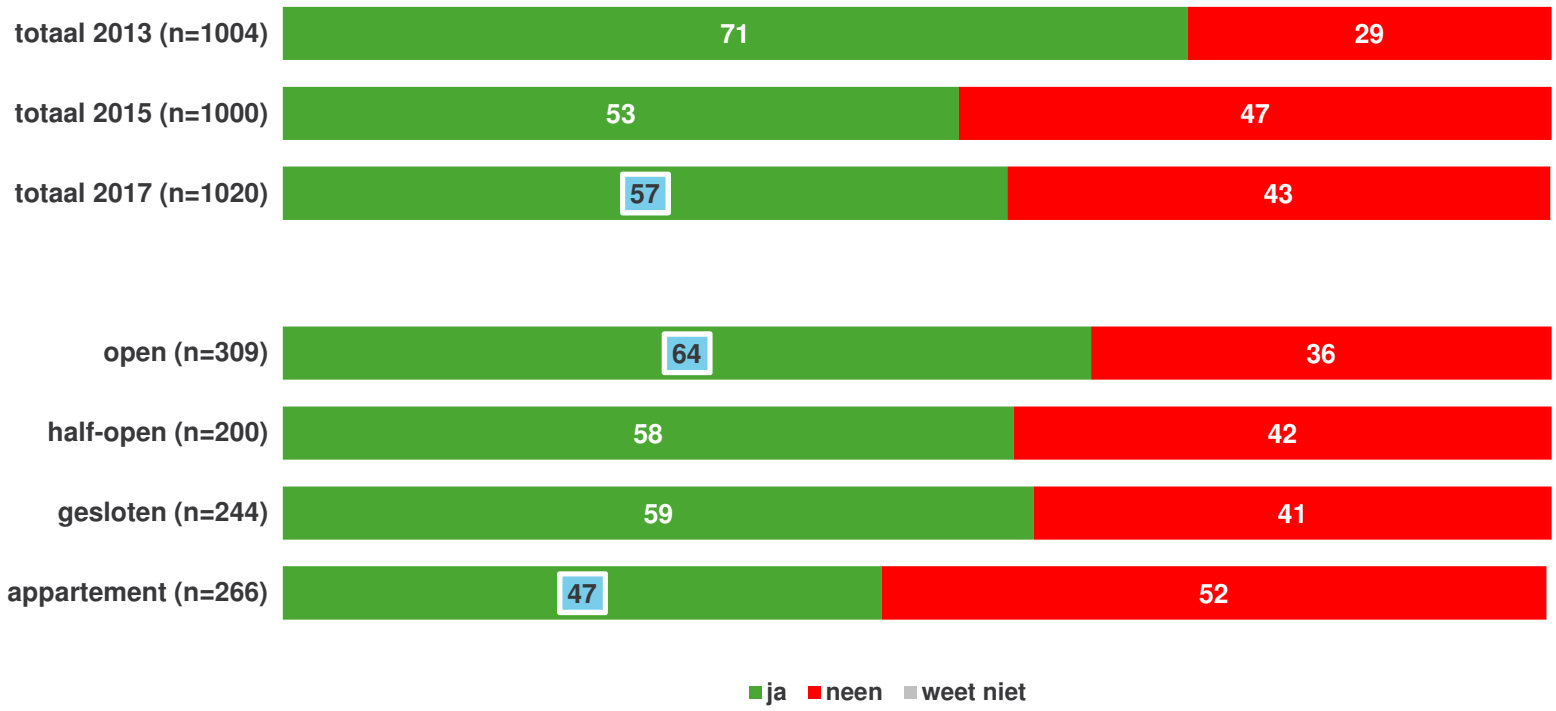

Vlaanderen
is energie

BASIS: ALLEN (n=1020)

Mate van geïnformeerd zijn: Kennis van premies

Vlaamse gezinnen zijn iets vaker dan in 2015 op de hoogte van de premies voor energiebesparende investeringen van hun elektriciteitsnetbeheerder (6 op 10). Relativisten en Idealisten zijn het best geïnformeerd, Autonoom gemotiveerden het minst.

Bent u op de hoogte dat uw elektriciteitsnetbeheerder premies geeft voor een aantal energiebesparende investeringen ?

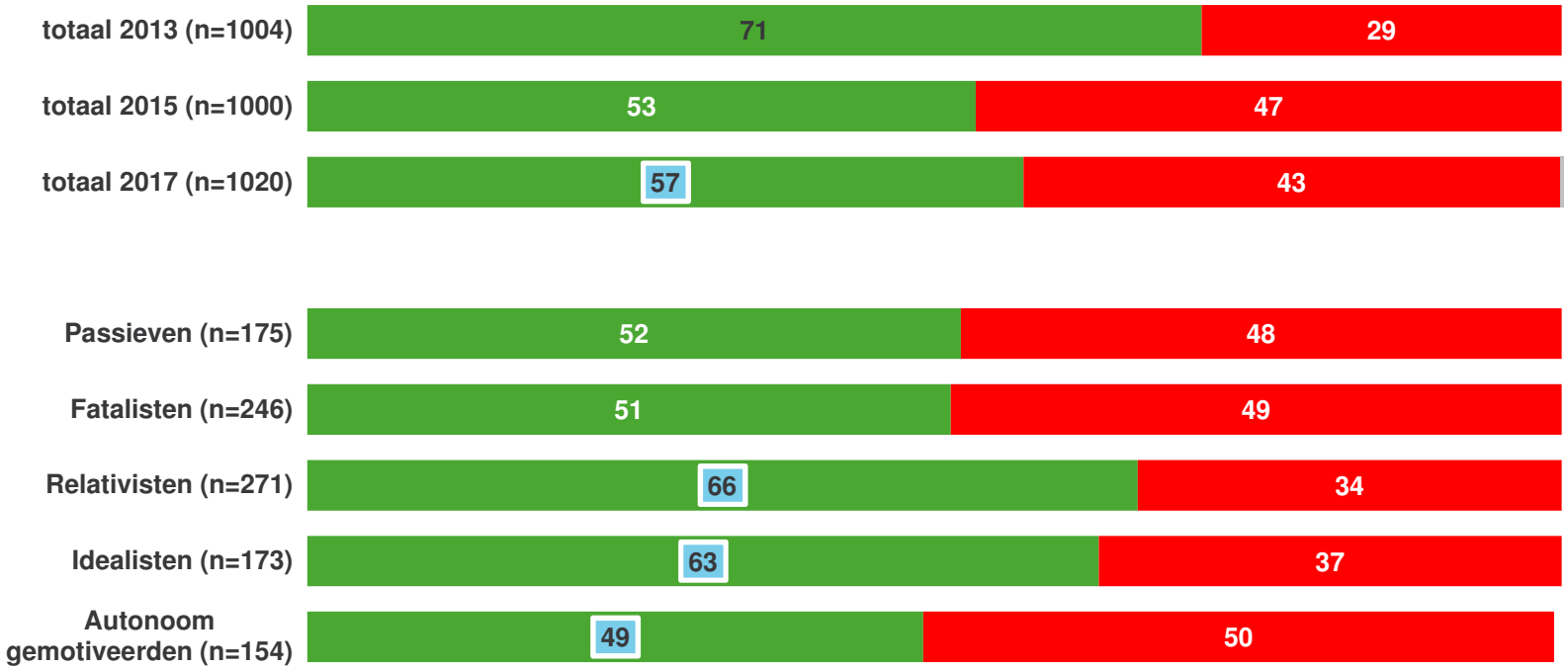

Vlaanderen is energie

BASIS: ALLEN (n=1020)

Mate van geïnformeerd zijn: Aanvragen van premies

Stabiel resultaat. 4 op de 10 Vlaamse gezinnen die op de hoogte zijn van de premie hebben er ook één aangevraagd. Bij de gezinnen die zelf renoveerden is dat 6 op 10.

Heeft uw gezin reeds een premie aangevraagd bij uw elektriciteitsnetbeheerder voor een of meerdere energiebesparende investeringen ?

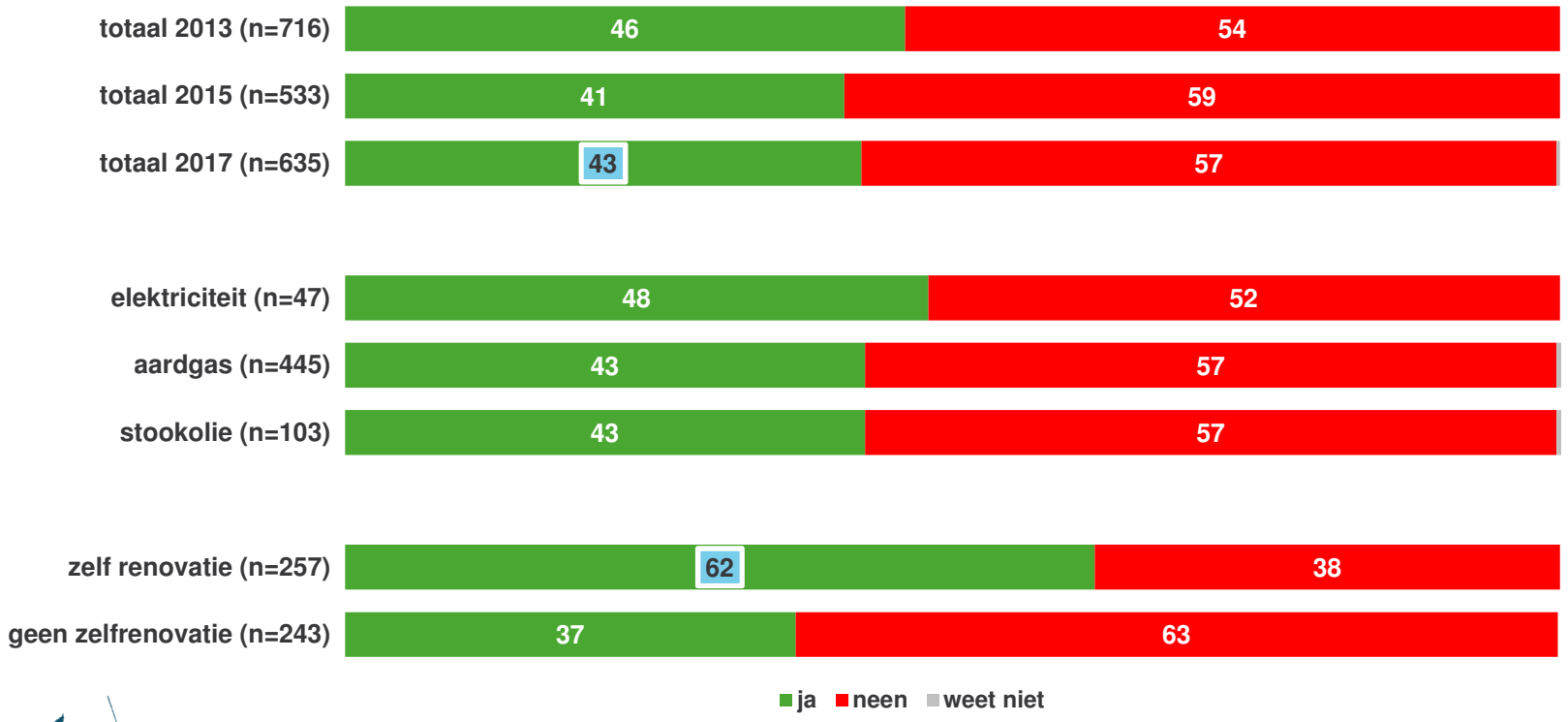

Vlaanderen is energie

BASIS: ZIJN OP DE HOOGTE DAT HUN ELEKTRICITEITSBEHEERDER PREMIES GEEFT VOOR EEN AANTAL ENERGIEBESPARENDE MAATREGELEN

Mate van geïnformeerd zijn: Aanvragen van premies

Stabiel resultaat. 4 op de 10 Vlaamse gezinnen die op de hoogte zijn van de premie hebben er ook één aangevraagd. Bij Relativisten en Idealisten is dat 5 op 10.

Heeft uw gezin reeds een premie aangevraagd bij uw elektriciteitsnetbeheerder voor een of meerdere energiebesparende investeringen ?

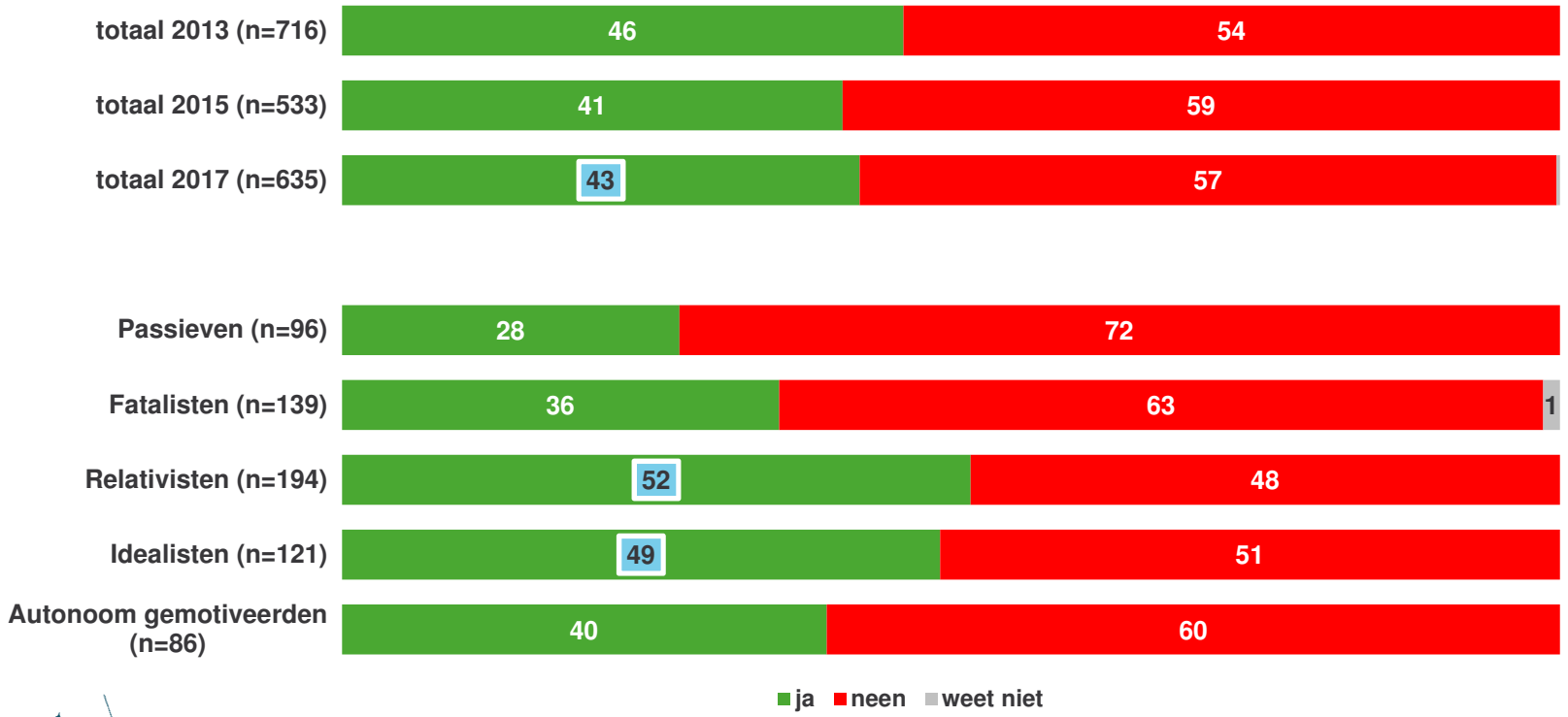

Vlaanderen is energie

BASIS: ZIJN OP DE HOOGTE DAT HUN ELEKTRICITEITSBEHEERDER PREMIES GEEFT VOOR EEN AANTAL ENERGIEBESPARENDE MAATREGELEN

Mate van geïnformeerd zijn: Premies bij verhuur

Bijna 10% van de Vlaamse gezinnen verhuurt een andere woning of appartement. 3 op 10 hiervan is op de hoogte van de hogere premie bij het aanbrengen van dakisolatie, spouwmuurisolatie of HR-beglazing in de huurwoning.

Verhuurt u of iemand in uw gezin een andere woning of appartement?

BASIS: ALLEN

Bent u op de hoogte dat u als verhuurder recht hebt op een hogere premie indien u dakisolatie of spouwmuurisolatie aanbrengt of hoogrendementsbeglazing plaatst in uw huurwoning aanbrengt in uw huurwoning?

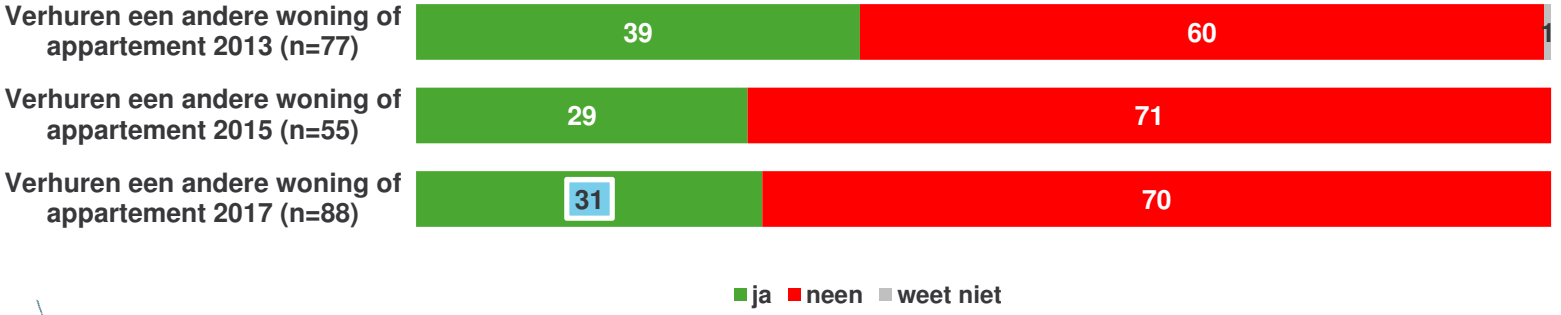

BASIS: VERHUURDERS

Vlaanderen
is energie

Mate van geïnformeerd zijn: Kennis website

4 op de 10 Vlaamse gezinnen kent de website ‘energiesparen.be’. Vooral bij de hoger opgeleiden is dat zo. Bij de lager geschoolden is dat minder dan 2 op 10.

Kent u of heeft u ooit al gehoord van de website www.energiesparen.be ?

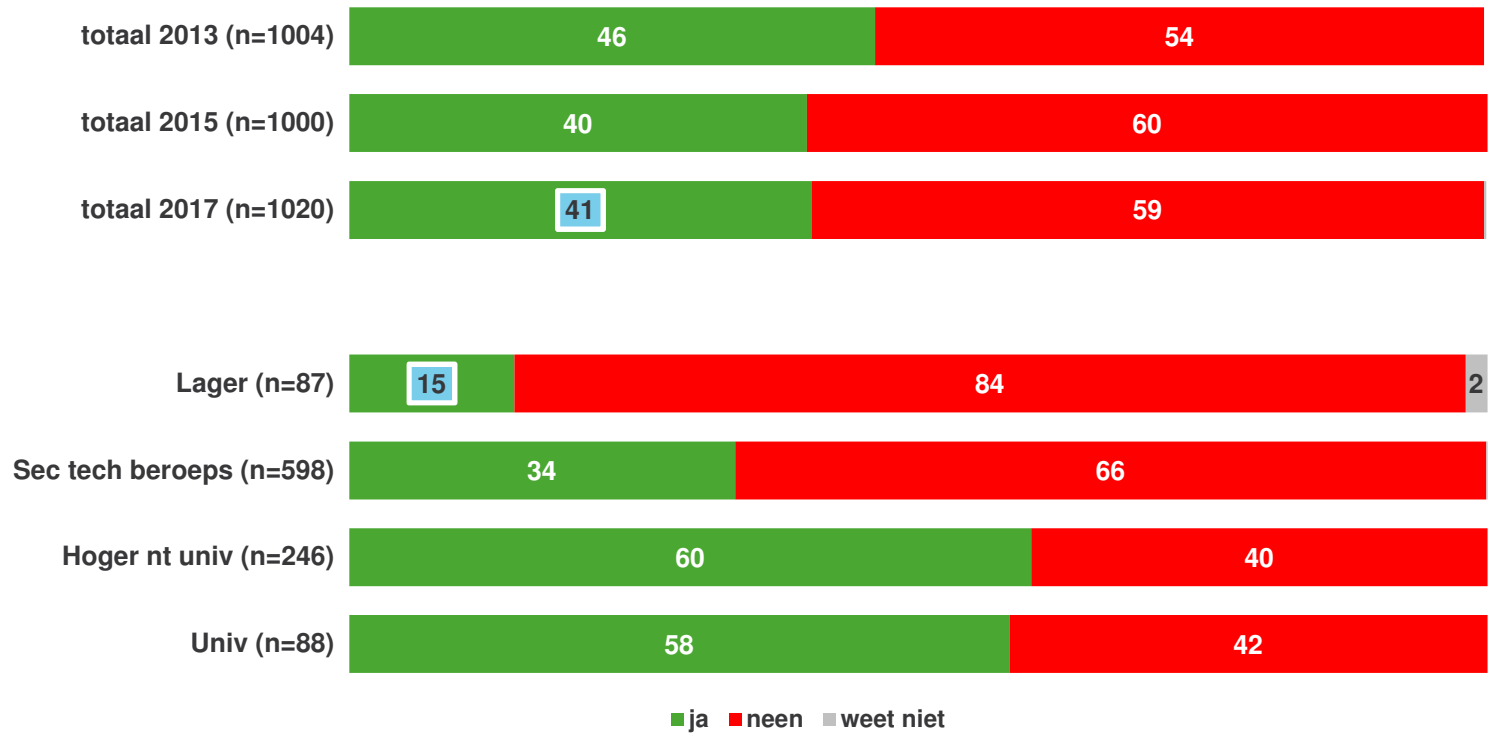

Vlaanderen
is energie

BASIS: ALLEN (n=1020)

Mate van geïnformeerd zijn: Bezoek website

De helft van de Vlaamse gezinnen die gehoord hebben van de website, hebben hem ook ooit bezocht.

Heeft u de website www.energiesparen.be ooit bezocht ?

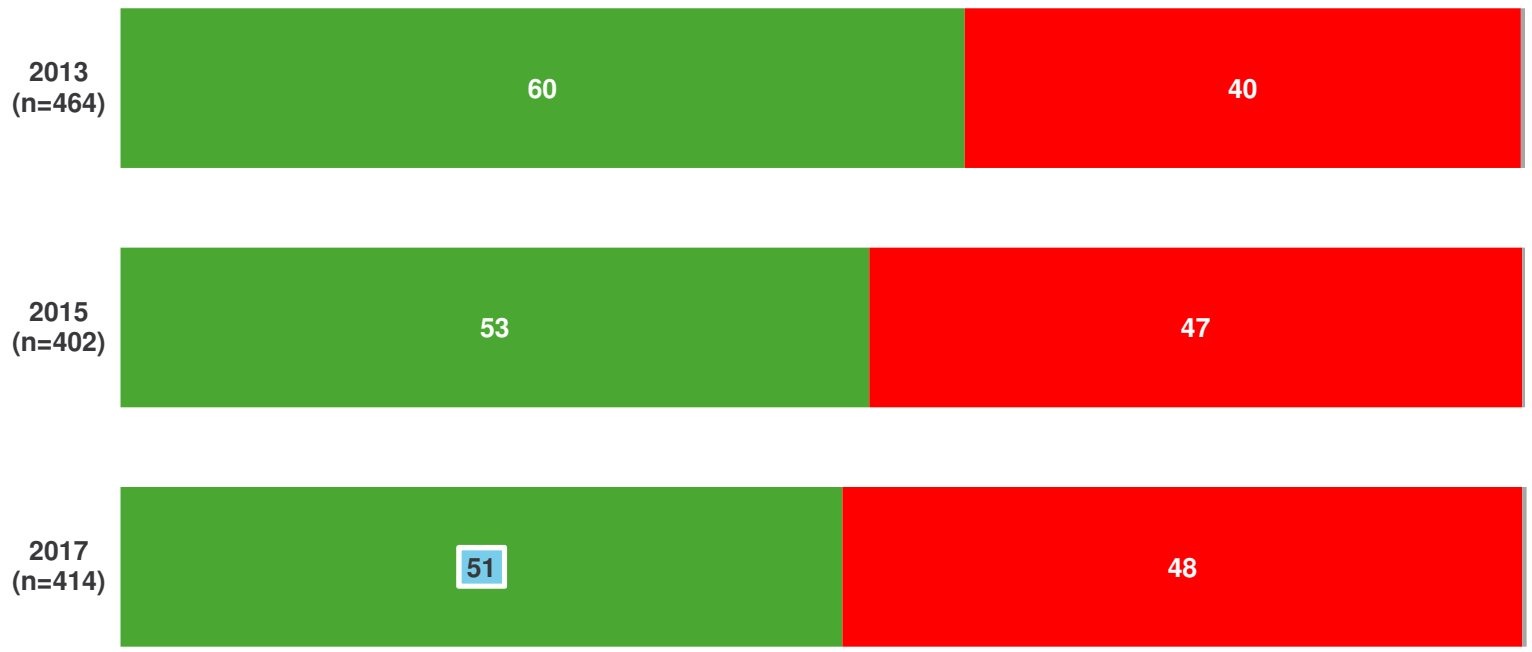

Vlaanderen is energie

BASIS: HEBBEN GEHOORD VAN DE WEBSITE

Mate van geïnformeerd zijn: Informatie op website

De bezoekers van de website zoeken vooral naar informatie over subsidies (48%), nieuwtjes over energiegerelateerde onderwerpen (31%), informatie over isolatie (19%), zonne-energie (18%) en verwarming (11%).

Wat zoekt u gewoonlijk op de website www.energiesparen.be ?

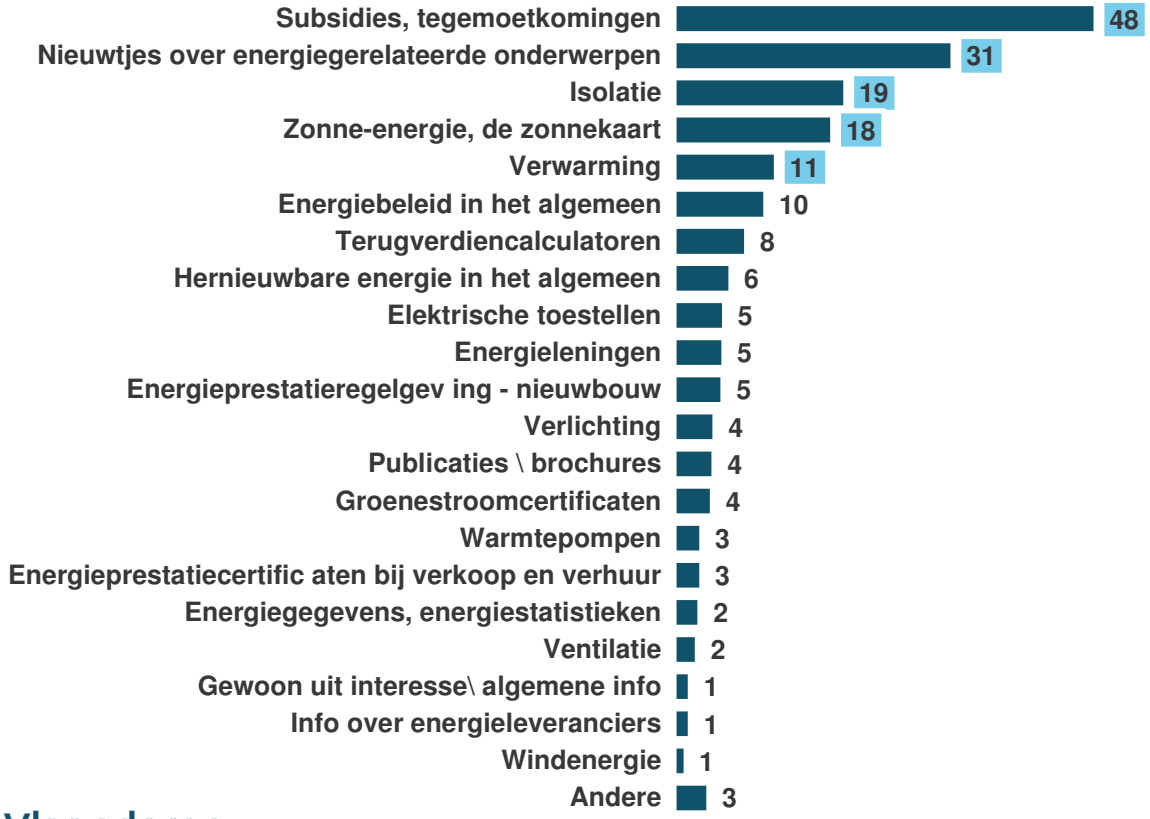

Vlaanderen
is energie

BASIS: HEBBEN WEBSITE REEDS BEZOCHT (n=213)

Mate van geïnformeerd zijn: Bekendheid zonnekaart

3 op 10 van de Vlaamse gezinnen kent de zonnekaart. Meer dan een derde hiervan heeft zijn woning opgezocht op de zonnekaart. 15% van deze gezinnen heeft op basis van het resultaat ook een offerte opgevraagd voor pv-panelen (= fotovoltaïsche panelen).

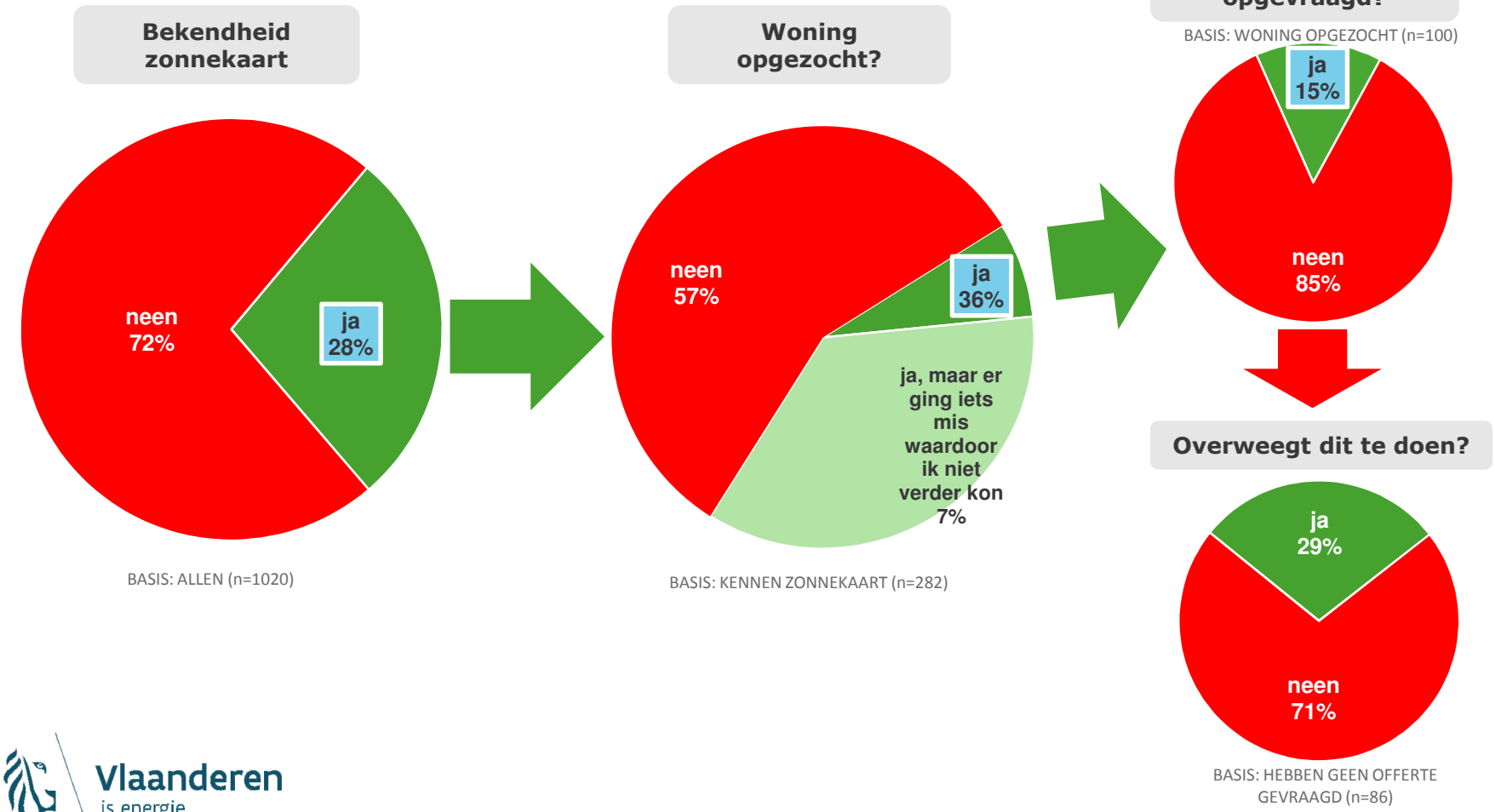

Vlaanderen
is energie

Mate van geïnformeerd zijn: Waar info beschikbaar ?

3 op de 10 Vlaamse gezinnen verwachten bij het Vlaams Energieagentschap terecht te kunnen voor informatie. Dat is iets meer dan in 2015 (26%). 2 op de 10 gezinnen rekenen op hun netbeheerder en op het gemeentebestuur.

Bij welke instantie verwacht u terecht te kunnen voor alle informatie in verband met energiebesparing?

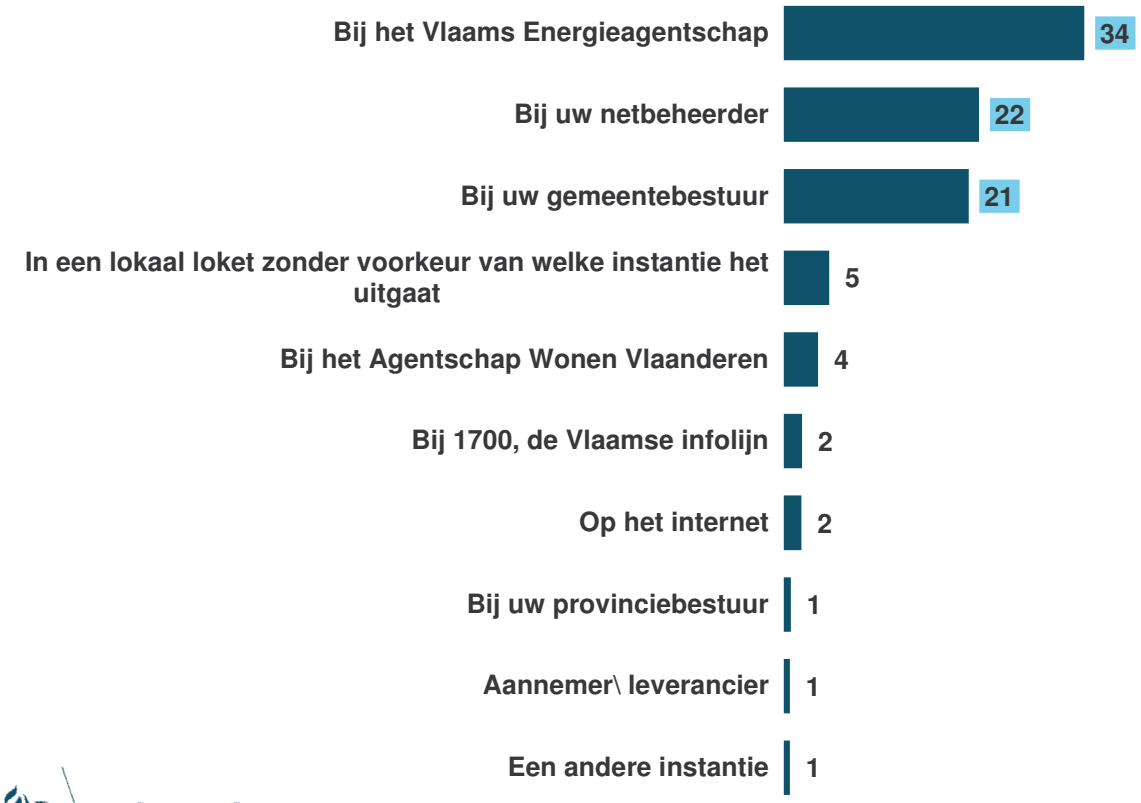

Vlaanderen
is energie

BASIS: ALLEN (n=1020)

Mate van geinformeerd zijn: Info gevraagd bij VEA ?

17% van de gezinnen in Vlaanderen hebben ooit al informatie opgevraagd bij VEA. Voor 72% was de gekregen informatie (grotendeels) afgestemd op de behoefte wat minder is dan in 2015 (78%).

Heeft u ooit al informatie opgevraagd bij het Vlaamse Energieagentschap?

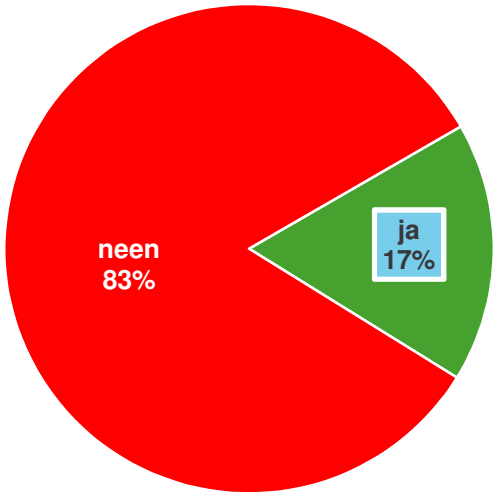

BASIS: ALLEN (n=1020)

Was de gekregen informatie afgestemd op uw behoefte?

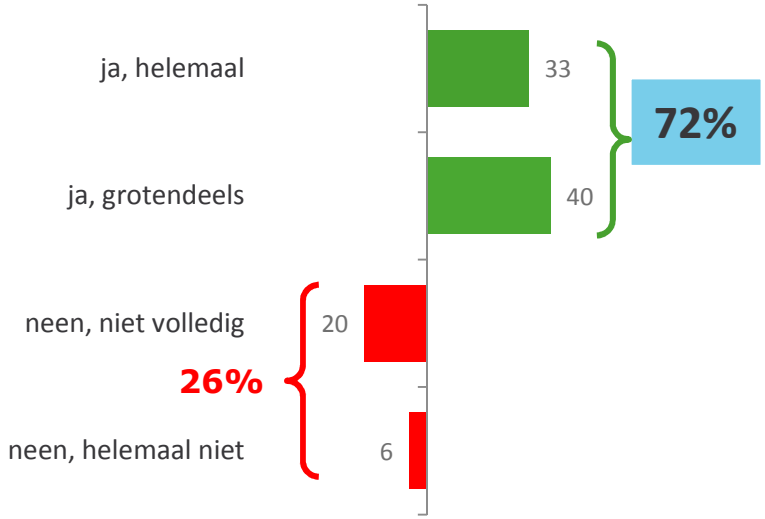

BASIS: HEBBEN AL INFO OPGEVRAAGD BIJ VEA (n=174)

Vlaanderen
is energie

Bekendheid brochure: Energie

1 op de 4 Vlaamse gezinnen kent de brochure ‘Energiesparen vanaf 2017. Vraag je premie aan’.*
38% van hen heeft ze ook gelezen of geraadpleegd (is in dalende lijn).

Kent u de brochure die uitgegeven wordt door de Vlaamse overheid ?

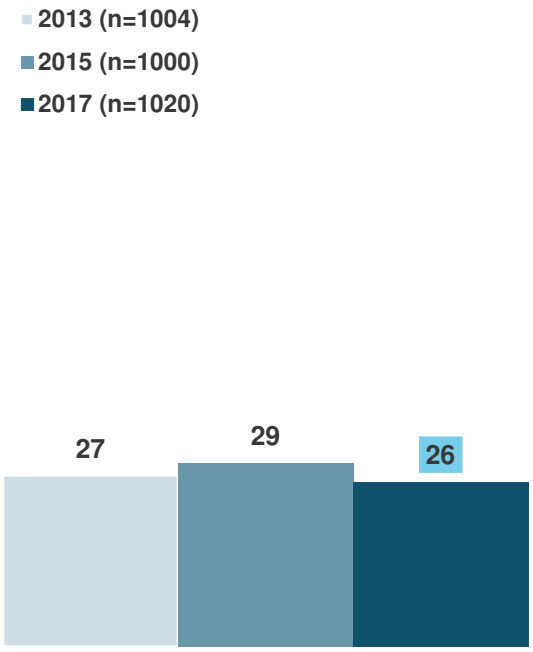

BASIS: ALLEN

Brochure gelezen of geraadpleegd ?

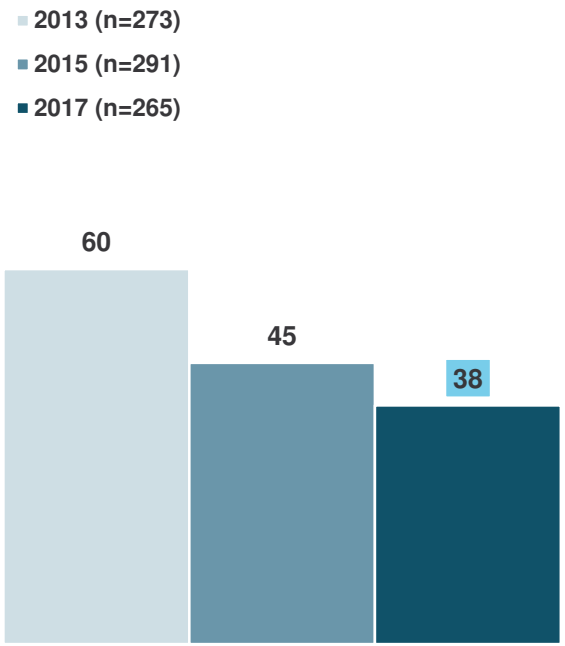

*OPM: BROCHURE IS GRONDIG HERZIEN QUA LOOK AND FEEL T.O.V. VORIGE PREMIEBROCHURES BEVRAAGD IN 2013 EN 2015, DIE ER LANGERE TIJD HETZELFDE UITZAGEN

BASIS: KENNEN DE BROCHURE

Vlaanderen
is energie

Evaluatie brochure

Bijna 9 op 10 vinden de brochure duidelijk en volledig. Iets meer dan 8 op de 10 Vlaamse gezinnen vindt dat de brochure up-to-date is.

"Energiesparen. Vraag je premie aan"

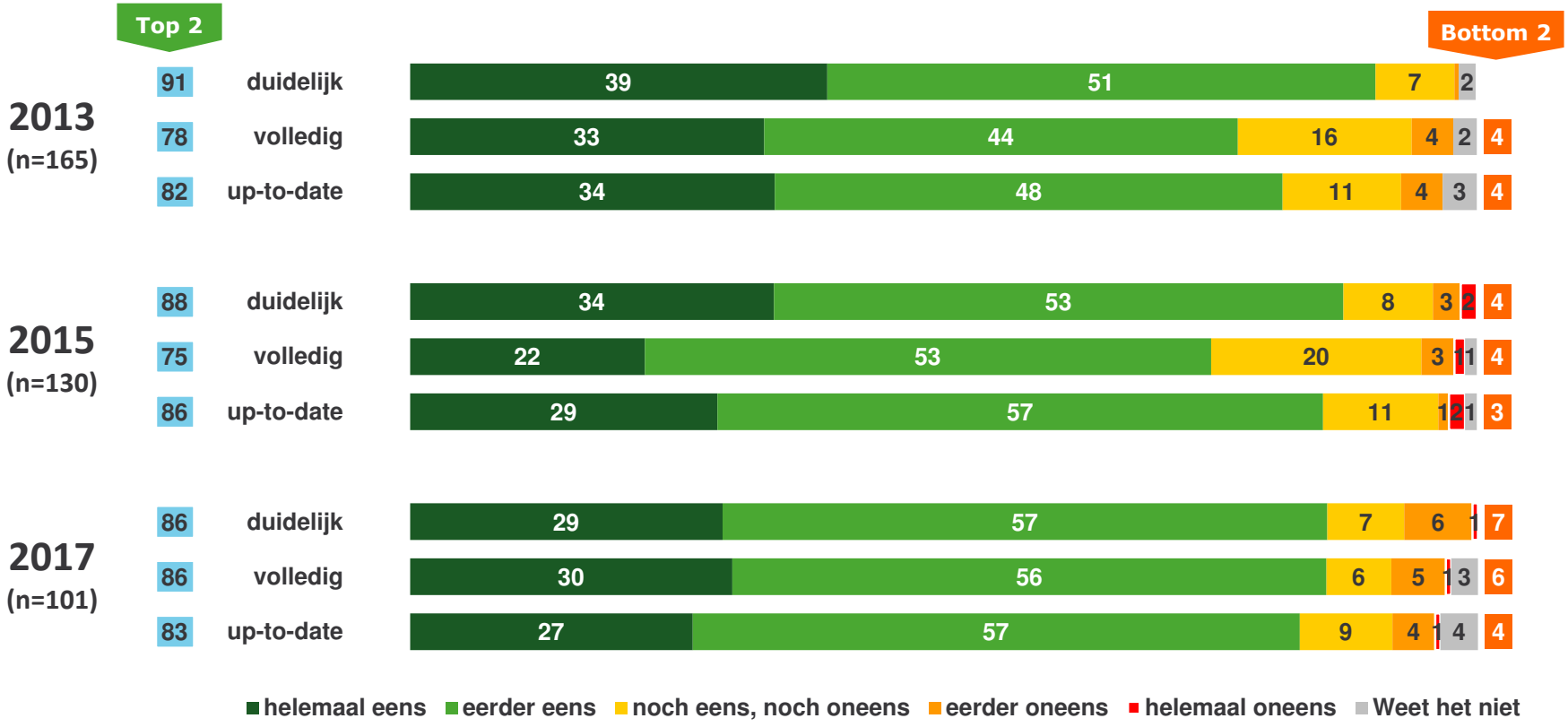

Vlaanderen is energie

BASIS: HEBBEN BROCHURE GELEZEN

Bekendheid BENOveren en het Renovatiepact

3 op 10 van de Vlaamse gezinnen kent de term BENOveren. Een derde herkent het logo. Slechts 14% heeft al gehoord van het Renovatiepact.

Kennen term

Logo BENOveren gezien

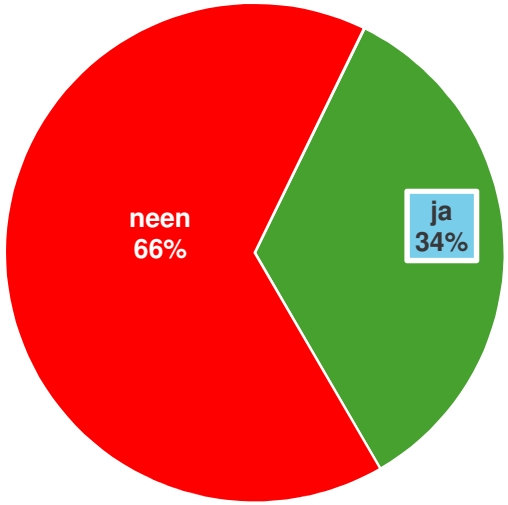

Renovatiepact

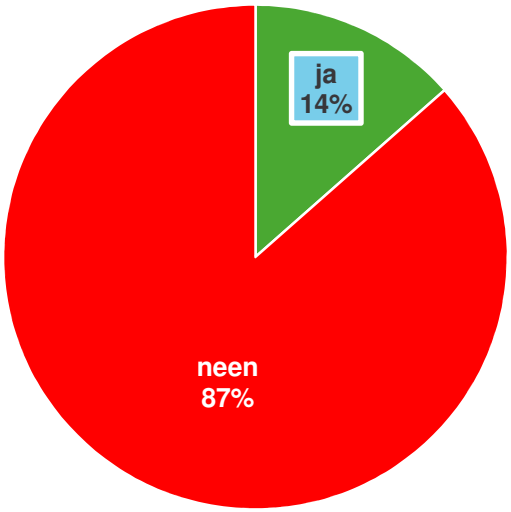

Vlaanderen
is energie

BASIS: ALLEN (n=1020)

Grondige energetische renovatie van uw woning

De voornaamste motivatie om een grondige energetische renovatie van de woning te overwegen, is het verlagen van de energiefactuur.

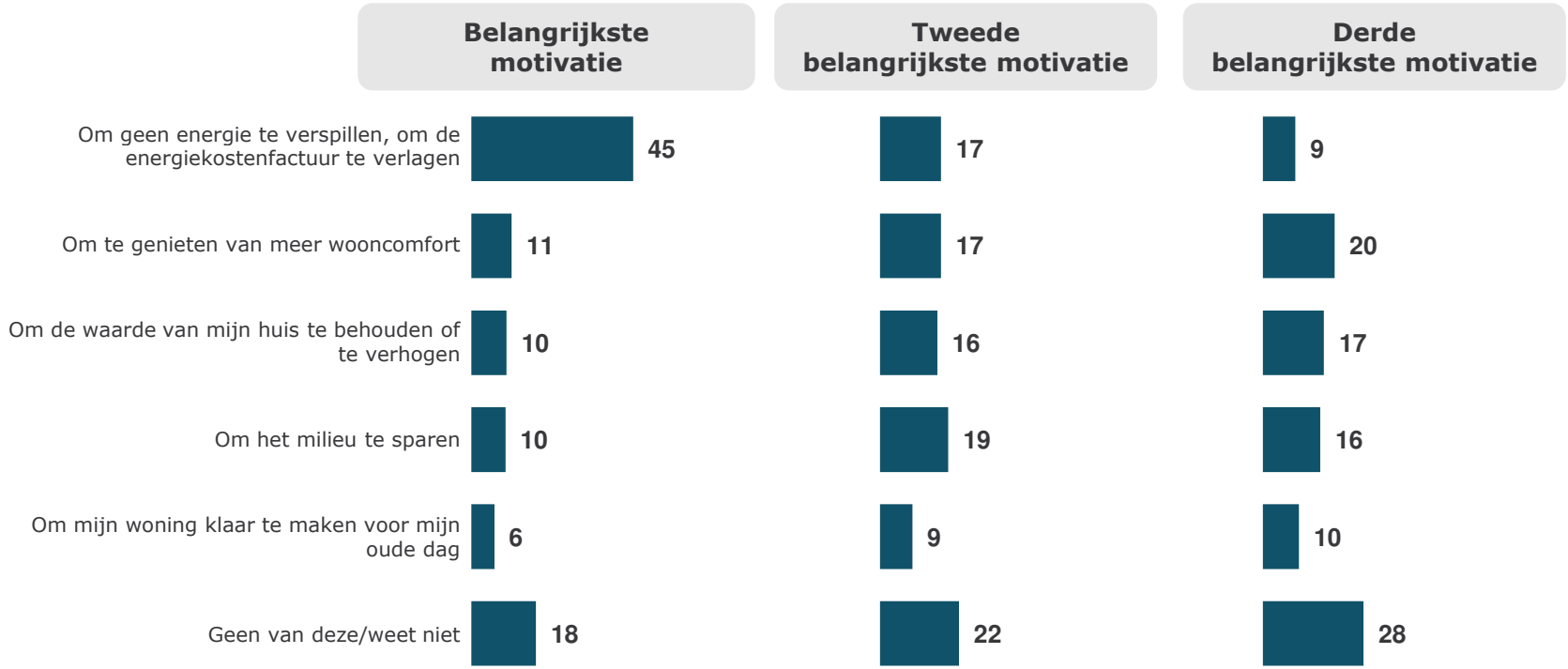

Vlaanderen
is energie

BASIS: ALLEN (n=1020)

Investering: Energiebesparende maatregelen

Bijna de helft van de Vlamingen vinden de huidige uitkering van premies of belastingsverminderingen niet motiverend genoeg (47%). Dit is het meest het geval voor de Idealisten (61%).

Vindt u dat de bestaande ondersteuningsmaatregelen voor energiebesparende investeringen (belastingvermindering, premie netbeheerders, renovatiepremie, ...) u voldoende aanzetten tot het uitvoeren van deze investeringen?

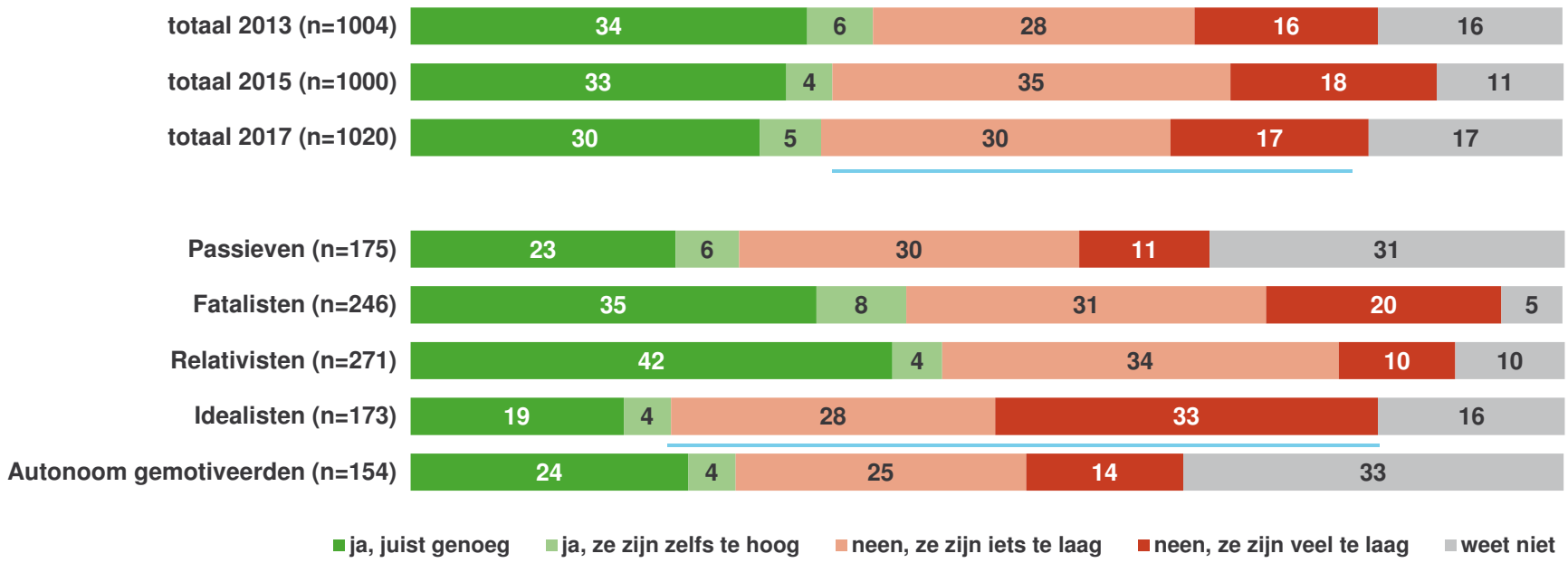

Vlaanderen
is energie

BASIS: ALLEN (n=1020)

Conclusies kennis

→ Bij 17% van de Vlaamse gezinnen heeft iemand een opleiding gevolgd inzake energie of technische installaties.

→ Bij 4 Vlaamse gezinnen op 10 is men op de hoogte van het bestaan van de Vlaamse energielening.

→ 6 op 10 van de Vlaamse gezinnen weet dat hun elektriciteitsnetbeheerder premies geeft voor een aantal energiebesparende maatregelen, wat slechts de helft was in 2015. In 2013 was dit wel nog 7 op 10. 43% van hen hebben al een premie aangevraagd. 1 van de 4 Vlaamse gezinnen kent de totaalrenovatiebonus of de burenpremie. 1 op 5 kent de korting onroerende voorheffing voor een ingrijpende energetische renovatie of voor een energieneutrale woning. Slechts 1 op 10 heeft gehoord van de teruggave van betaalde schenkingrechten.

→ 3 op 10 kent de term BENOveren en 1 op 3 herkent het logo.

→ 3 op 10 Vlaamse gezinnen kent de Vlaamse glasnorm. 14% heeft al gehoord van het Renovatiepact. Iets meer dan de helft kent de Vlaamse dakisolatienorm (54%).

→ 3 op 10 Vlaamse gezinnen kent de zonnekaart, waarvan 1 op 3 zijn woning heeft opgezocht.

→ De bekendheid van de website www.energiesparen.be daalt (41% vs 46% in 2013) samen met het aantal bezoekers (5 op 10 kenners bezocht al de site vs 6 op 10 in 2013).

→ 17% van de Vlaamse gezinnen heeft ooit al informatie opgevraagd bij VEA.

→ 1 op 4 Vlaamse gezinnen kent de brochure “Energiesparen vanaf 2017”. Slechts 4 op 10 daarvan heeft de brochure ook heeft gelezen of geraadpleegd.

Vlaanderen
is energie

6
Gedrag

Vlaanderen
is energie

Conceptueel model

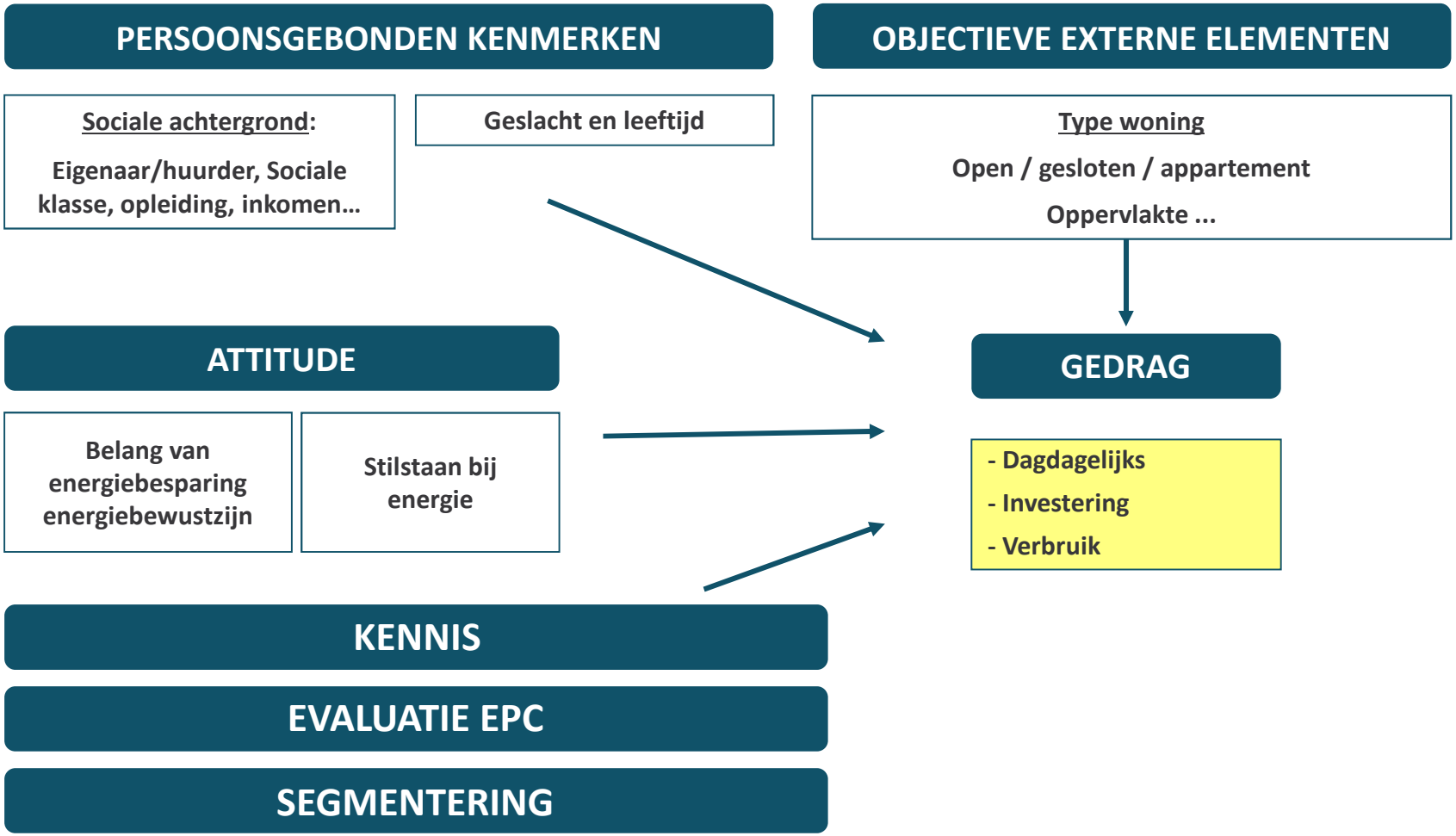

Vlaanderen
is energie

Dagdagelijks gedrag: Verwarming

6 van de 10 Vlaamse gezinnen zetten de verwarming lager wanneer niemand thuis is. Dat is minder dan in 2015. De gemiddelde dagtemperatuur ligt nog steeds rond 21°. De gemiddelde nachttemperatuur bedraagt 16°.

Als er gedurende meer dan vier uur niemand thuis is, wordt de verwarming dan lager gezet in de eet- en zitkamer ? (% altijd + meestal)

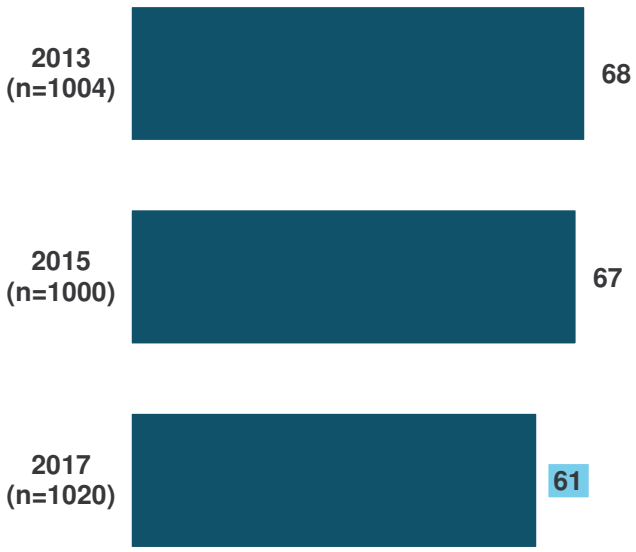

Op hoeveel graden verwarmt u gewoonlijk de eet- en zitkamer als er iemand thuis is?

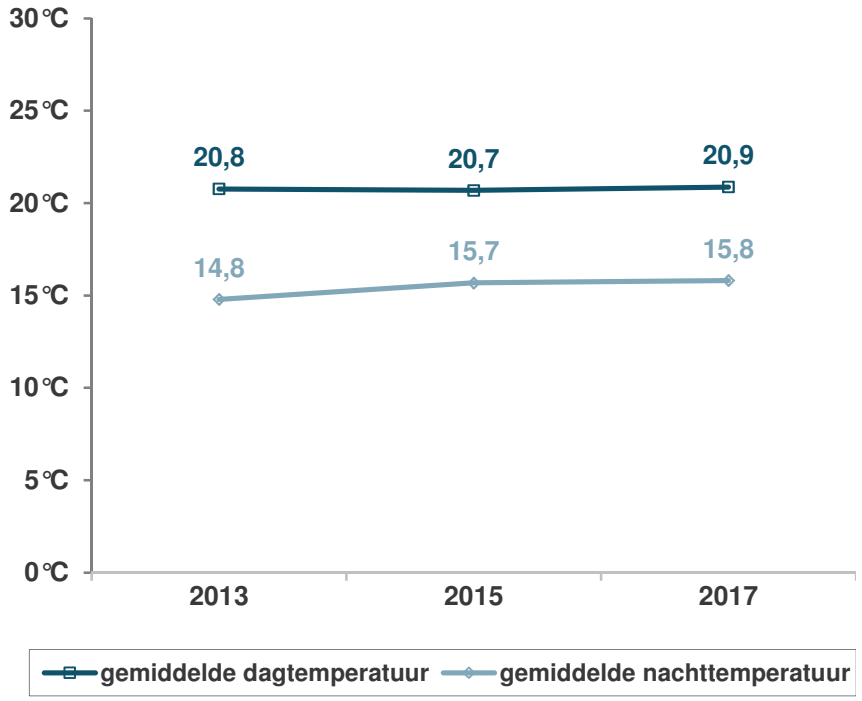

Vlaanderen is energie

BASIS: ALLEN

Dagdagelijks gedrag: Verwarming

Hal en slaapkamers worden het minst verwarmd overdag.

Welke ruimtes worden er overdag (winter) verwarmd als er iemand thuis is? Niet het vorstvrij houden van verwarming?

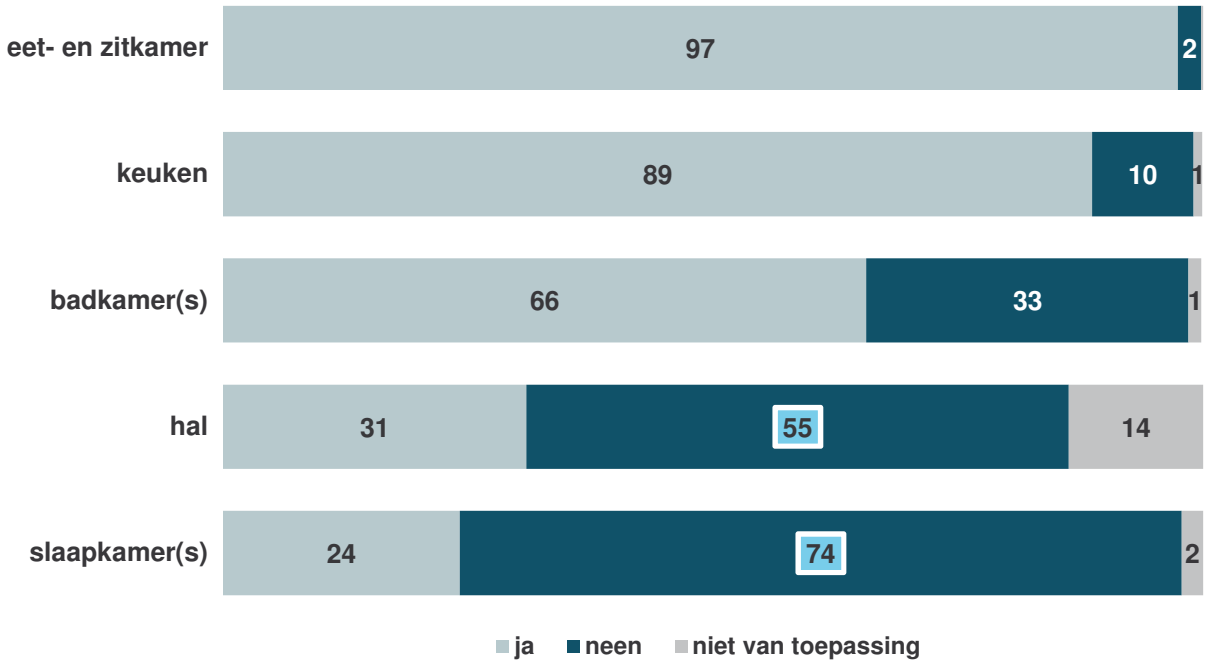

	2013 (n=1004)	2015 (n=1000)
eet- en zitkamer	98	98
keuken	91	91
badkamer(s)	66	68
hal	31	24
slaapkamer(s)	24	23

Vlaanderen is energie

BASIS: ALLEN (n=1020)

Dagdagelijks gedrag: Douche/bad

Het hebben van een afzonderlijke douche in huis blijft met 64% stabiel tegenover 2015. Het gemiddeld aantal douches per persoon blijft de laatste jaren stabiel. In 2017 stabiliseert het gemiddeld aantal baden per persoon per week op 1.

Heeft u in uw woning een bad ?

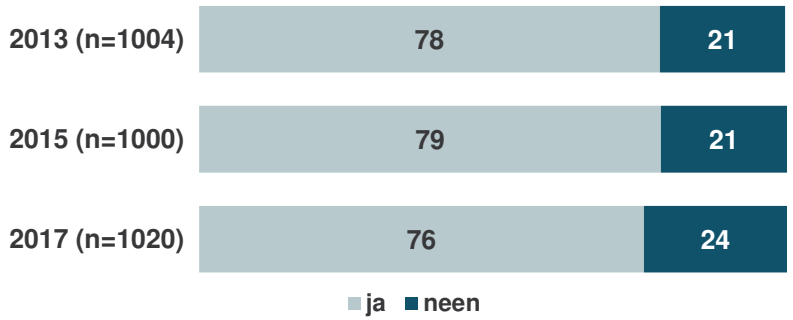

Heeft u in uw woning een afzonderlijke douche?

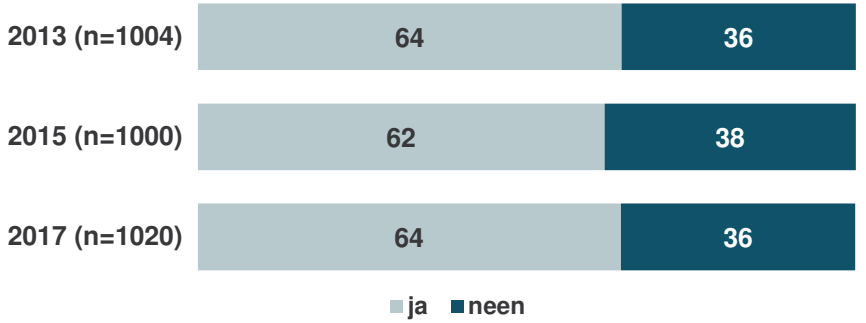

Hoeveel baden/douches worden er in uw woning genomen gedurende een normale week, door alle leden van het gezin?"

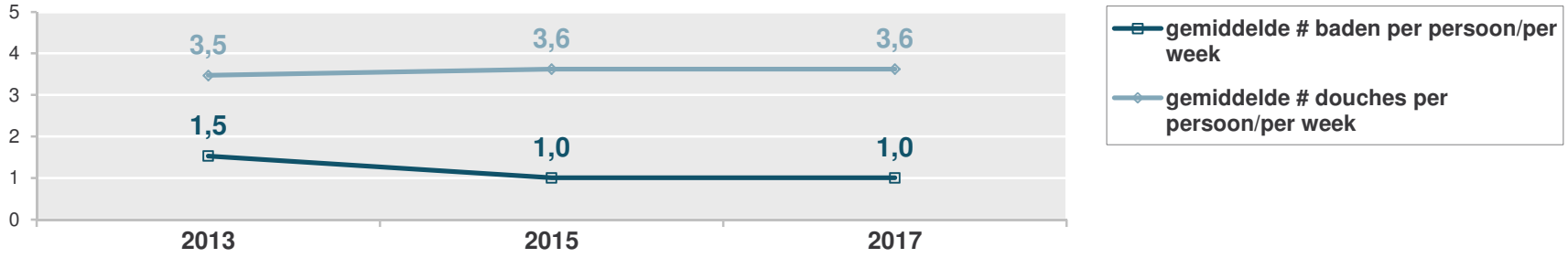

Vlaanderen
is energie

BASIS: ALLEN

Dagdagelijks gedrag: Spaardouchekop

Een derde van de Vlaamse gezinnen heeft een spaardouchekop (stabiel resultaat).

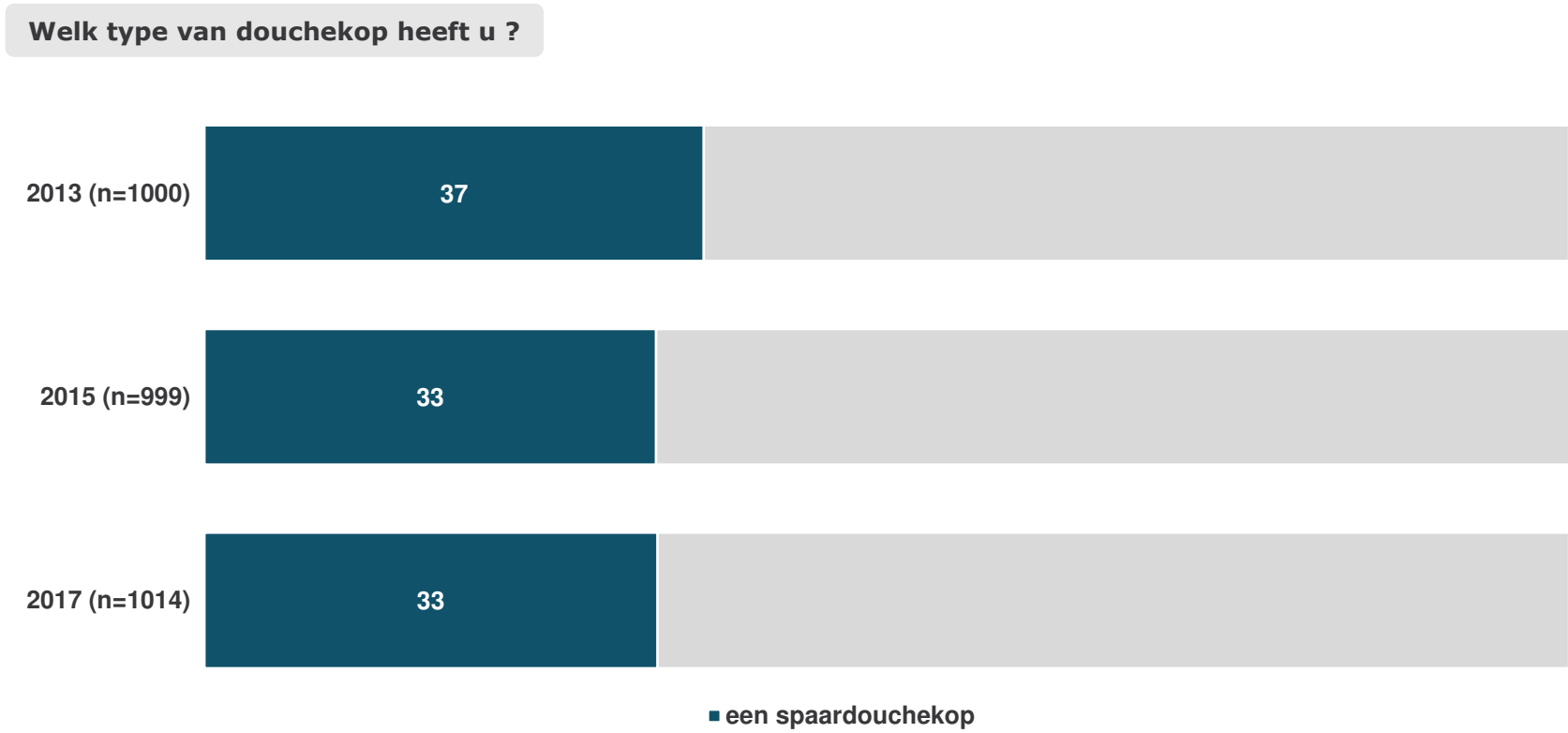

Vlaanderen
is energie

BASIS: HEBBEN BAD EN/OF AFZONDERLIJKE DOUCHE

Dagdagelijks gedrag: Verlichting

8 op 10 Vlaamse gezinnen hebben spaarlampen. We zien een verdere stijging in het gebruik van LED lampen (55%). Het gebruik van spaarlampen, halogeenlampen en gloeilampen gaat achteruit, terwijl het gebruik van TL-lampen stabiel blijft. 3 op 10 Vlaamse gezinnen hebben nog gloeilampen.

Kan u, voor elk type lamp, aangeven of u deze lamp in uw woning heeft ?

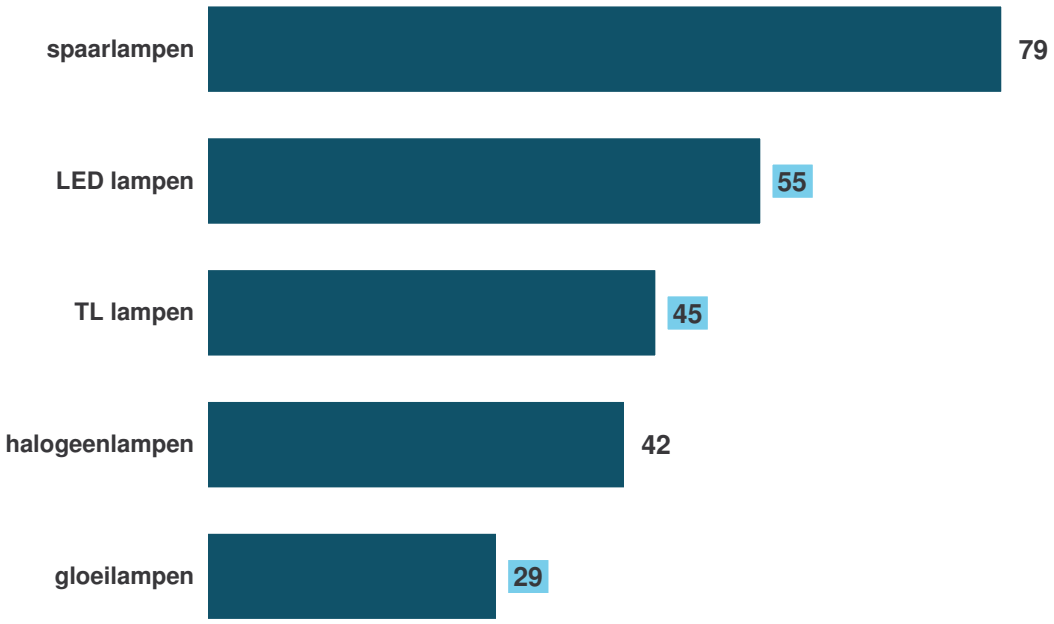

2013 (n=1004)	2015 (n=1000)
89	84
31	47
55	46
51	48
50	37

Vlaanderen is energie

BASIS: ALLEN (n=1020)

Dagdagelijks gedrag: Toestellen

We zien een stijging van het gebruik van een ingebouwde oven en combi koelkast diepvries (ten koste van onafhankelijke koelkast en diepvries) en een verdere daling van DVD- en CD-spelers en videotoestellen.

	2013		2015	
	%	Totaal aantal	%	Totaal aantal
Televisie	100	1460	99	1364
Gsm lader	95	1929	96	1926
Wasmachine	95	971	95	958
Microgolfoven	92	937	90	914
Computer, portable of tablet	81	1522	84	1672
Radio/tuner	91	1367	83	1149
Modem	80	838	84	867
Ingebouwde oven	73	745	72	725
Koelkast met 1 deur	76	859	72	818
Droogkast	65	654	70	704
Onafhankelijke diepvries	70	771	66	708
Afwasmachine	56	567	62	622
Dvd speler	73	798	65	696
Cd speler	71	844	63	716
Combi koelkast/diepvries	31	313	33	338
Koelkast met 2 deuren	23	246	25	271
Video	39	407	29	298

Vlaanderen is energie

BASIS: ALLEN (n=1020)

Dagdagelijks gedrag: Toestellen

6 op 10 van de Vlaamse gezinnen let altijd op het elektriciteitsverbruik van een nieuw elektrisch apparaat.

Indien u een nieuw elektrisch apparaat gaat kopen, let u dan .... op het elektriciteitsverbruik van dat toestel ?

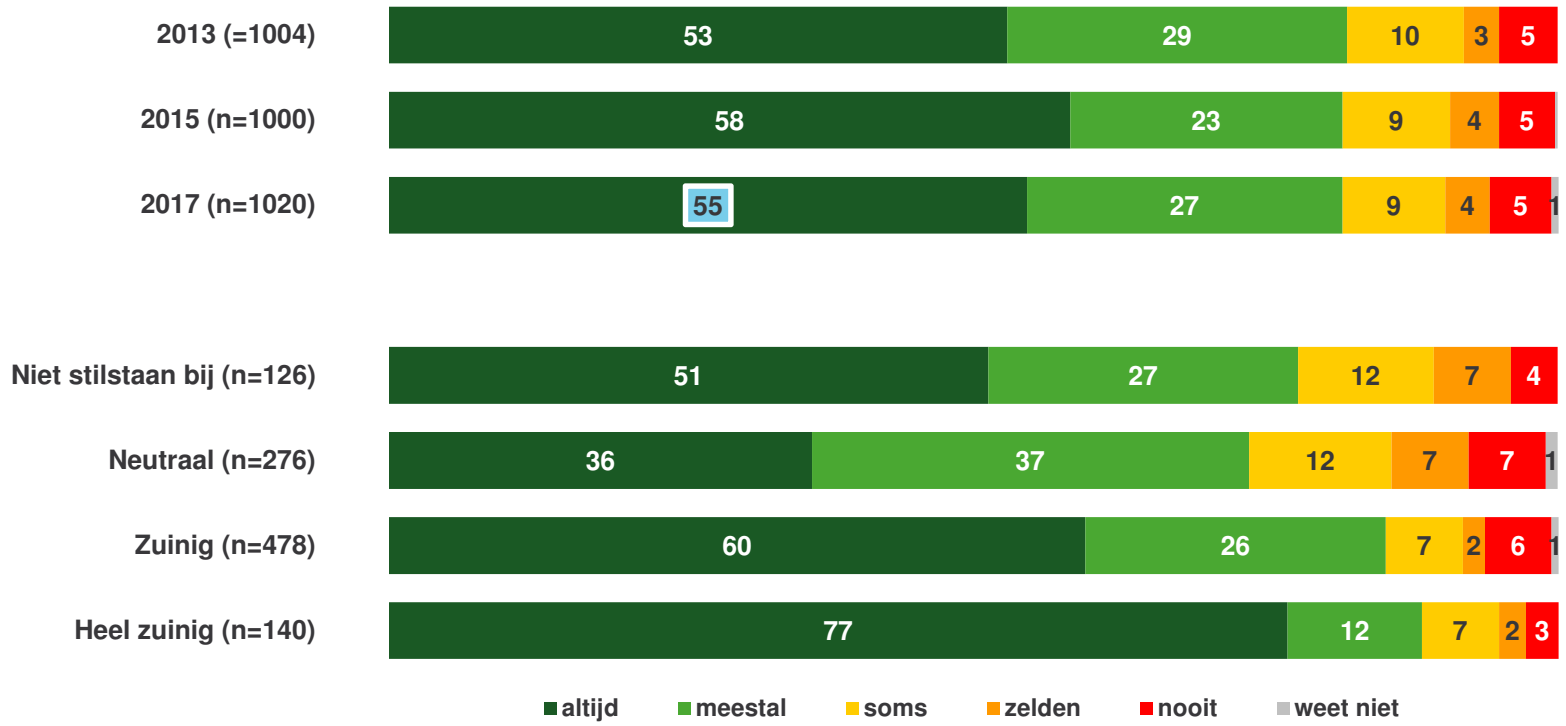

Vlaanderen
is energie

BASIS: ALLEN (n=1020)

Dagdagelijks gedrag: Toestellen

6 op 10 van de Vlaamse gezinnen let altijd op het elektriciteitsverbruik van een nieuw elektrisch apparaat. Vooral Relativisten en Idealisten letten meer op hun energieverbruik bij een nieuwe aankoop (+/- 70%).

Indien u een nieuw elektrisch apparaat gaat kopen, let u dan .... op het elektriciteitsverbruik van dat toestel ?

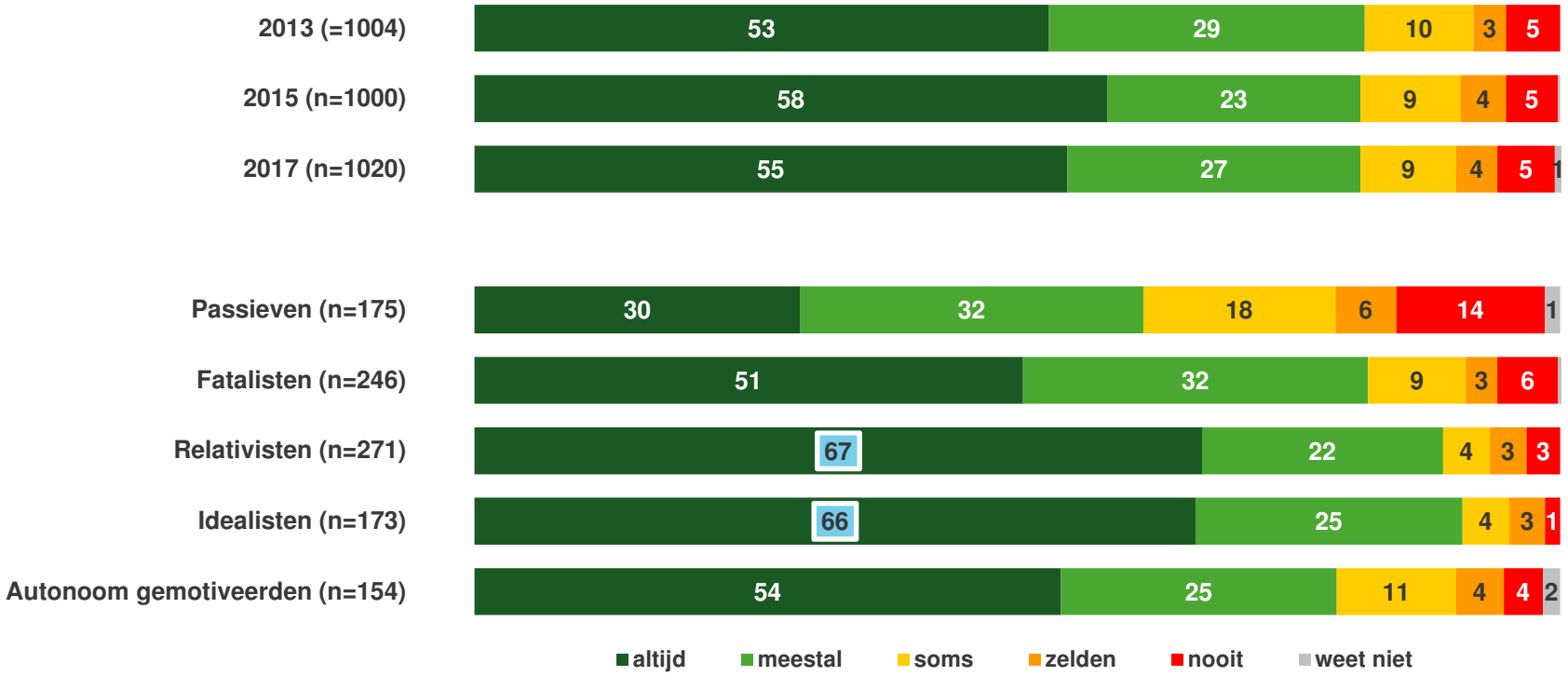

Vlaanderen
is energie

BASIS: ALLEN (n=1020)

Conclusies dagdagelijks gedrag

→ Wanneer niemand thuis is, wordt de verwarming door 6 op de 10 Vlamingen lager gezet, wat minder is dan in 2015 (7 op 10). De gemiddelde dagtemperatuur blijft stabiel rond de 21 graden, de gemiddelde nachttemperatuur stijgt naar 16 graden.

→ Het bezit van een afzonderlijke douche in huis is onveranderd tegenover 2013 (64%). Het gemiddeld aantal douches per persoon blijft de laatste jaren stabiel. Het gemiddeld aantal baden per persoon stabiliseert op 1.

→ Een derde van de Vlaamse gezinnen heeft een spaardouchekop.

→ De populariteit van de LED-lampen blijft toenemen (van 47% naar 55%). We zien een daling voor het gebruik van spaarlampen, halogeenlampen en gloeilampen, terwijl het gebruik van TL-lampen stabiel blijft. 3 op 10 Vlaamse gezinnen heeft nog gloeilampen.

→ We zien een stijging van het gebruik van een ingebouwde oven en combi koelkast diepvries (ten koste van onafhankelijke koelkast en diepvries) en een verdere daling van DVD- en CD-spelers en videotoestellen.

→ Het aantal Vlaamse gezinnen dat let op het elektriciteitsverbruik bij de aankoop van nieuwe toestellen is gelijk gebleven tegenover 2013 (8 op 10).

Conceptueel model

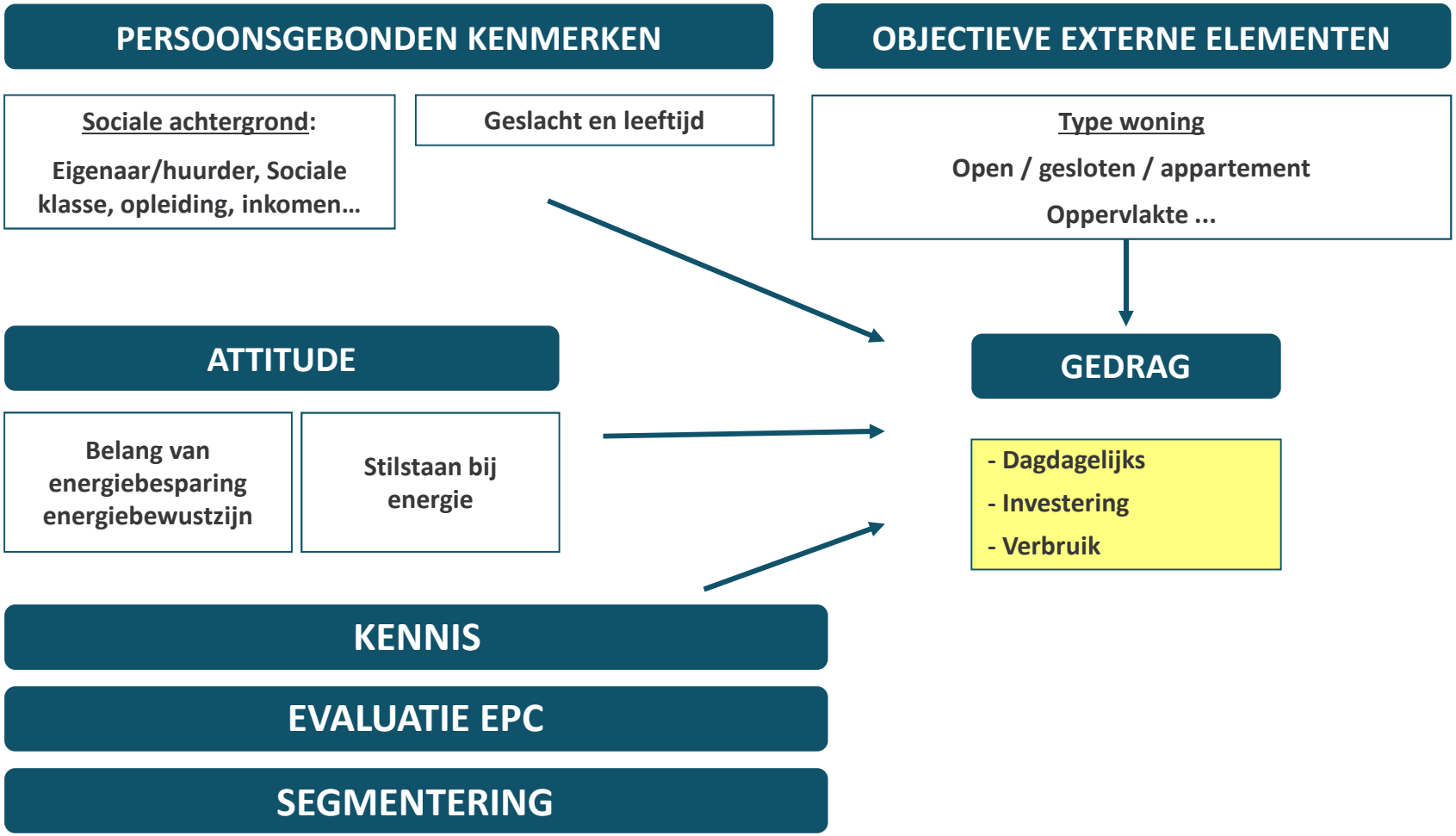

Vlaanderen
is energie

Investering: Verwarming

Stabiel resultaat tegenover 2015. 7 op de 10 Vlaamse gezinnen verwarmt hoofdzakelijk met aardgas. 2 op de 10 Vlaamse woningen wordt verwarmd met stookolie en minder dan 1 op 10 verwarmt hoofdzakelijk met electriciteit of hout.

Met welke brandstof of energiebron verwarmt u hoofdzakelijk uw woning ?

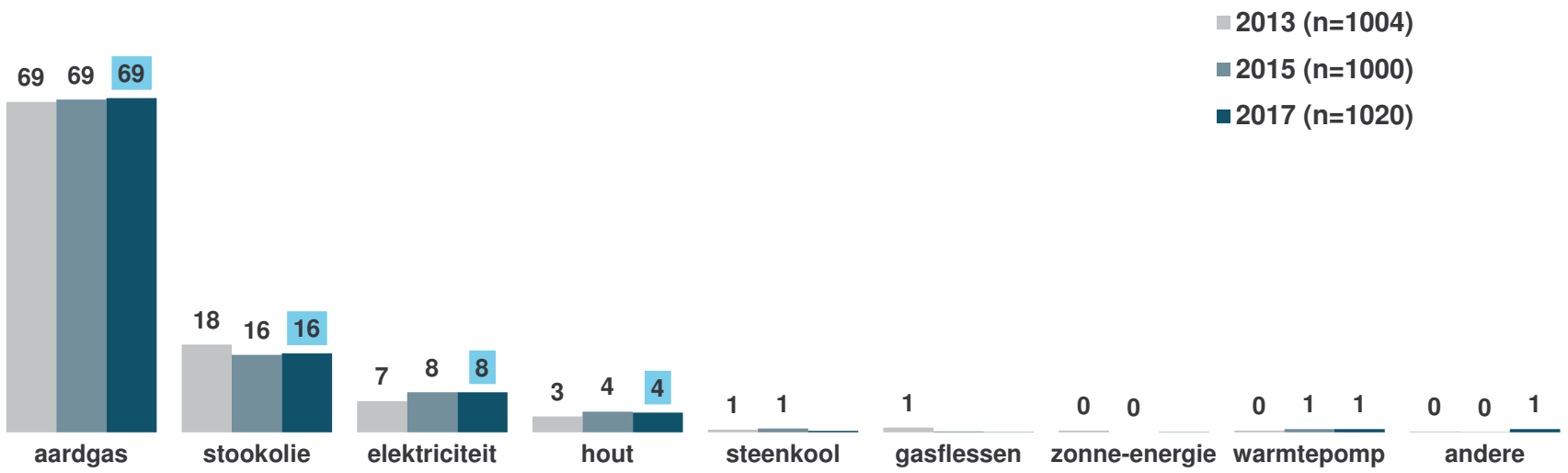

Vlaanderen
is energie

BASIS: ALLEN

Investering: Verwarming – Soort woning

33% van de open bebouwingen wordt nog verwarmd met stookolie, tegenover 18% bij half-open en 7% bij gesloten bebouwingen. Dat laatste is een daling tegenover 2015 (12%).

Met welke brandstof of energiebron verwarmt u hoofdzakelijk uw woning ?

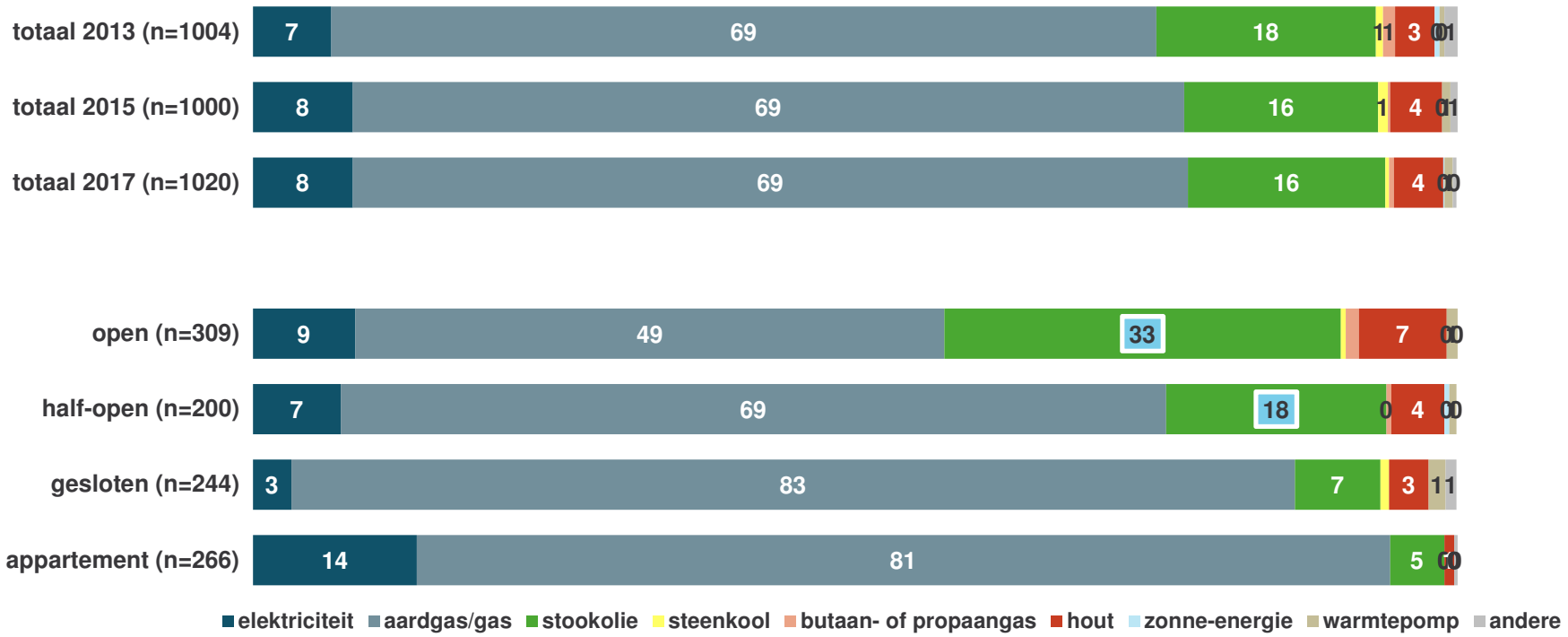

Vlaanderen
is energie

BASIS: ALLEN (n=1020)

Investering: Verwarming – Leeftijd woning

In de meest recente woningen wordt overwegend met aardgas verwarmd.
In woningen ouder dan 15 jaar zijn nog heel wat stookolietanks aanwezig. Bij woningen tussen de 21 en 25 jaar oud treffen we nog vaak elektrische verwarming aan. In 9% van de meest recente woningen (<= 5 jaar) treffen we een warmtepomp aan.

Met welke brandstof of energiebron verwarmt u hoofdzakelijk uw woning ?

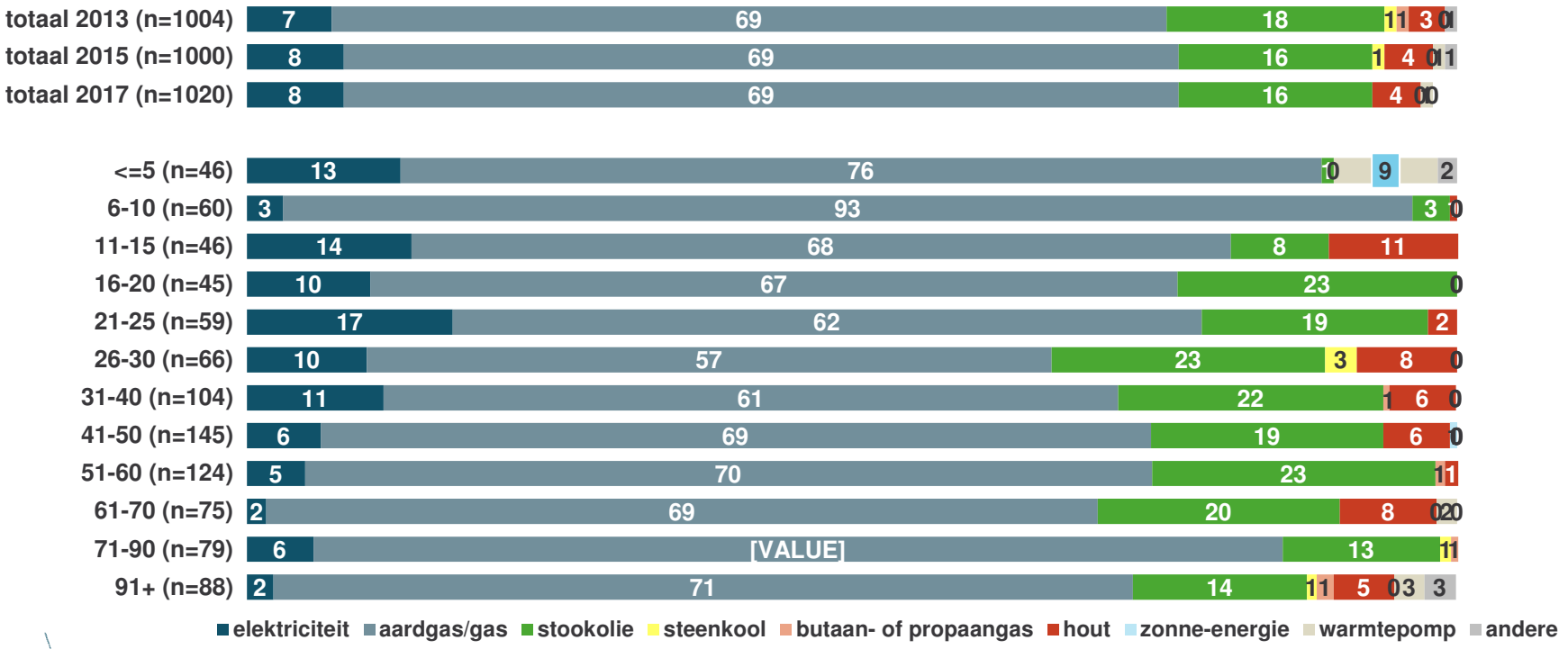

Vlaanderen
is energie

BASIS: ALLEN (n=1020)

Investering: Verwarming – Habitat

Hoe landelijker de woning gelegen is, hoe minder er met aardgas wordt verwarmd en hoe meer met stookolie en met hout. Zelfde trend als in 2015.

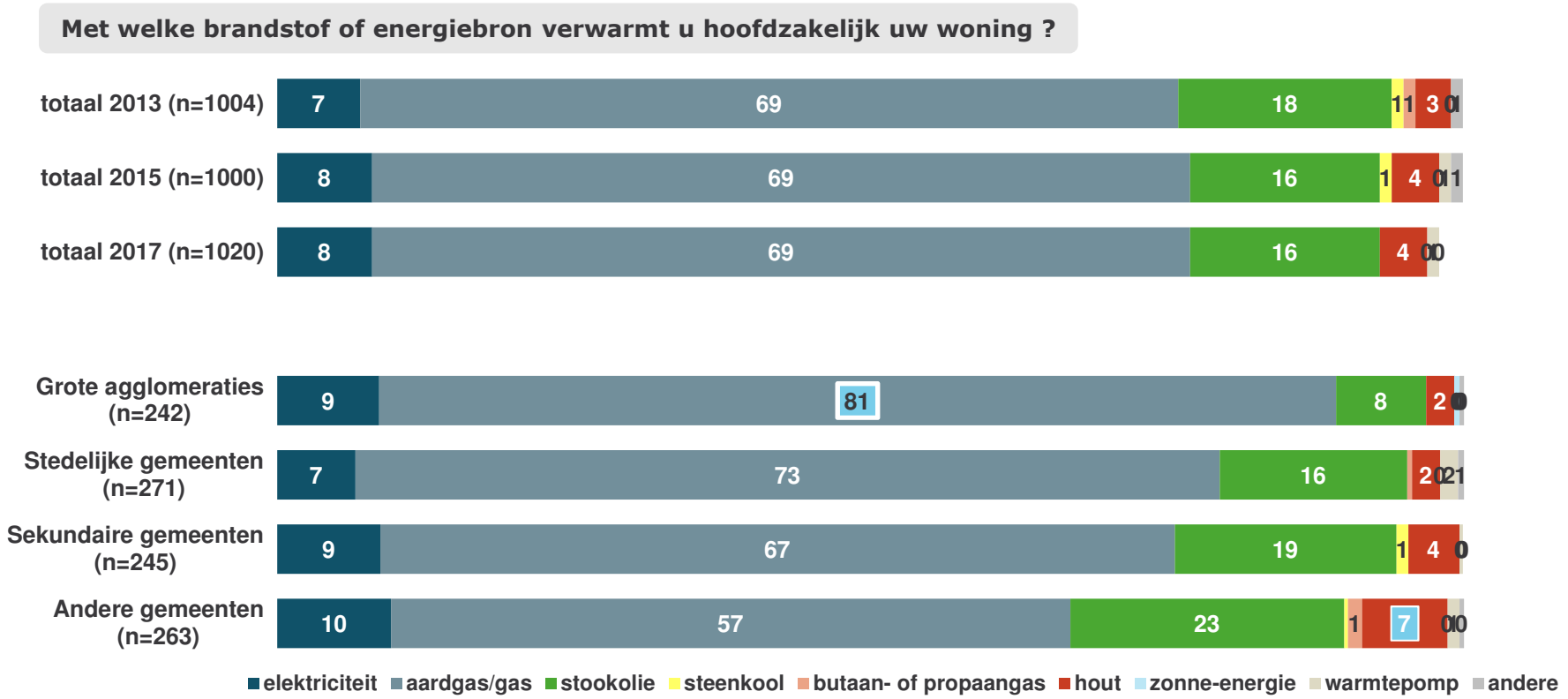

Vlaanderen
is energie

BASIS: ALLEN (n=1020)

Investering: Bijverwarming

78% van de Vlaamse gezinnen hebben geen bijverwarming, wat een lichte stijging is tegenover 2015. Het gebruik van hout als tweede energiebron is licht gedaald tegenover 2015.

Welke is de tweede belangrijkste brandstof of energiebron waarmee u zich verwarmt?

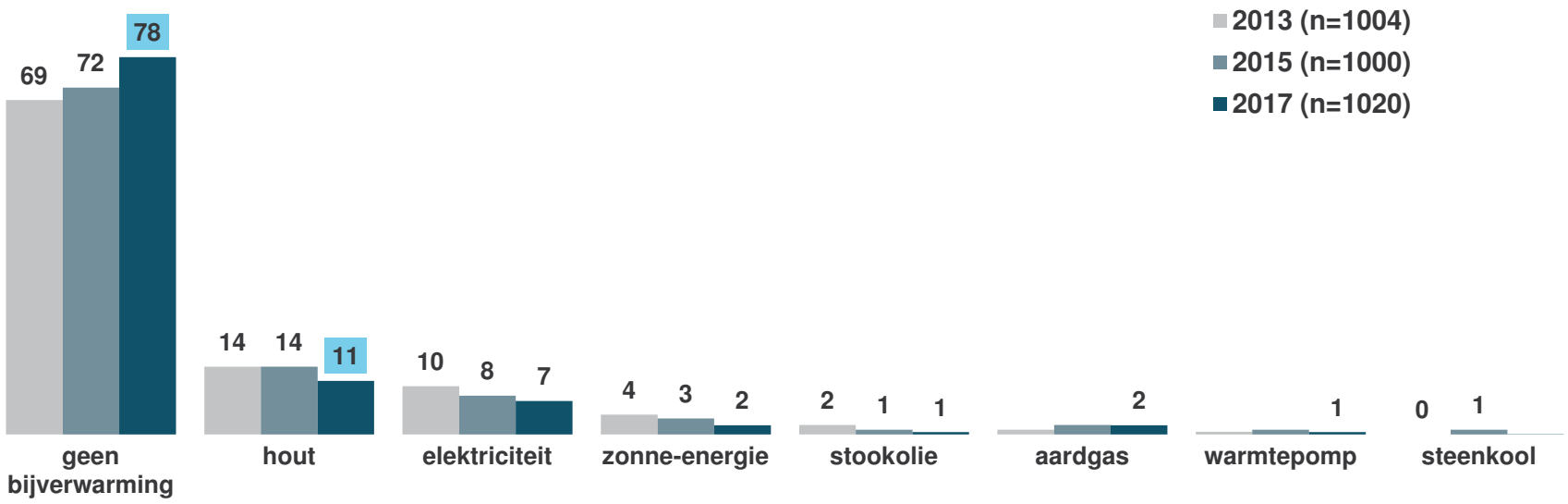

Vlaanderen is energie

BASIS: ALLEN

Investering:Verwarming

Twee derden van wie hout gebruikt als verwarmingsbron, doet dit bijna dagelijks. Dit is frequenter dan in 2015 (maar het aantal gebruikers van hout is wel afgenomen).

Hoe vaak maakt uw gezin tijdens de wintermaanden gebruik van hout als verwarmingsbron ?

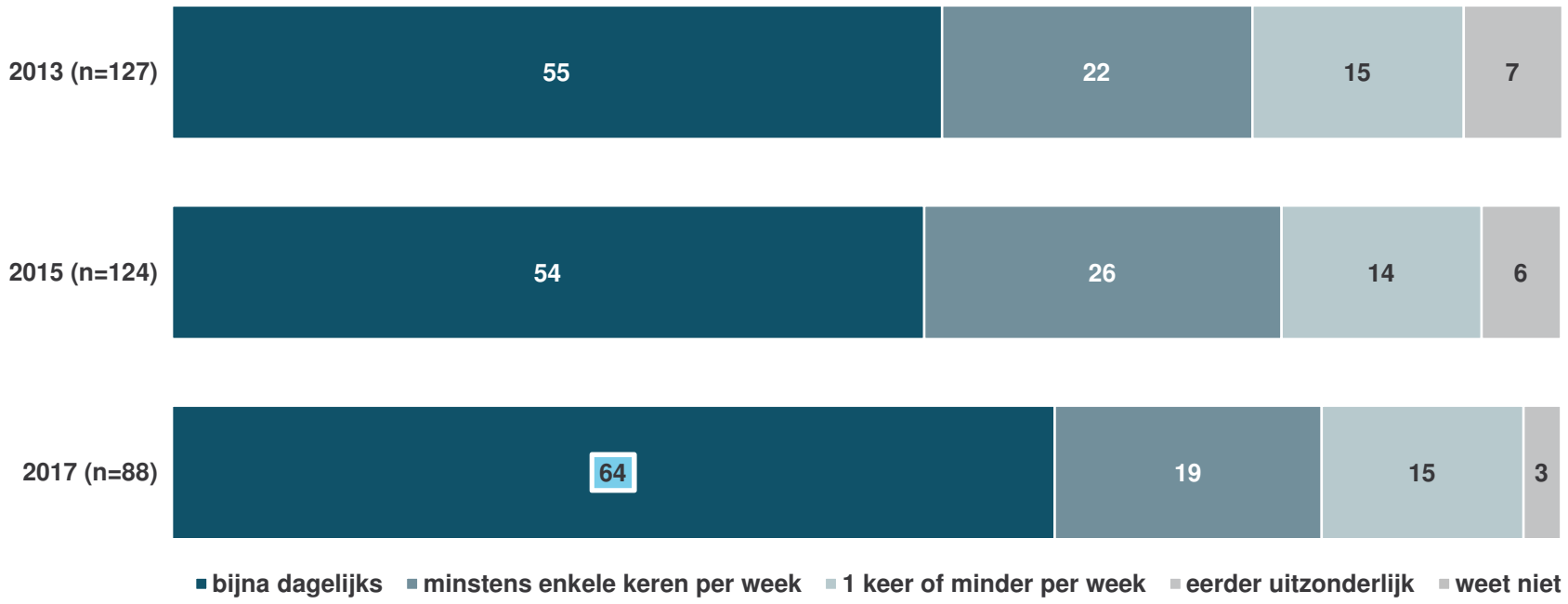

Vlaanderen
is energie

BASIS: GEBRUIKEN HOUT ALS VERWARMINGSBRON

Investering: Verwarmingssysteem

We zien een lichte toename van de Vlaamse gezinnen met een individuele CV-installatie (8 op 10). Net zoals in 2015 werken bijna alle individuele installaties in de eet-/zitkamer (94%) via radiatoren/convectoren.

Met welk verwarmingssysteem verwarmt u hoofdzakelijk?

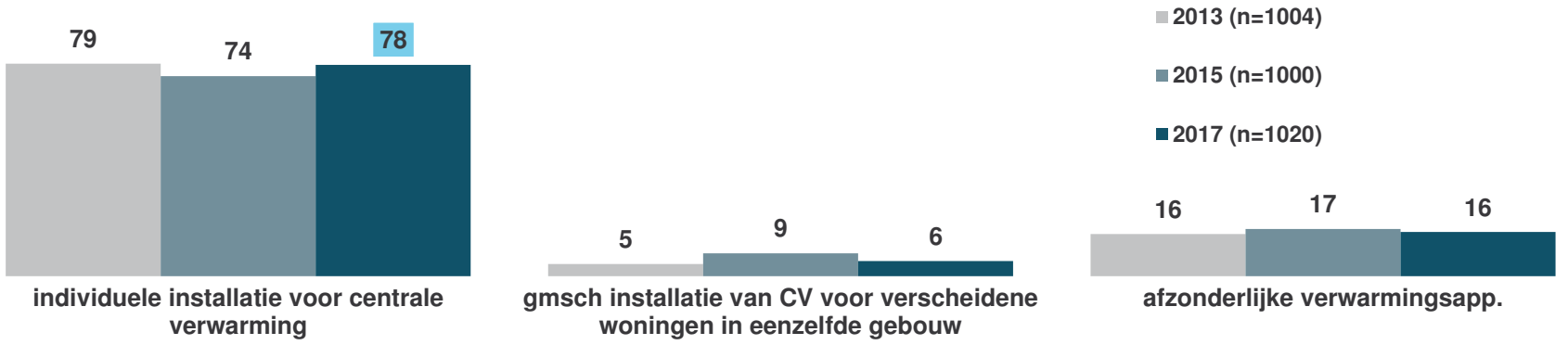

BASIS: ALLEN

Werkt uw centrale verwarming in de eet-/zitkamer hoofdzakelijk via...?

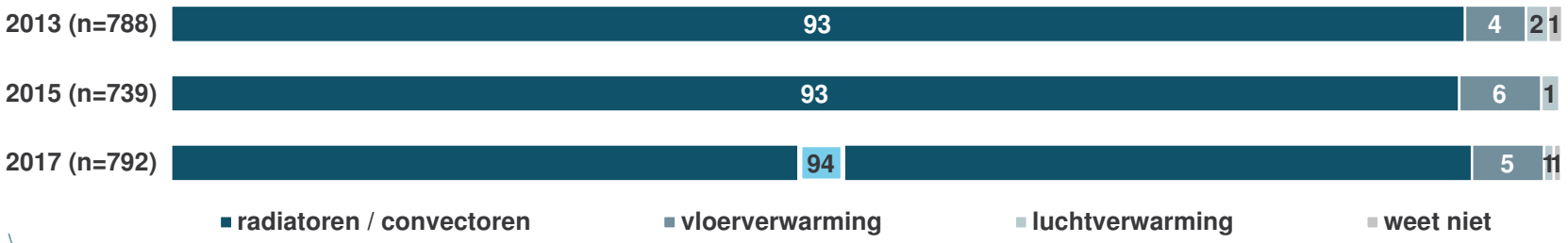

BASIS: HEBBEN INDIVIDUELE CV

Vlaanderen
is energie

Investering: Verwarmingssysteem

Van de aardgasgebruikers met een individuele CV-installatie, bezit 3 op 4 Vlaamse gezinnen een condensatieketel op gas.
4 op 10 van de stookoliegebruikers met een individuele CV-installatie, heeft een condensatieketel op stookolie.

Heeft u een condensatieketel op gas?

BASIS: VERWARMEN MET AARDGAS VIA INDIVIDUELE CV (n=603)

Heeft u een condensatieketel op stookolie?

BASIS: VERWARMEN MET STOOKOLIE VIA INDIVIDUELE CV (n=149)

Vlaanderen
is energie

Investering: Verwarmingssysteem

Het gebruik van afzonderlijke verwarmingsapparaten bij Vlaamse gezinnen met een CV-installatie neemt verder af: twee derden gebruiken er geen enkel. Het gebruik van een elektrisch verwarmingstoestel of een hout- of pelletkachel vertoont een dalende trend.

Naast de centrale verwarmingsinstallatie, welke afzonderlijke directe verwarmingsapparaten gebruikt u in uw woning?

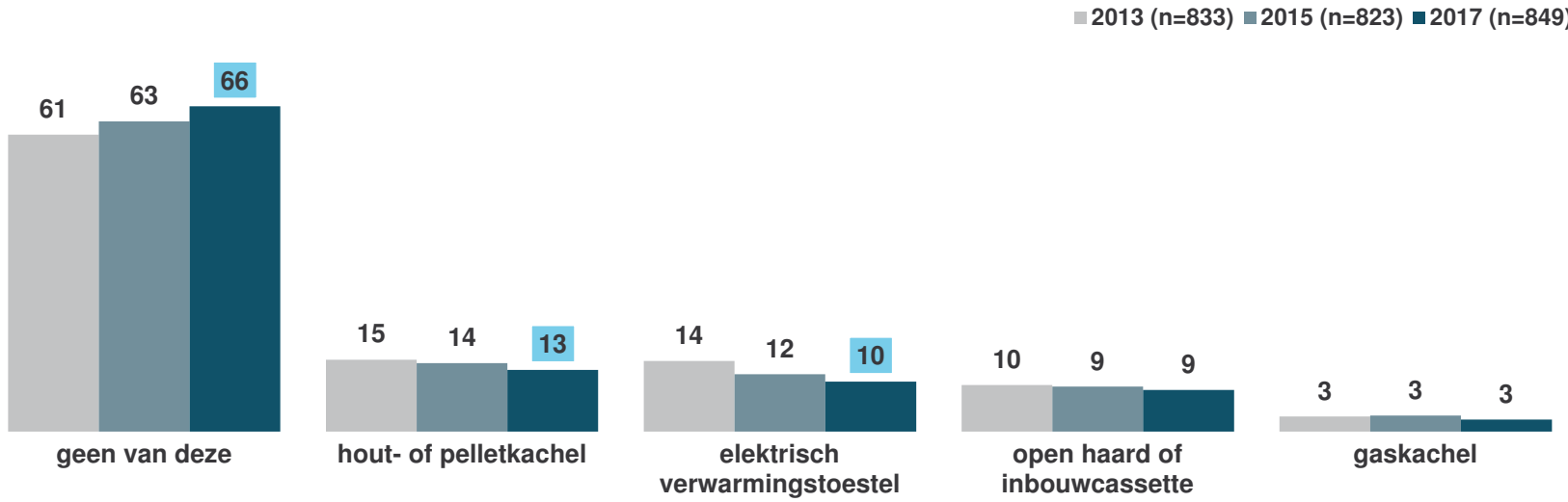

Vlaanderen is energie

BASIS: HEBBEN CV

Investering: Verwarmingssysteem

35% van de Vlaamse gezinnen die niet over een CV-installatie beschikken, gebruiken een gaskachel. Dit is een stijging tegenover 2015. Het gebruik van elektrische accummulatoren en elektrische vloerverwarming daalt.

Welke afzonderlijke decentrale verwarmingstoestellen gebruikt u in uw woning?

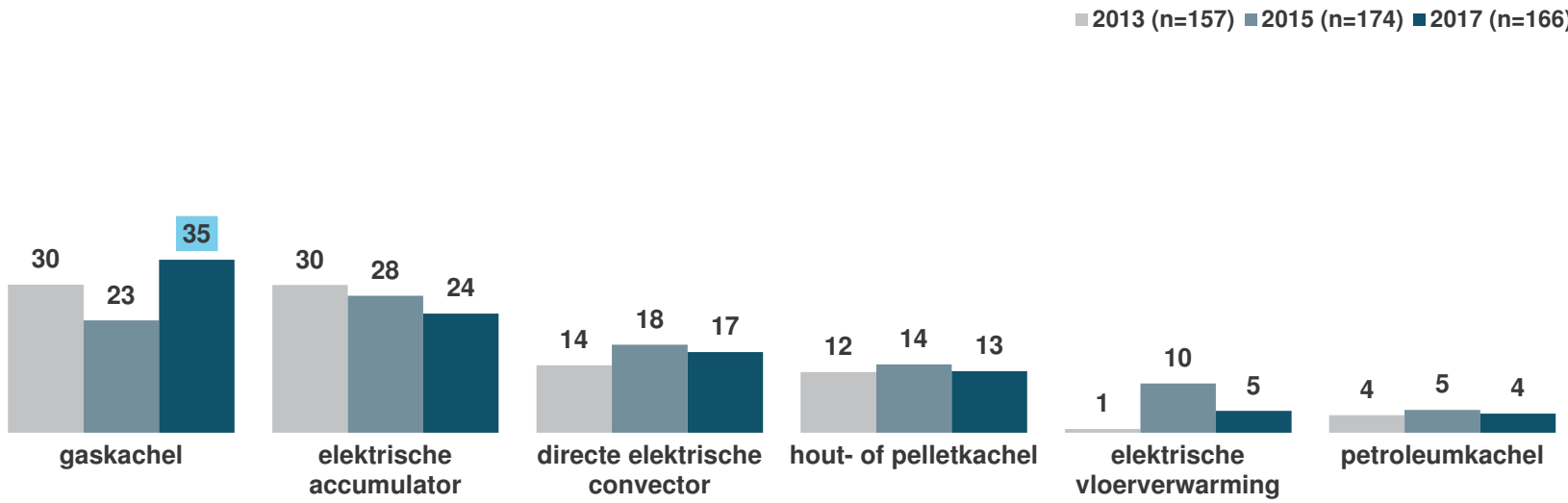

Vlaanderen is energie

BASIS: HEBBEN GEEN CV

Investering: Verwarmingssysteem

6 op 10 van de Vlaamse gezinnen bezit een klokthermostaat (toename tegenover 2015). 2 op de 10 gebruikt een handmatige thermostaat, wat een daling is tegenover 2015, en 1 op 10 bezit een buitenvoeler en een thermostaat.

Welk systeem heeft u om de temperatuur in uw woning te regelen?

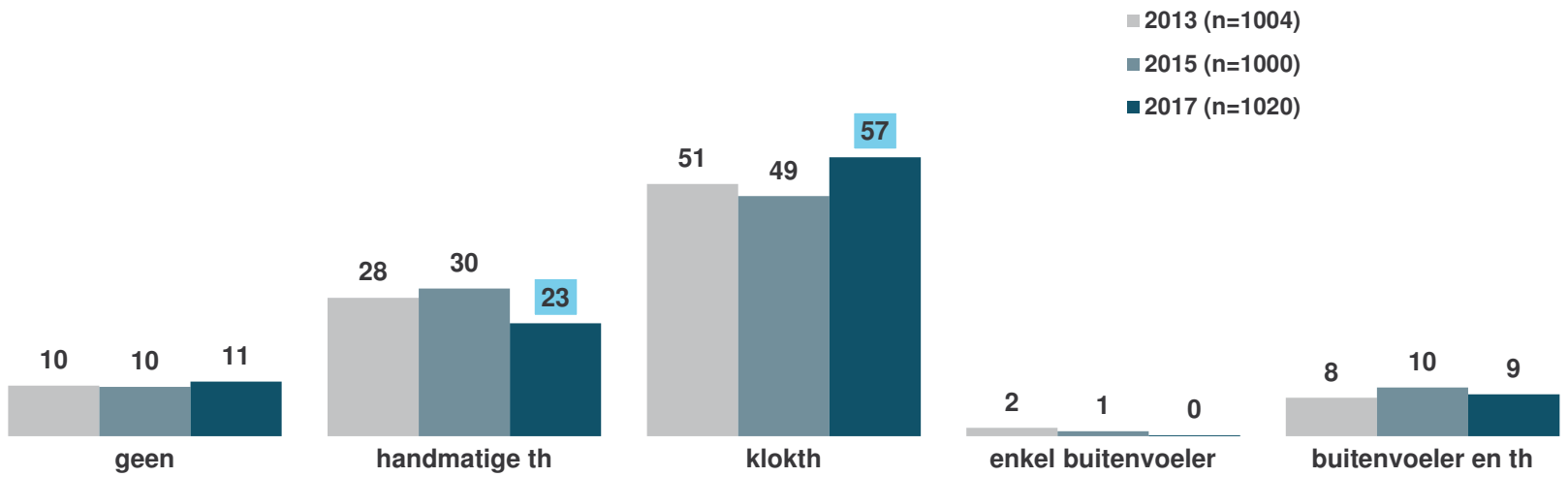

Vlaanderen
is energie

BASIS: ALLEN

Investering: Ventilatie en oververhitting

Het aantal woningen zonder ventilatie stijgt. Raamroosters (in combinatie met en zonder afvoerventilatie) blijven ook in 2017 de populairste ventilatiemethode. Hoe recenter de woning, hoe meer ventilatie er aanwezig is.

Welke uitspraak past het best bij uw woning ? In mijn woning is/ zijn ... voorzien

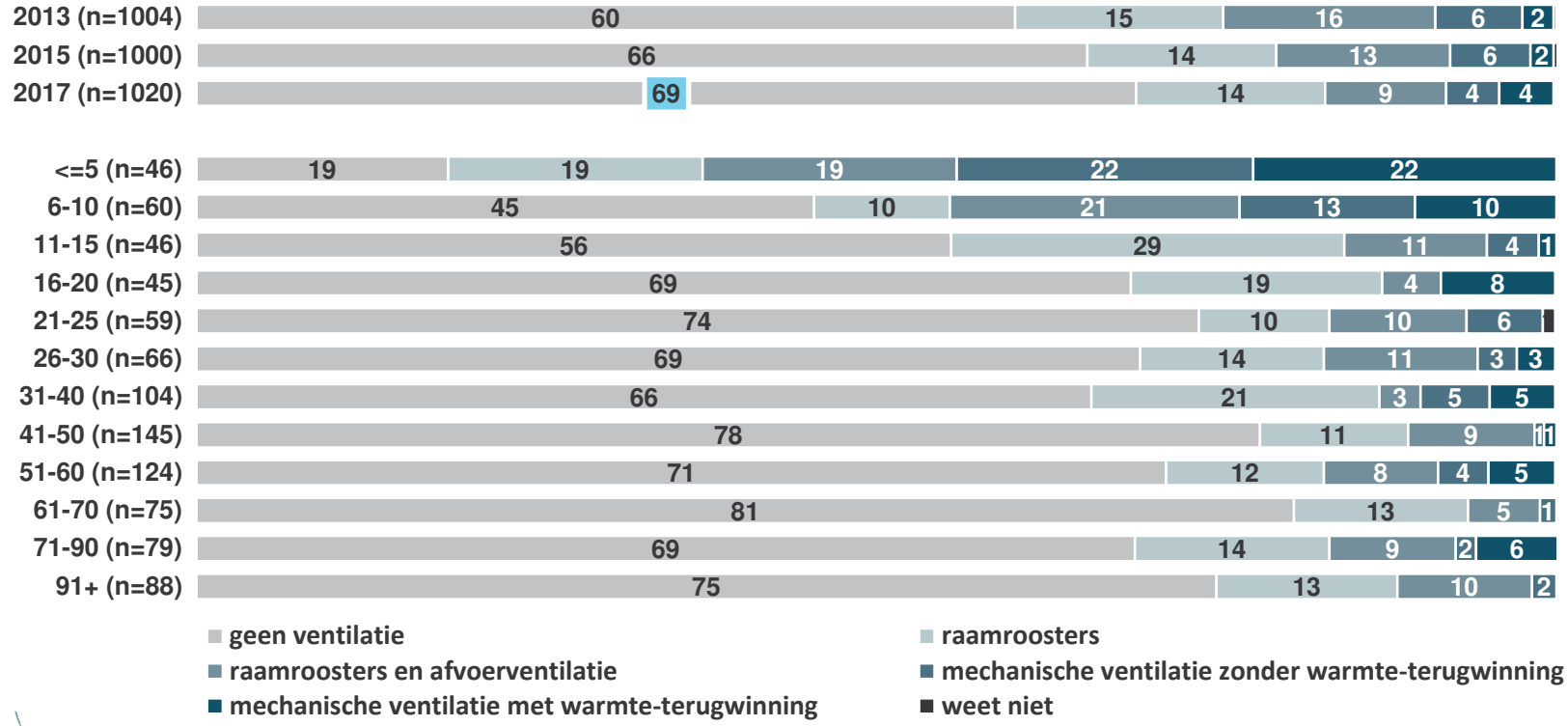

Vlaanderen
is energie

BASIS: ALLEN (n=1020)

Investering: Ventilatie en oververhitting

1 op de 4 woningen heeft last van oververhitting in de zomer. Dit is een slechter resultaat dan in 2015.

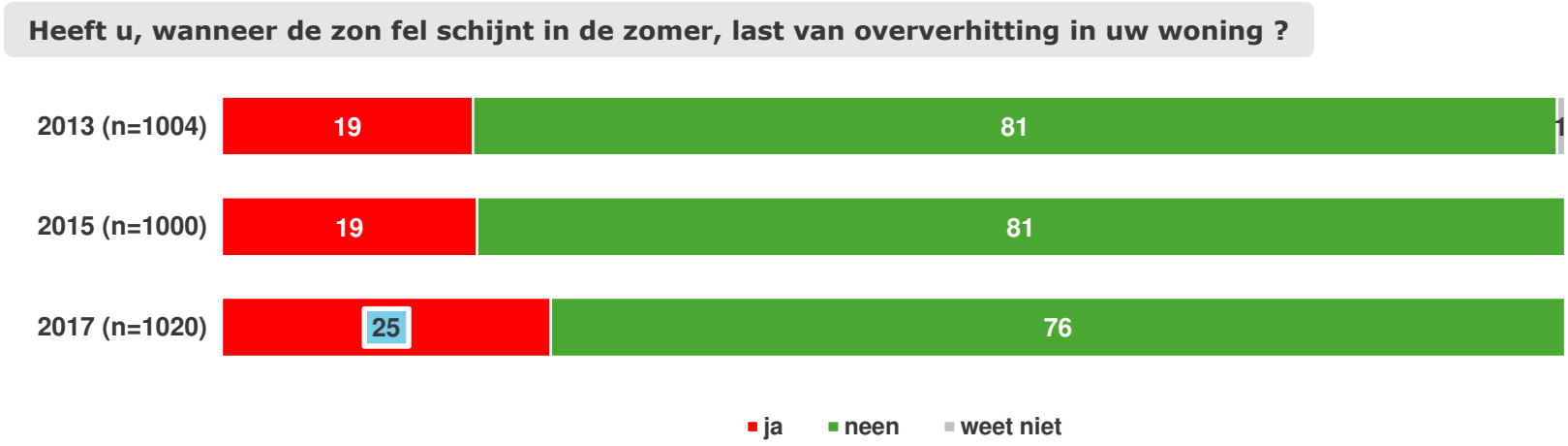

Vlaanderen
is energie

BASIS: ALLEN

Investering: Koeling

Net zoals in 2015 beschikt minder dan 1 op de 10 woningen over een (mobiel) airconditioningsysteem. De interesse om er één te plaatsen blijft zeer laag (5%).

Heeft u in uw woning een airconditioningssysteem ?

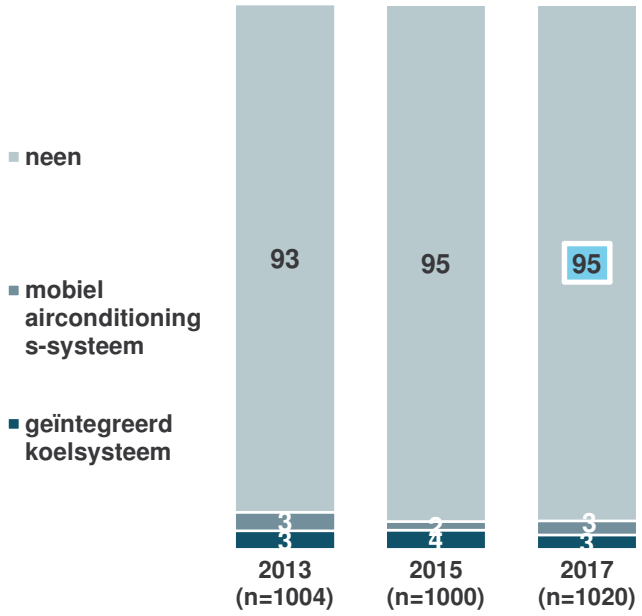

BASIS: ALLEN

Bent u of is uw gezin van plan om in de komende vijf jaar in uw woning een airconditioningssysteem te plaatsen?

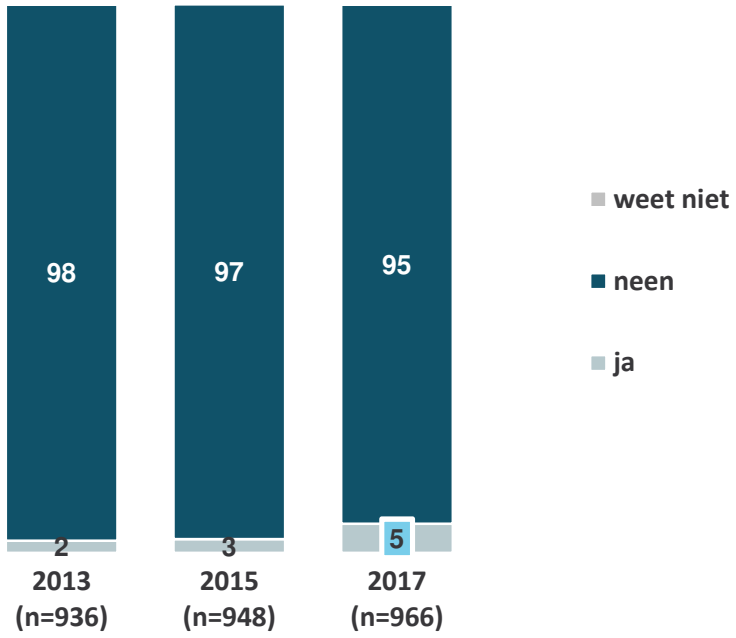

BASIS: HEBBEN GEEN AIRCONDITIONINGSSYSTEEM

Vlaanderen is energie

Investering: Isolatie

We zien een stijgende trend voor dak en/of zoldervloerisolatie, vloerisolatie en kelderisolatie en een dalende trend voor enkel glas.

Evolutie isolatievormen (geheel of gedeeltelijk)

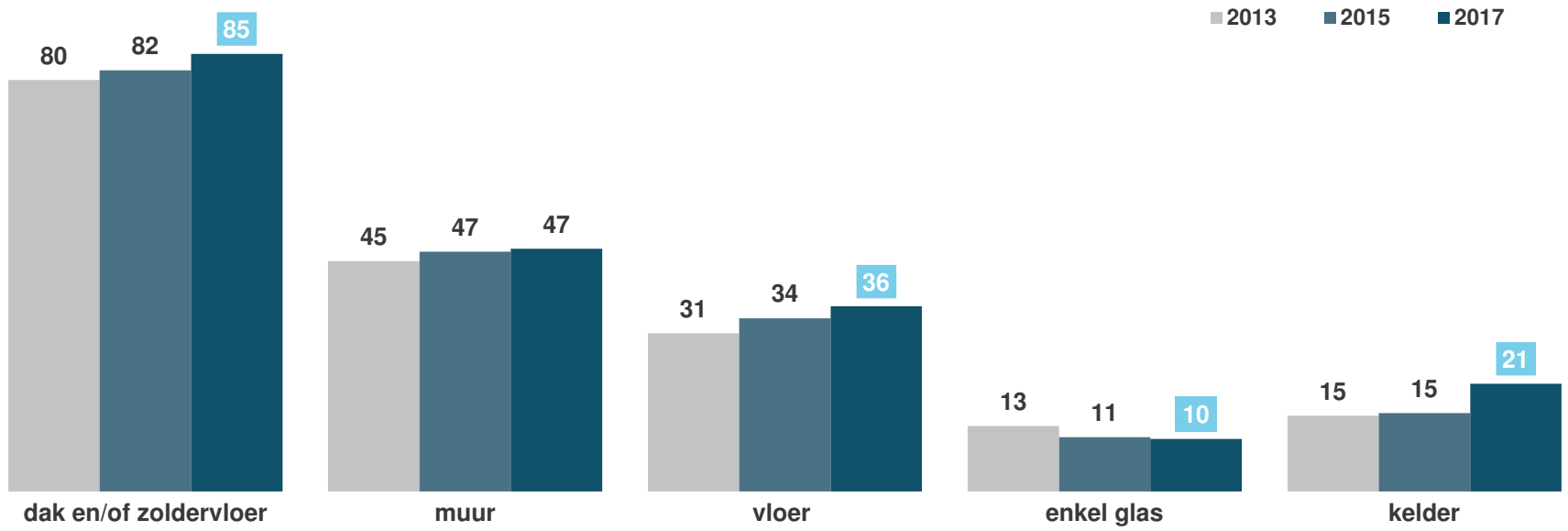

Vlaanderen
is energie

BASIS: HEBBEN EEN WONING WAARBIJ DEZE ISOLATIE RELEVANT IS

Investering: Isolatie

94% heeft dubbel glas. 2 op 10 heeft reeds hoogrendementsglas of superisolerend dubbel glas.

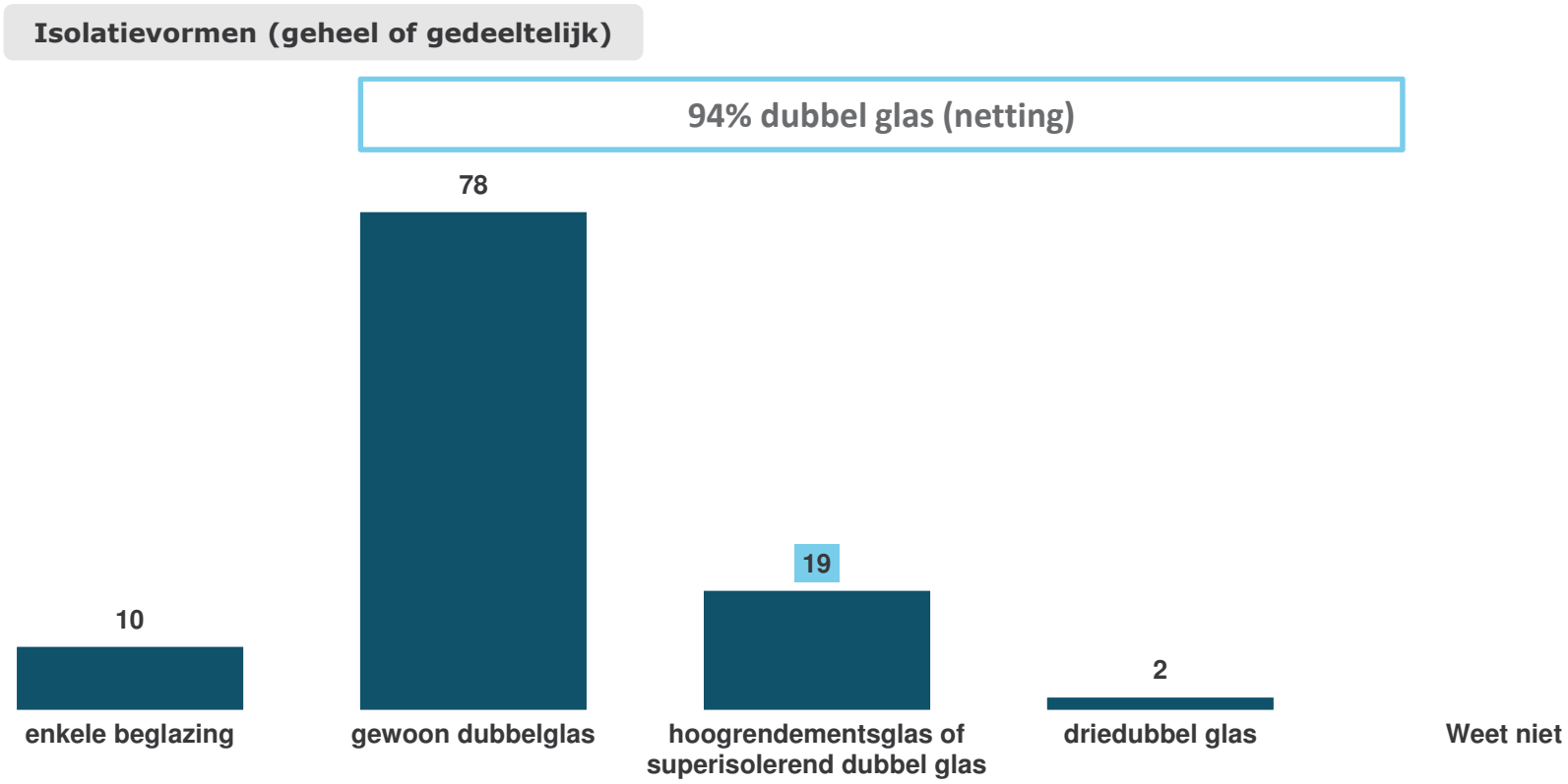

Vlaanderen is energie

BASIS: ALLEN (n=1020)

Investering: Muurisolatie – Leeftijd woning

4 op 10 Vlaamse woningen is geheel voorzien van muurisolatie. Bovendien geldt ook: hoe jonger de woning, hoe vaker een volledige aanwezigheid van muurisolatie.

Zijn de muren van uw woning die in contact staan met de buitenomgeving geheel of gedeeltelijk voorzien van muurisolatie?

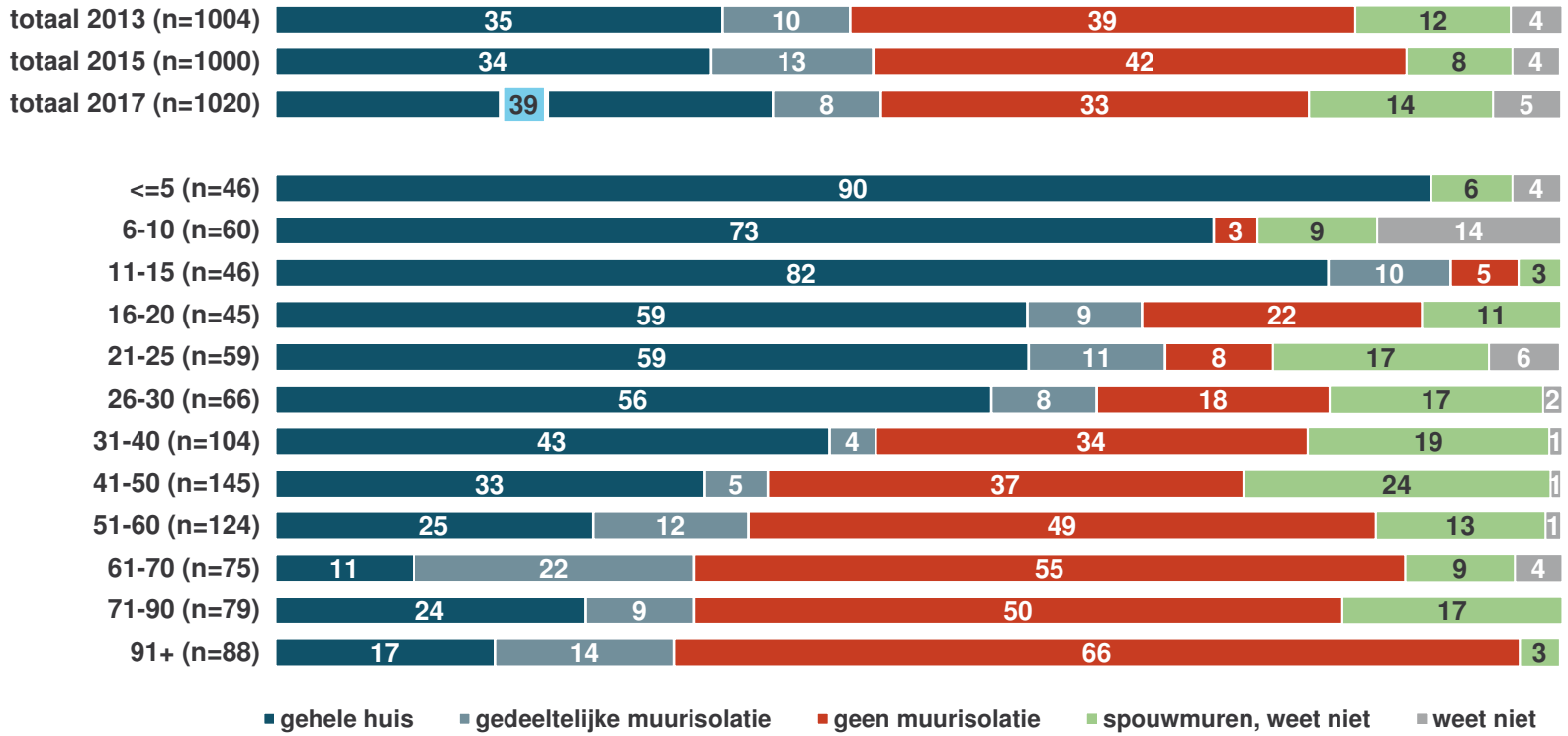

BASIS: ALLEN (n=1020)

Investering: Muurisolatie

Gehuurde woningen en gerenoveerde woningen hebben minder vaak volledig geïsoleerde muren. Desalniettemin zien we dat het aandeel van volledige isolatie bij deze 2 groepen is gestegen tegenover 2015 (van 19% naar 26% bij huurders en van 26% naar 34% bij renoveerders).

Zijn de muren van uw woning die in contact staan met de buitenomgeving geheel of gedeeltelijk voorzien van muurisolatie?

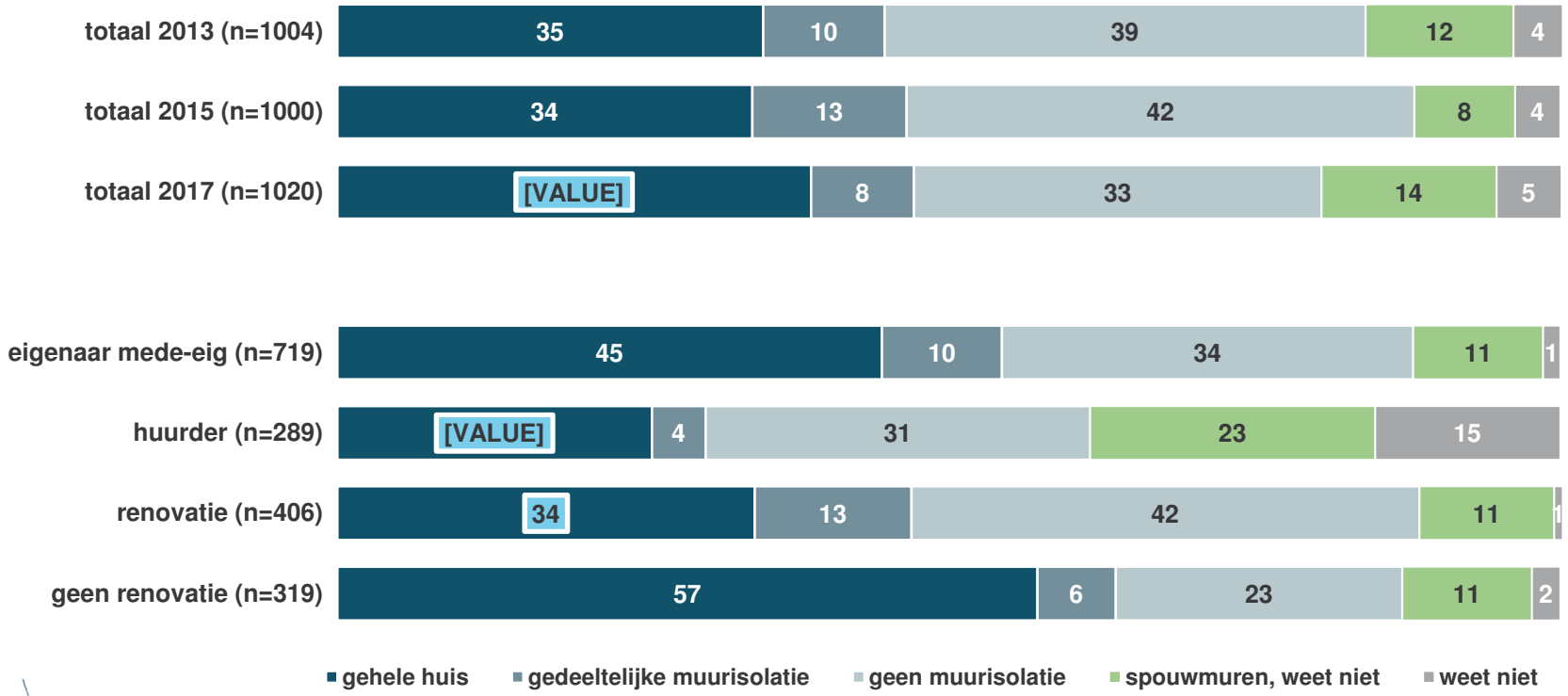

Vlaanderen
is energie

BASIS: ALLEN (n=1020)

Investering: Muurisolatie

Stabiel resultaat tegenover 2015. In 7 op de 10 woningen met buitenmuurisolatie werd de spouw geïsoleerd.

Waar is de buitenmuurisolatie geplaatst?

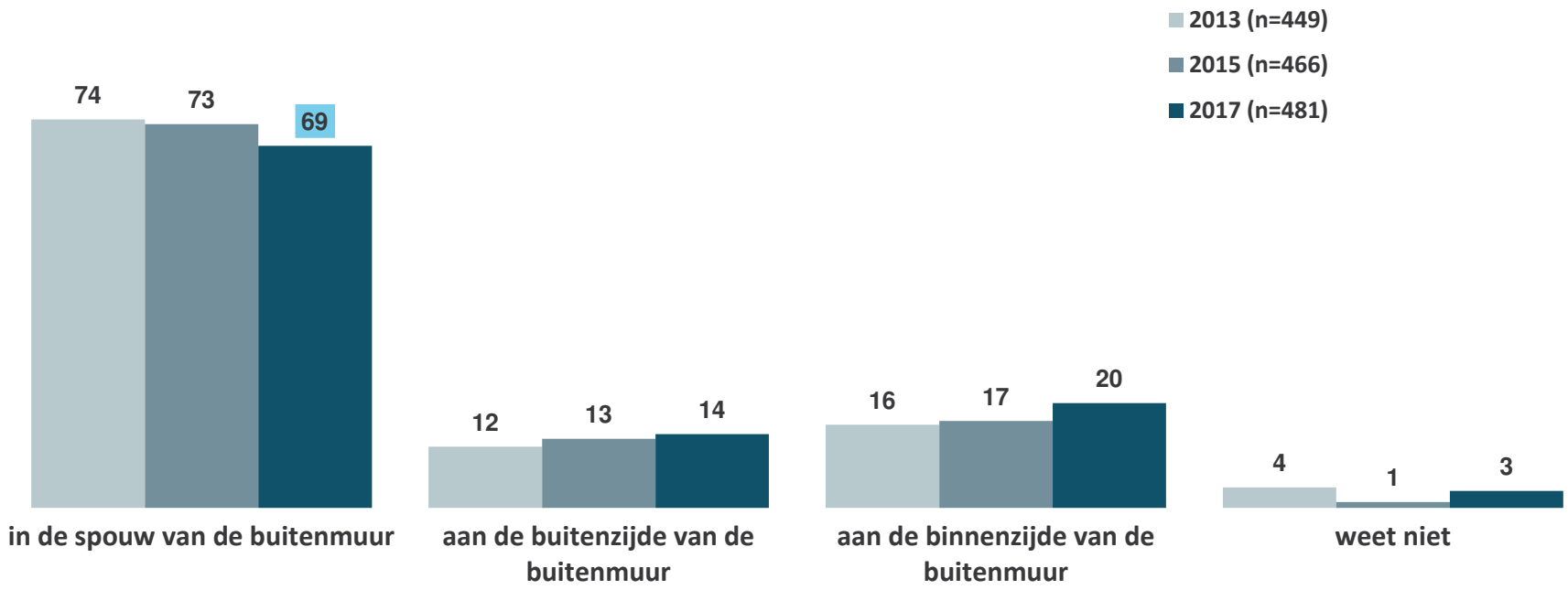

Vlaanderen is energie

BASIS: HEBBEN WONING VOORZIEN VAN BUITENMUURISOLATIE

Investering: Dak- of zoldervloerisolatie

8 op de 10 woningen zijn geheel voorzien van dak- of zoldervloerisolatie. Het aandeel recente woningen met slechts gedeeltelijke dak- of zoldervloerisolatie is gedaald tegenover 2015. De oudste woningen hebben het vaakst geen dak- of zoldervloerisolatie.

Is uw woning geheel of gedeeltelijk voorzien van dak- of zoldervloerisolatie?

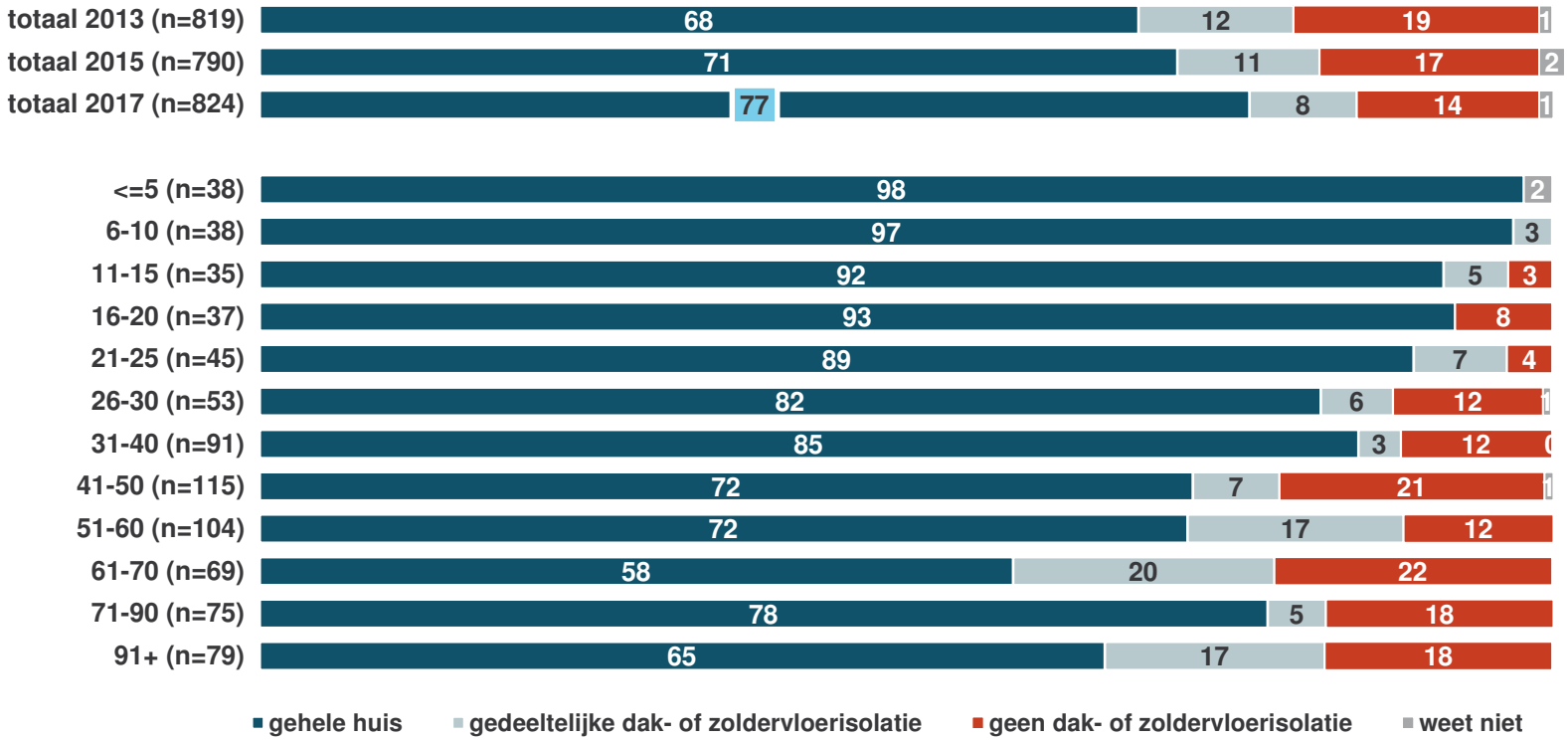

BASIS: HEBBEN WONING MET DAK

Investering: Dak- of zoldervloerisolatie

8 op de 10 woningen zijn geheel voorzien van dak- of zoldervloerisolatie. Hoewel gehuurde woningen het minst vaak over een gehele dak- of zoldervloerisolatie beschikken, is het aandeel van volledige isolatie wel gestegen tegenover 2015 (van 51% naar 65%).

Is uw woning geheel of gedeeltelijk voorzien van dak- of zoldervloerisolatie?

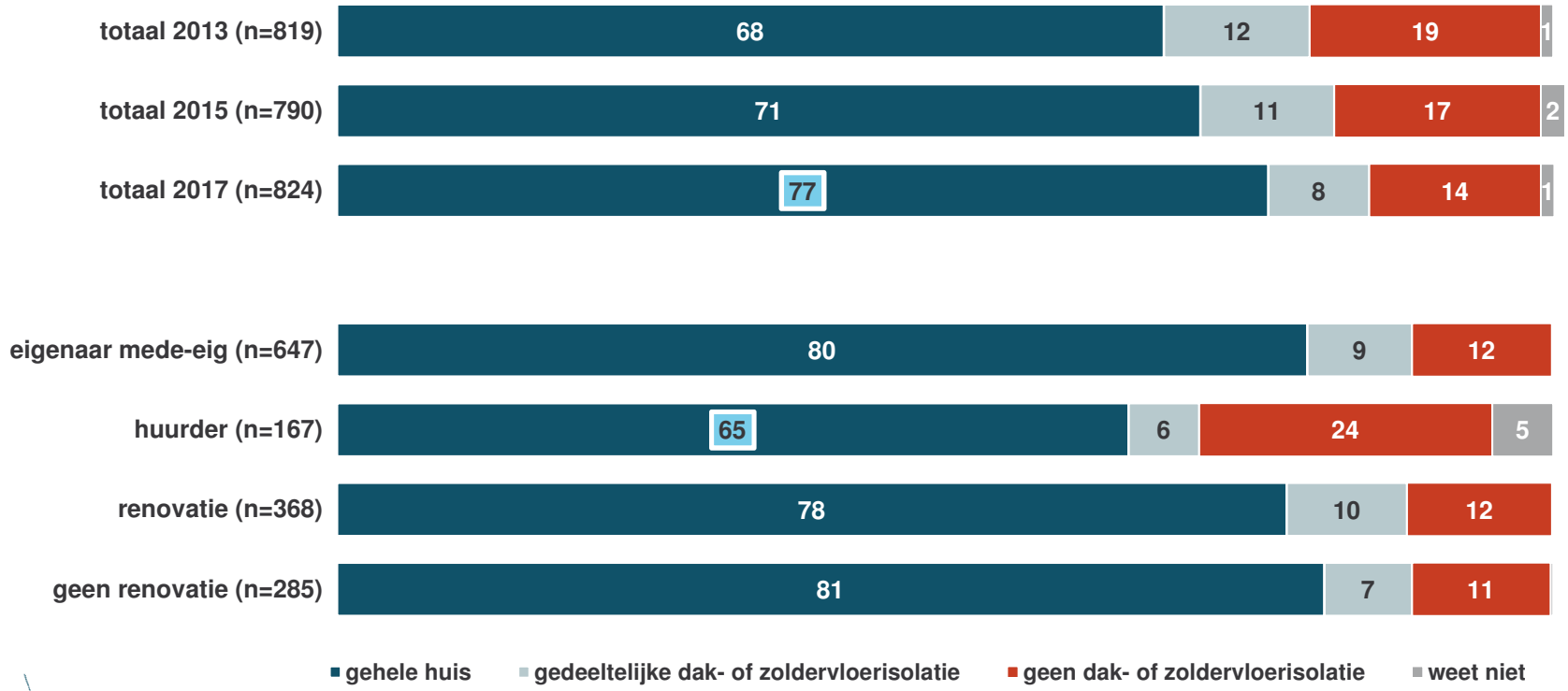

BASIS: HEBBEN WONING MET DAK

Investering: Vloerisolatie

3 op de 10 Vlaamse woningen met gelijkvloers, zijn volledig voorzien van vloerisolatie, wat hoger is dan in 2015. Hoe recenter de woning, hoe hoger het aandeel van volledige vloerisolatie.

Is het gelijkvloers van uw woning geheel of gedeeltelijk voorzien van vloerisolatie?

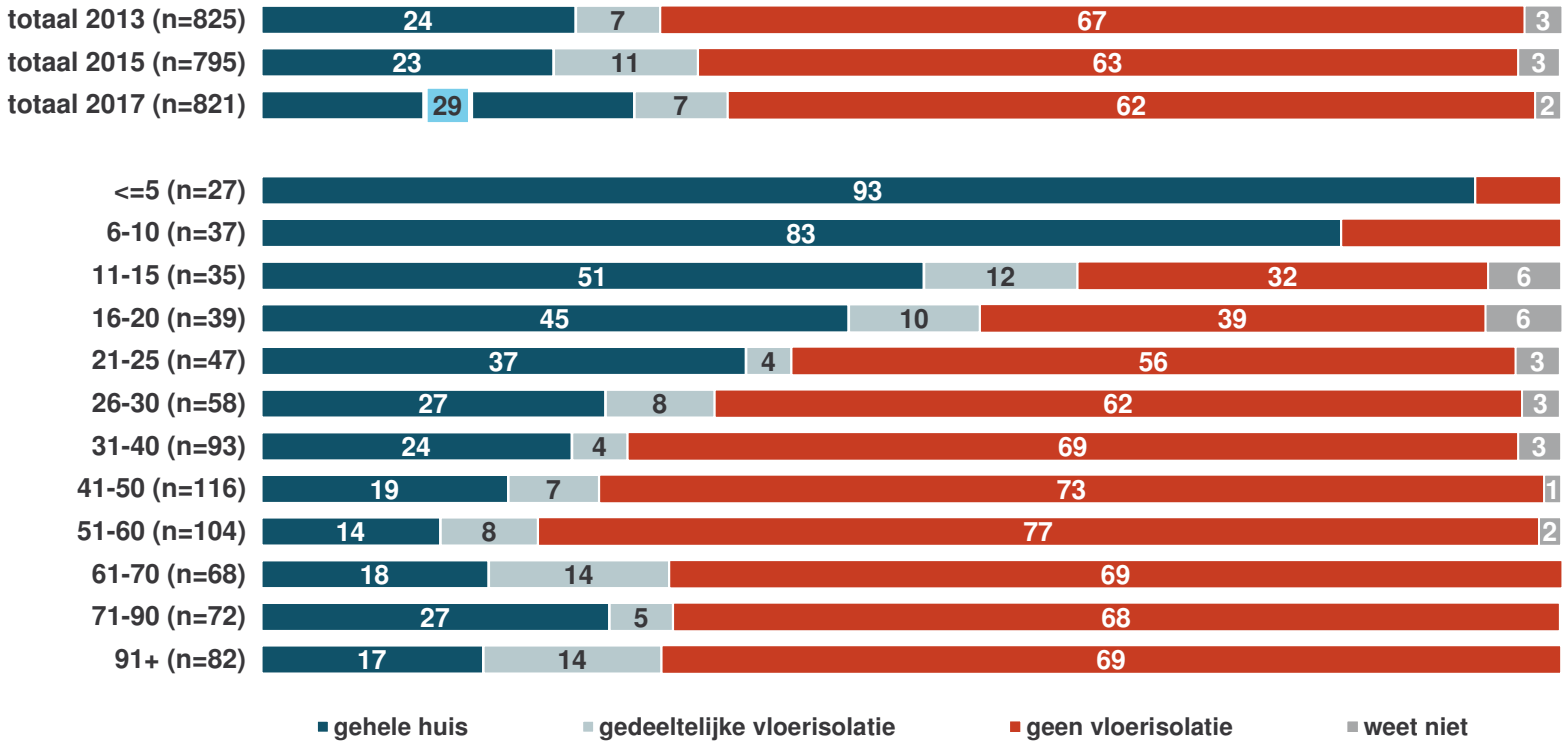

Vlaanderen
is energie

BASIS: HEBBEN WONING MET GELIJKVLOERS

Investering: Vloerisolatie

3 op de 10 Vlaamse woningen met gelijkvloers, zijn volledig voorzien van vloerisolatie, wat hoger is dan in 2015. Hoewel gehuurde en gerenoveerde woningen het minst vaak over volledige vloerisolatie beschikken, is het aandeel van volledige isolatie wel gestegen t.o.v. 2015 (van 10% naar 20% voor gehuurde en van 17% naar 24% voor gerenoveerde woningen).

Is het gelijkvloers van uw woning geheel of gedeeltelijk voorzien van vloerisolatie?

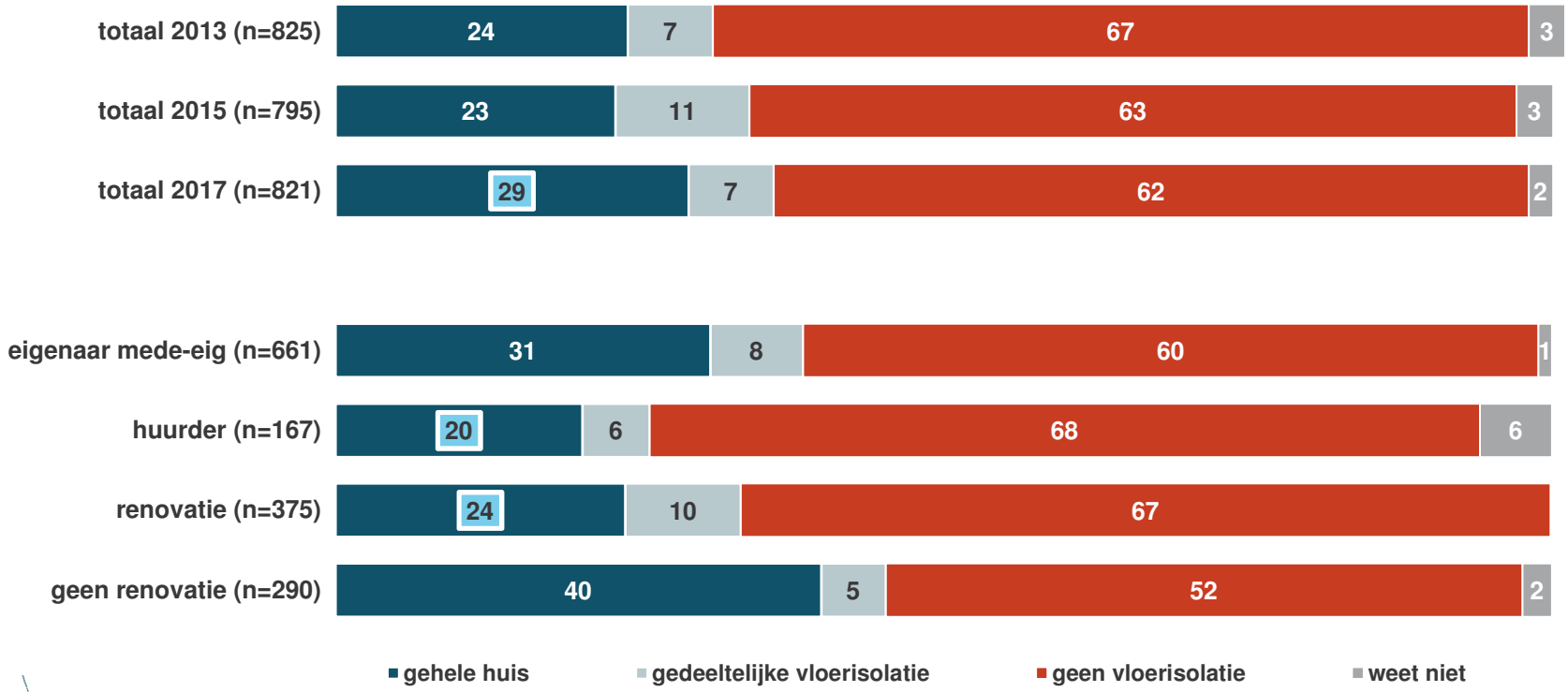

Vlaanderen
is energie

BASIS: HEBBEN WONING MET GELIJKVLOERS

Investering: Vloer of plafond boven de (kruip)kelder

Ook de volledige isolatie van de vloer en/of het plafond van de (kruip)kelder is gestegen t.o.v. 2015. Hoe recenter de woning, hoe hoger het aandeel van volledige kelderisolatie.

In het geval van een kelder of een kruipkelder : is de vloer boven de kelder \ kruipkelder of het plafond van de kelder\kruipkelder geheel of gedeeltelijk geïsoleerd?*

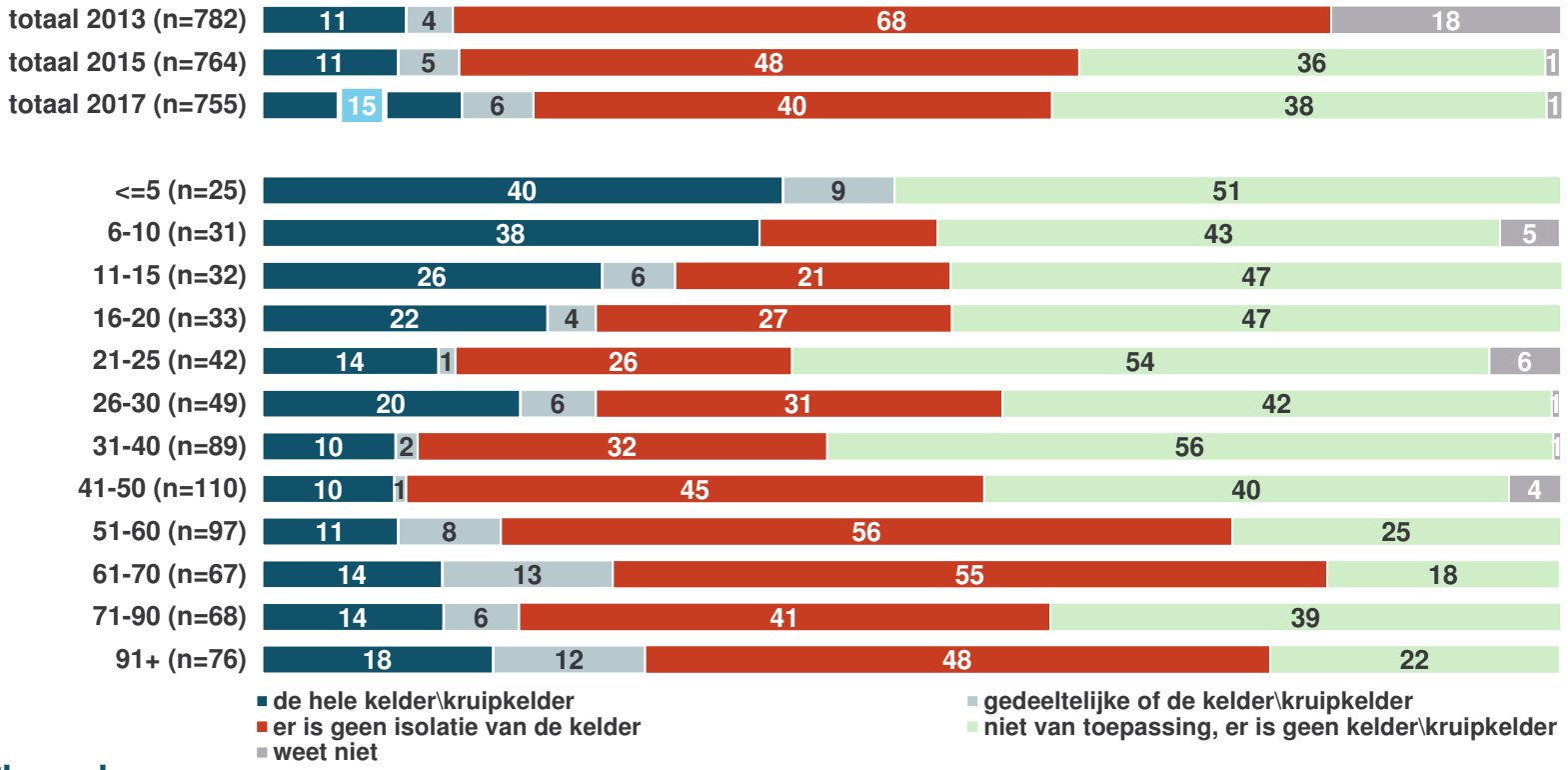

Vlaanderen is energie

BASIS: HEBBEN APPARTEMENT BOVEN KELDER OF HEBBEN EEN ANDER TYPE WONING

*Vanaf 2015: antwoord “Niet van toepassing, er is geen kelder/kruipkelder” is toegevoegd

Investering: Vloer of plafond boven de (kruip)kelder

Ook de volledige isolatie van de vloer en/of het plafond van de (kruip)kelder is gestegen t.o.v. 2015. Gehuurde woningen beschikken het minst vaak over volledige vloer/plafondisolatie van de kelder.

In het geval van een kelder of een kruipkelder : is de vloer boven de kelder \ kruipkelder of het plafond van de kelder\kruipkelder geheel of gedeeltelijk geïsoleerd?*

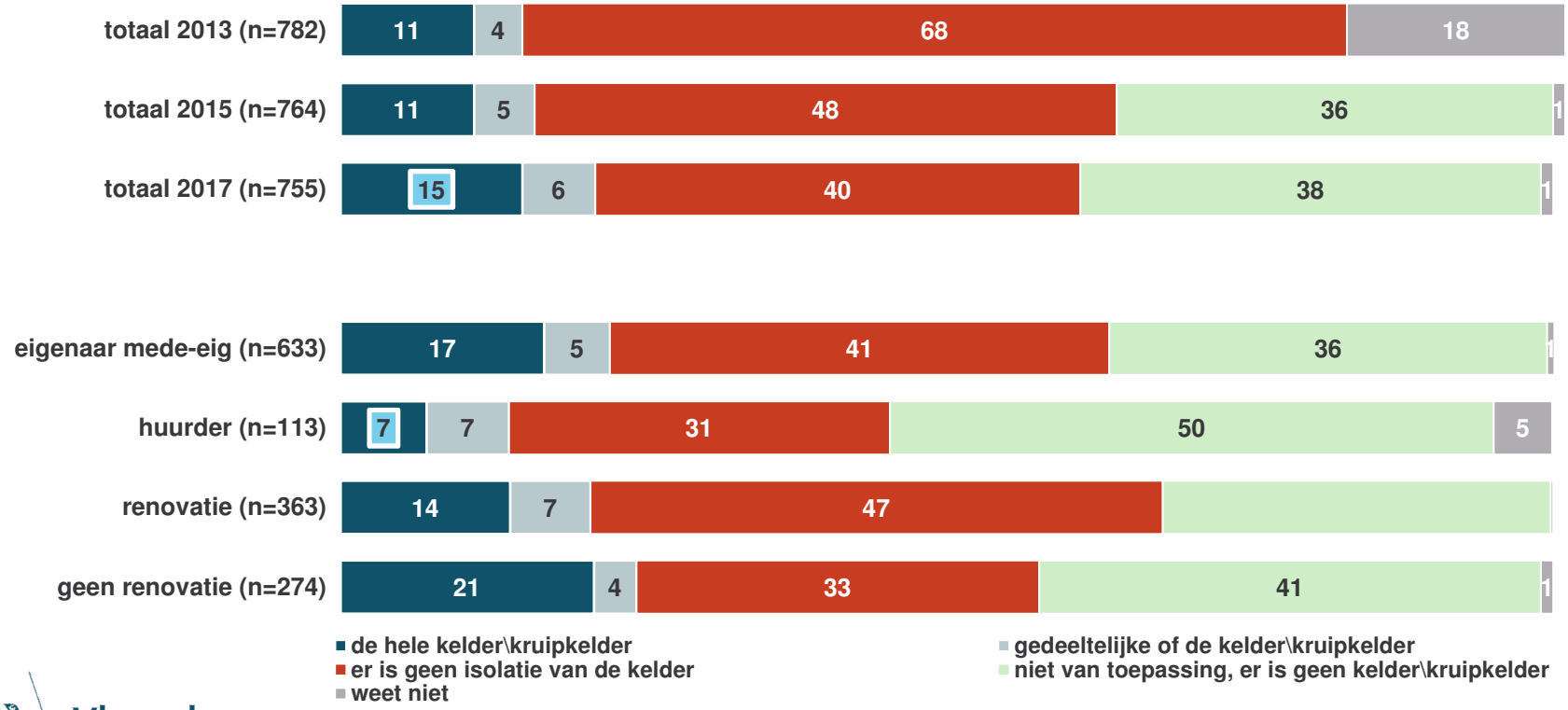

Vlaanderen is energie

BASIS: HEBBEN APPARTEMENT BOVEN KELDER OF HEBBEN EEN ANDER TYPE WONING

Recent uitgevoerde energiebesparende investeringen

Het aanbrengen van (extra) daksisolatie en driedubbele beglazing of hoogrendementsglas zijn de energiebesparende investeringen die het vaakst werden uitgevoerd.

Welke van de volgende energiebesparende investeringen werden in deze woning uitgevoerd in de laatste 10 jaar/sinds u hier woont?

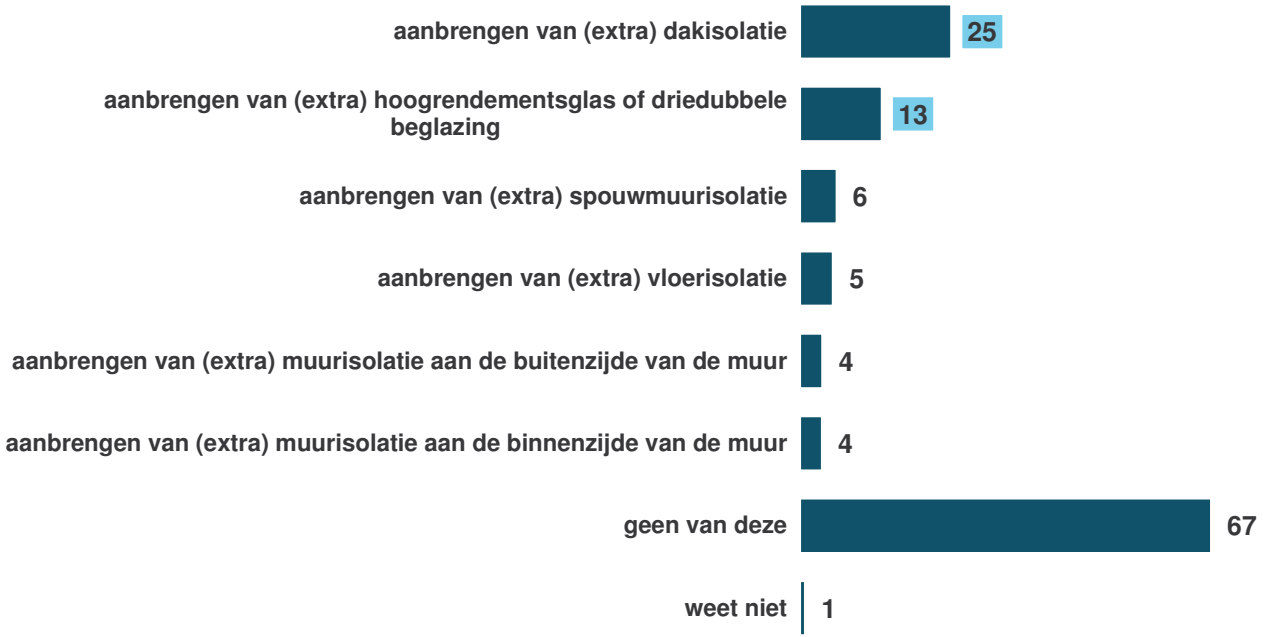

Vlaanderen
is energie

BASIS: ALLEN (n=1020)

Dakisolatiewerken

Van wie dakisolatiewerken uitvoerde, deed 3 op 10 dit de laatste 2 jaar en de helft via een professional. Vooral minerale wol en PUR/PIR werd daarvoor gebruikt.

Wanneer uitgevoerd?

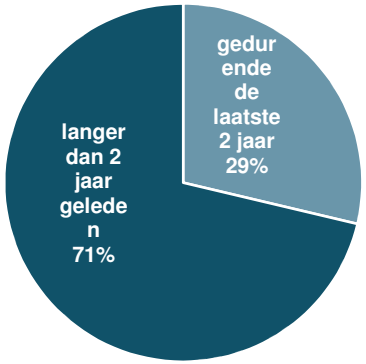

Door wie uitgevoerd?

Welk isolatiemateriaal werd gebruikt?

		Gemiddelde dikte (in cm)
minerale wol	55	14
PUR\PIR	27	12
ander materiaal	9	12
XPS	6	13
EPS	2	11
bio-ecologisch materiaal	1	13
weet niet	10	

Gemiddeld **96 m²** dak geïsoleerd

Vlaanderen
is energie

BASIS: HEBBEN DAKISOLATIEWERKEN UITGEVOERD (n=250)

Muurisolatiewerken – Buitenzijde muur

Van wie muurisolatiewerken aan de buitenzijde uitvoerde, deed 4 op 10 dit de laatste 2 jaar en 7 op 10 via een professional. Vooral PUR/PIR en minerale wol werd daarvoor gebruikt.

Wanneer uitgevoerd?

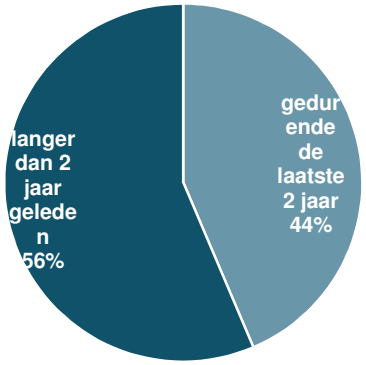

Door wie uitgevoerd?

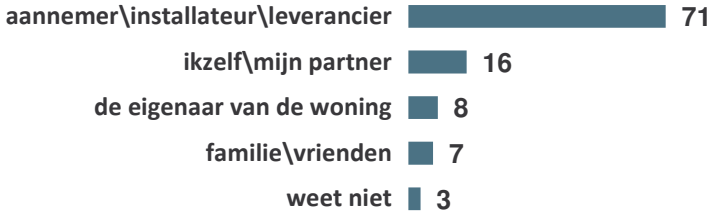

Welk isolatiemateriaal werd gebruikt?

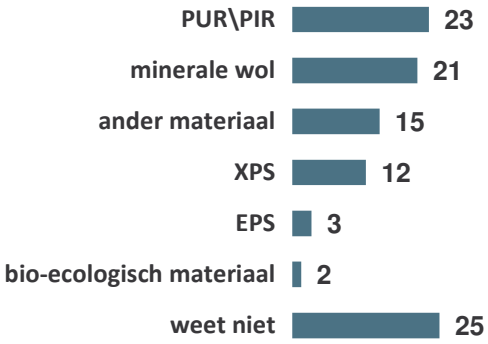

Gemiddelde dikte (in cm)

6
7
6
16
8
5

Gemiddeld **71 m²** muur geïsoleerd

Vlaanderen is energie

BASIS: HEBBEN MUURISOLATIEWERKEN AAN BUITENZIJDE UITGEVOERD (n=38)

Muurisolatiewerken – Binnenzijde muur

Van wie muurisolatiewerken aan de binnenzijde uitvoerde, deed de helft dit de laatste 2 jaar en bijna de helft via een professional. Vooral PUR/PIR en minerale wol werd daarvoor gebruikt.

Wanneer uitgevoerd?

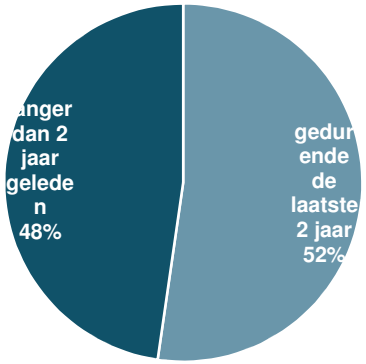

Door wie uitgevoerd?

Welk isolatiemateriaal werd gebruikt?

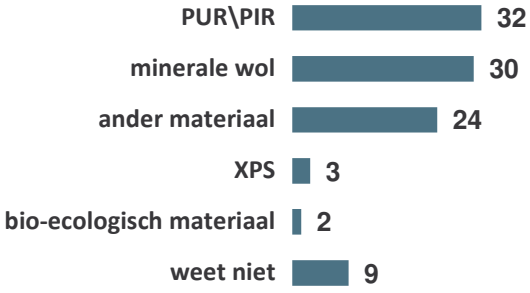

Gemiddelde dikte (in cm)

6
12
5
3
2

Gemiddeld **79 m²** muur geïsoleerd

Vlaanderen is energie

BASIS: HEBBEN MUURISOLATIEWERKEN AAB BINNENZIJDE UITGEVOERD (n=37)

Spouwmuurisolatiewerken

Van wie spouwmuurisolatiewerken uitvoerde, deed 3 op 10 dit de laatste 2 jaar en 9 op 10 via een professional. Vooral minerale wol en PUR/PIR werd daarvoor gebruikt.

Wanneer uitgevoerd?

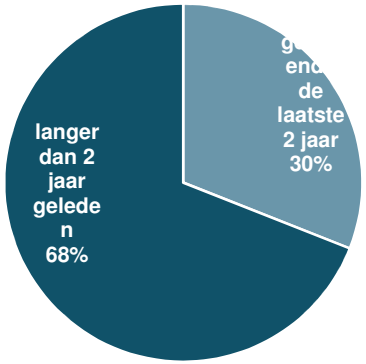

Door wie uitgevoerd?

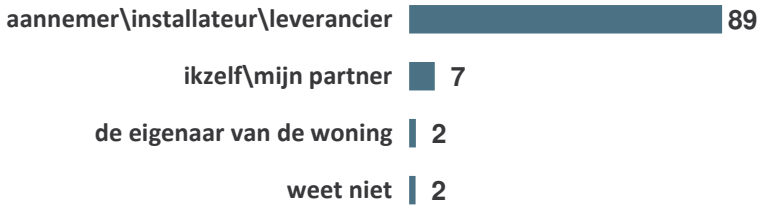

Gemiddeld **106 m²** spouwmuur geïsoleerd

Welk isolatiemateriaal werd gebruikt?

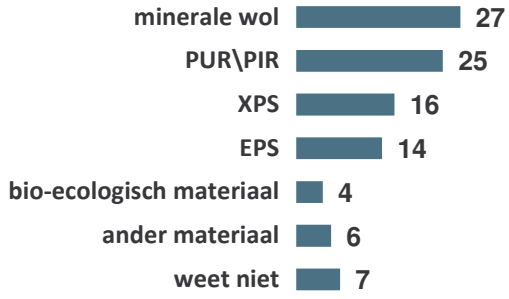

Hoe dik was de spouw?

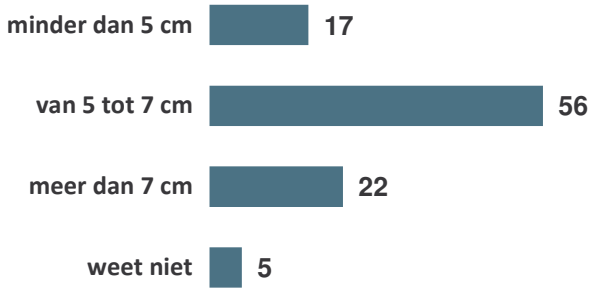

Vlaanderen
is energie

BASIS: HEBBEN SPOUWMUURISOLATIEWERKEN UITGEVOERD (n=61)

Vloerisolatiewerken

Van wie vloerisolatiewerken uitvoerde, deed 1 op 3 dit de laatste 2 jaar en de helft via een professional. Vooral PUR/PIR werd daarvoor gebruikt.

Wanneer uitgevoerd?

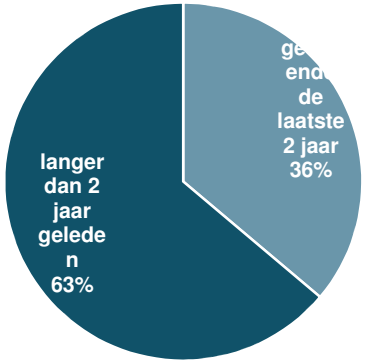

Door wie uitgevoerd?

Welk isolatiemateriaal werd gebruikt?

		Gemiddelde dikte (in cm)
PUR\PIR	32	9
ander materiaal	21	5
minerale wol	11	16
EPS	8	15
XPS	7	19
bio-ecologisch materiaal	1	20
weet niet	22	

Gemiddeld **63 m²** vloer geïsoleerd

Vlaanderen is energie

BASIS: HEBBEN VLOERISOLATIEWERKEN UITGEVOERD (n=55)

Glaswerken

Van wie glaswerken uitvoerde, bijna uitsluitend via een professional, betrof het voor 8 op 10 ook de vervanging van het raamwerk. Vooral enkel en gewoon dubbel glas werden vervangen.

Waarop hadden de glaswerken exact betrekking?

Door wie uitgevoerd?

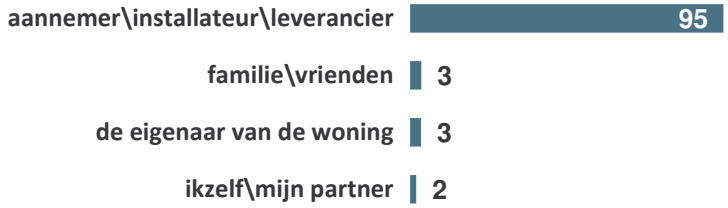

Welk soort glas werd vervangen\weggenomen?

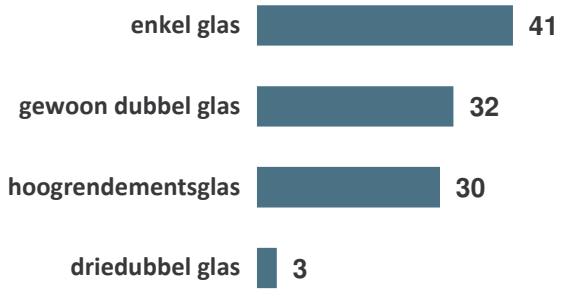

Gemiddeld **25 m²** glas geplaatst

Gemiddeld **1,1** U-waarde

Vlaanderen is energie

BASIS: HEBBEN GLASWERKEN UITGEVOERD (n=136)

Fotovoltaïsche zonnepanelen (pv-panelen)

1 op 10 Vlaamse gezinnen beschikt over pv-panelen. Dubbel zoveel open bebouwingen hebben pv-panelen dan gesloten bebouwingen.

Beschikt u over fotovoltaïsche zonnepanelen (pv-panelen)?

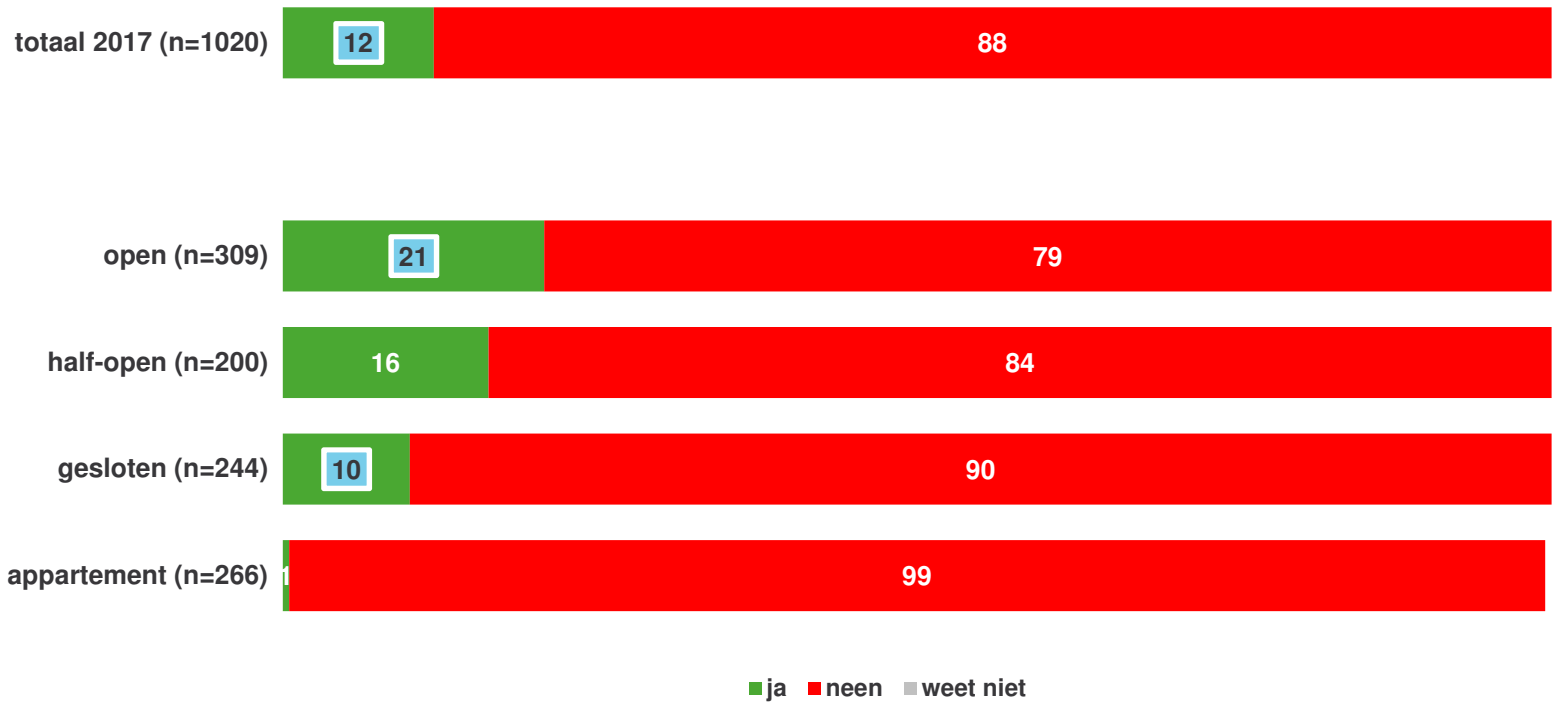

Vlaanderen
is energie

BASIS: ALLEN (n=1020)

Investering: Warm water – badkamer

7 op de 10 Vlamingen voorziet de badkamer van warm water via een boiler of doorstromer aangesloten op de verwarmingsketel van de CV-installatie. Dit aandeel stijgt ten voordele van het gebruik van een afzonderlijke boiler op elektriciteit of aardgas.

Op welke manier voorziet u uw badkamer van warm water?

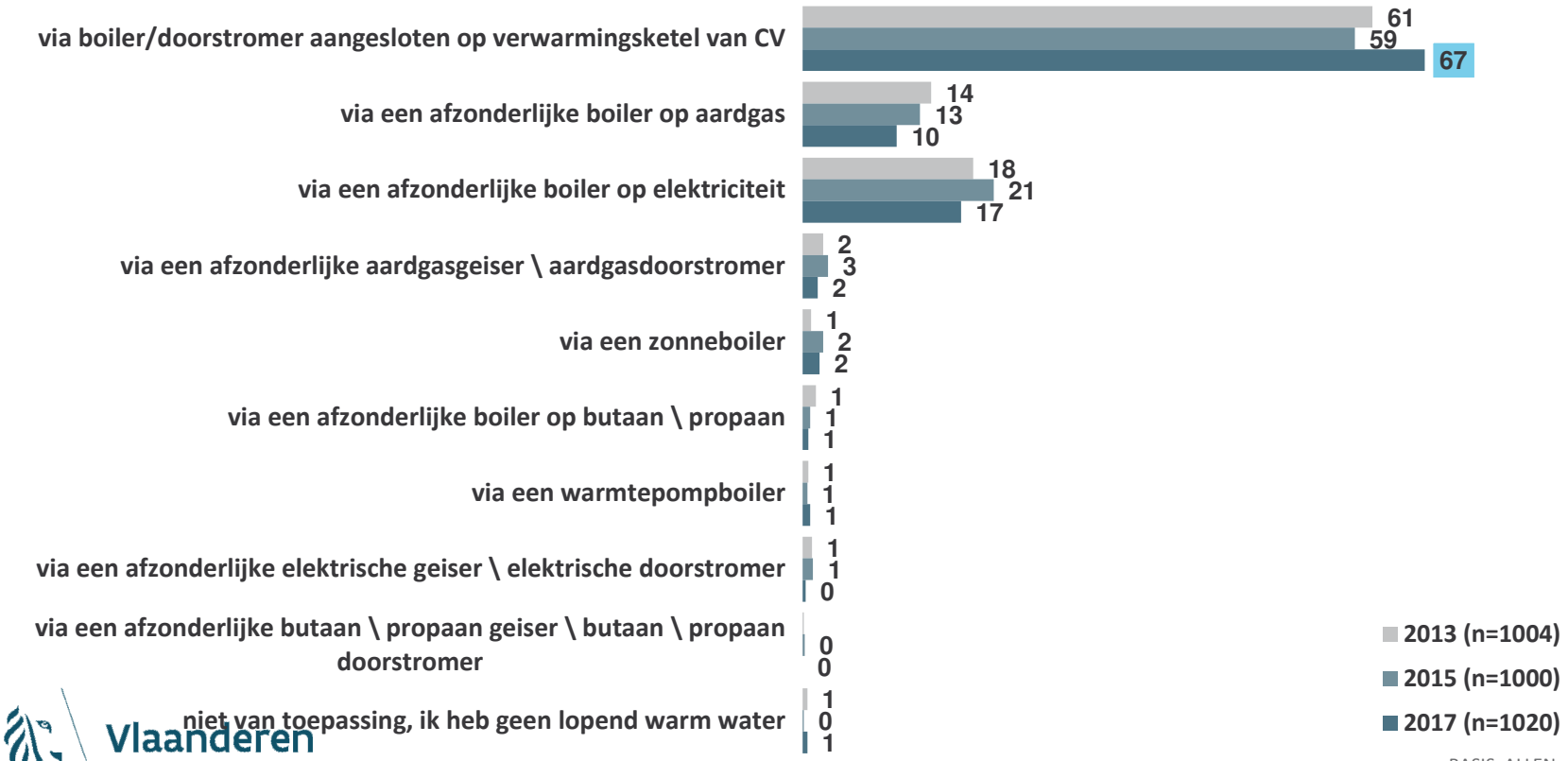

BASIS: ALLEN

Vlaanderen is energie

Investering: Warm water

Limburgers voorzien hun badkamer het vaakst van warm water via een boiler of doorstromer aangesloten op de verwarmingsketel van de CV-installatie. Een elektrische boiler wordt het minst gebruikt in Limburg en Antwerpen en het meest gebruikt in Vlaams-Brabant.

Op welke manier voorziet u uw badkamer van warm water?

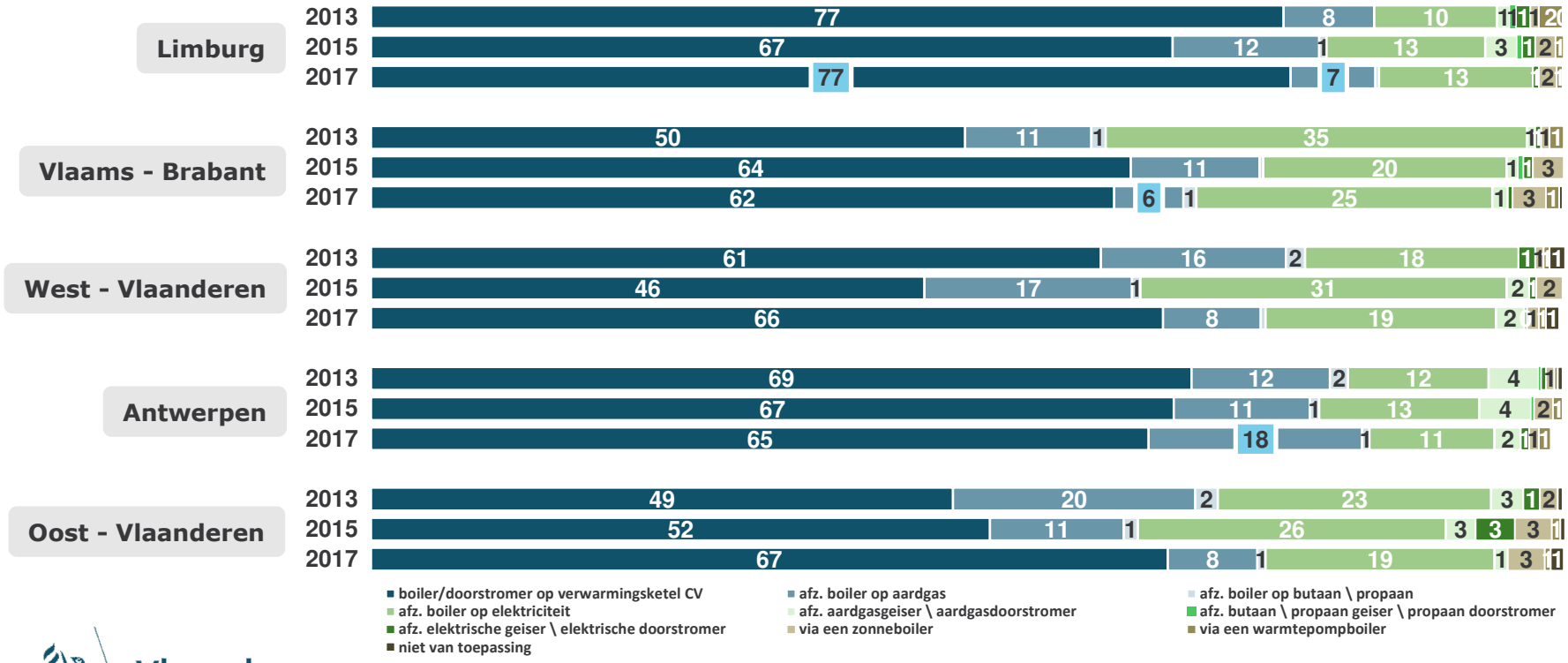

BASIS: ALLEN

Vlaanderen
is energie

Investering: Warm water – keuken

6 op de 10 Vlamingen voorziet de keuken van warm water via een boiler of doorstromer aangesloten op de verwarmingsketel van de CV. De toepassing van een afzonderlijke boiler op gas vertoont een dalende trend.

Op welke manier voorziet u uw keuken van warm water?

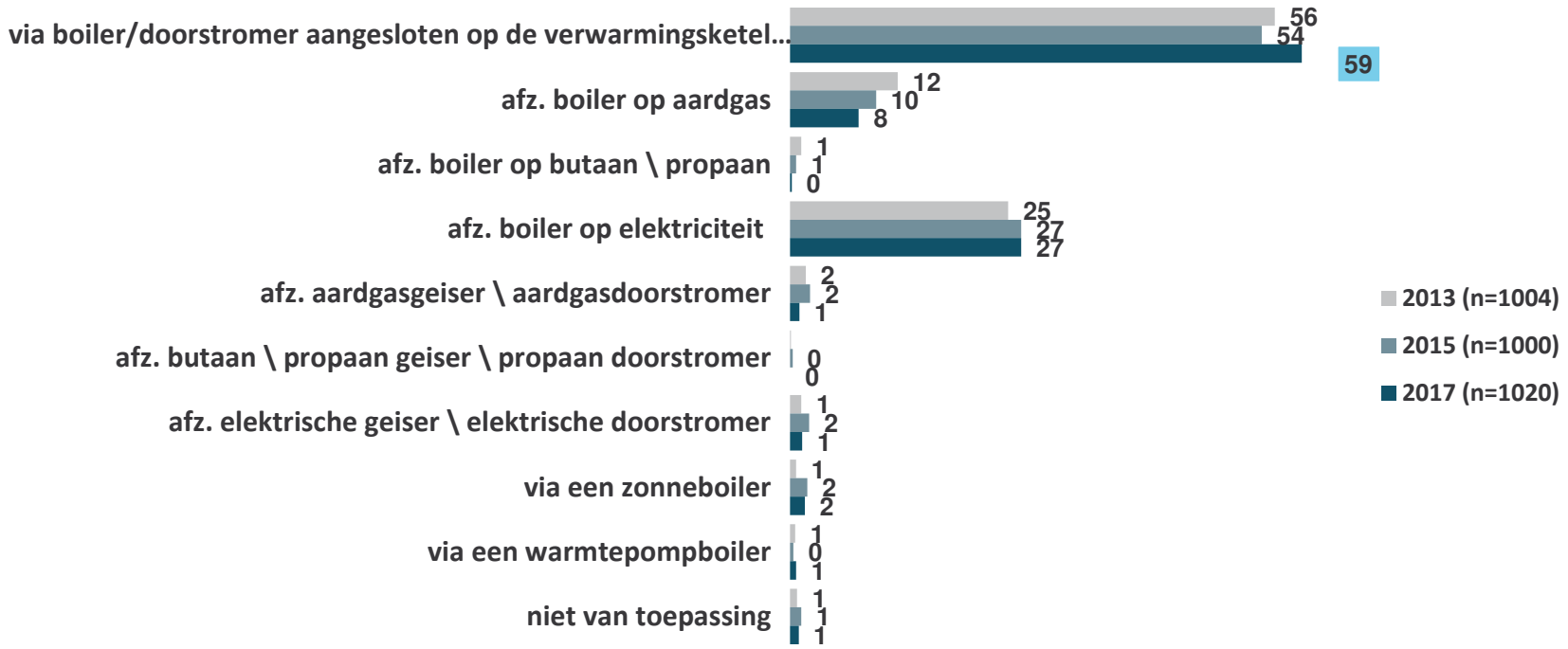

Vlaanderen
is energie

BASIS: ALLEN

Investering: Energiebron koken

Het gebruik van electriciteit voor kookplaten en ovens stijgt licht in vergelijking met 2015.

Op welke energiebron werken uw kookplaten?

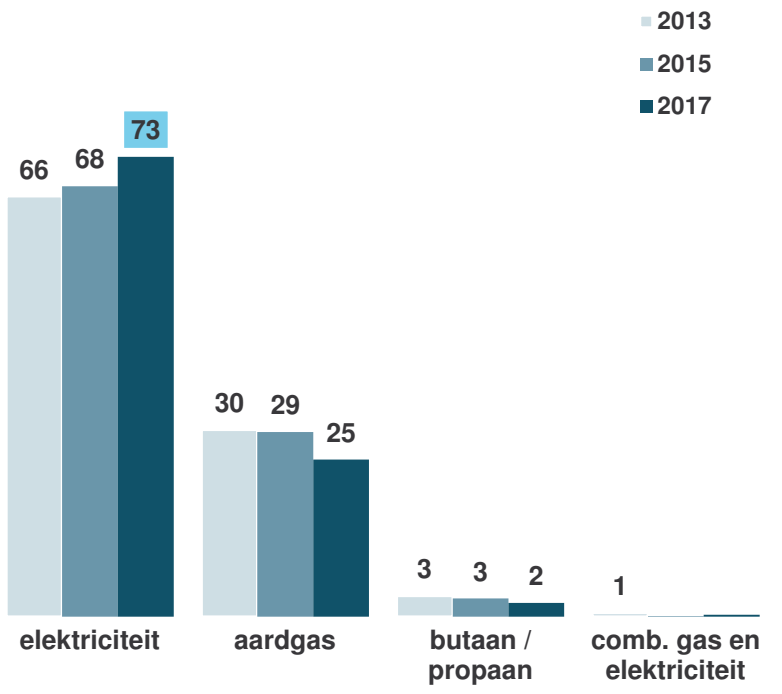

Op welke energiebron werkt uw oven?

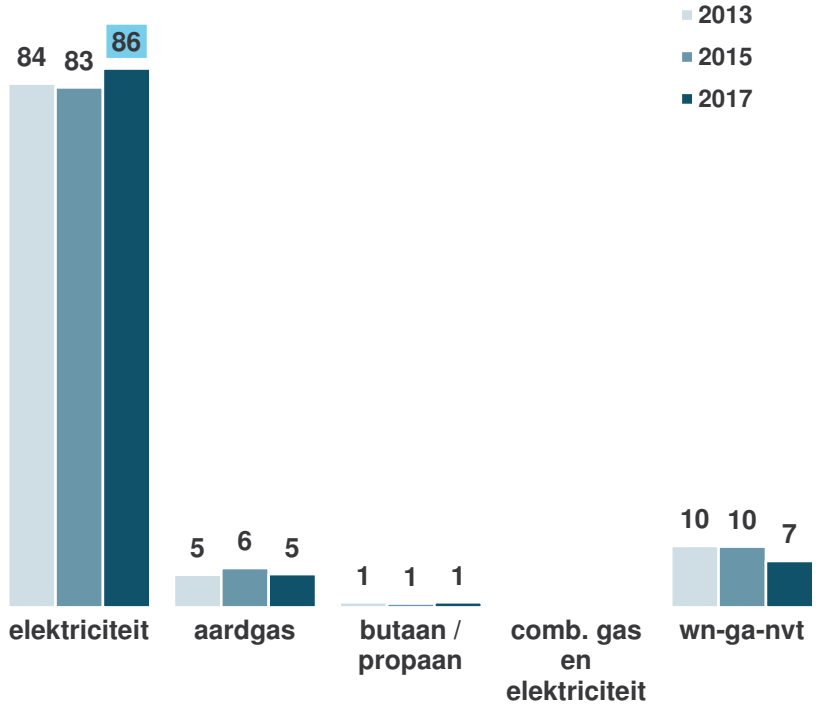

Vlaanderen is energie

BASIS: ALLEN

Investering: Toekomstplannen

De meest populaire investeringen in de komende 5 jaar zijn het aanbrengen van (extra) dakisolatie of het plaatsen van een energiezuinige verwarmingsketel, fotovoltaïsche zonnepanelen of beter isolerend glas. De intentie is gedaald voor spouwmuurisolatie t.o.v. 2015 (7% nr 5%) en is gestegen voor fotovoltaïsche zonnepanelen (6% nr 10%).

Welke energiebesparende maatregelen bent u of is uw gezin van plan te nemen voor deze woning in de komende 5 jaar?

Vlaanderen
is energie

BASIS: ALLEN (n=1020)

Waarom geen investering in dakisolatie

Waarom bent u niet van plan om in het aanbrengen van (extra) dakisolatie te investeren in de komende 5 jaar?

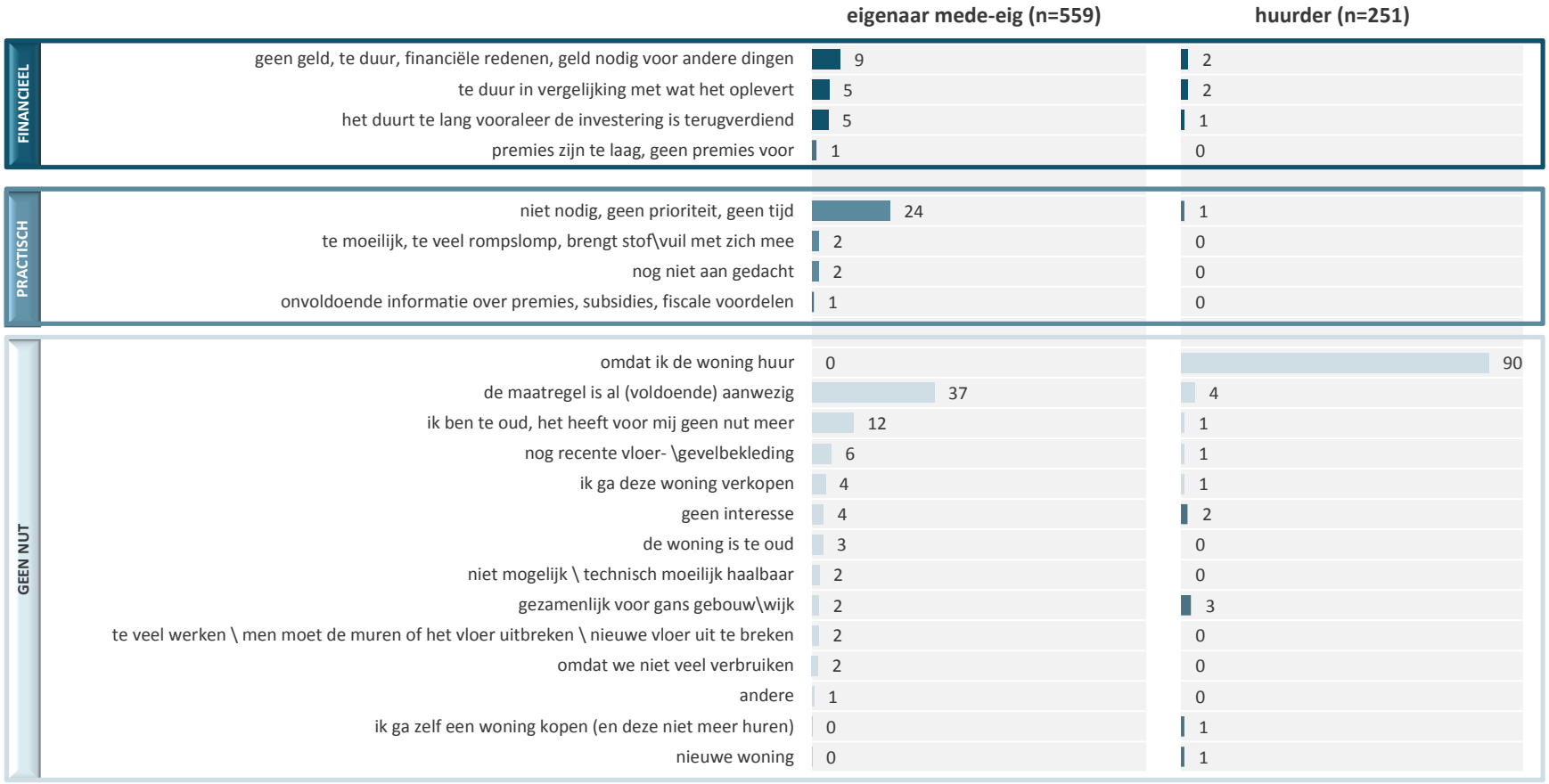

Vlaanderen
is energie

BASIS: DAT ZAL IK WAARSCHIJNLIJK NIET DOEN IN DE KOMENDE 5 JAAR

Waarom geen investering in muurisolatie buitenzijde

Waarom bent u niet van plan om in het aanbrengen van (extra) muurisolatie aan de buitenzijde van de muur te investeren in de komende 5 jaar?

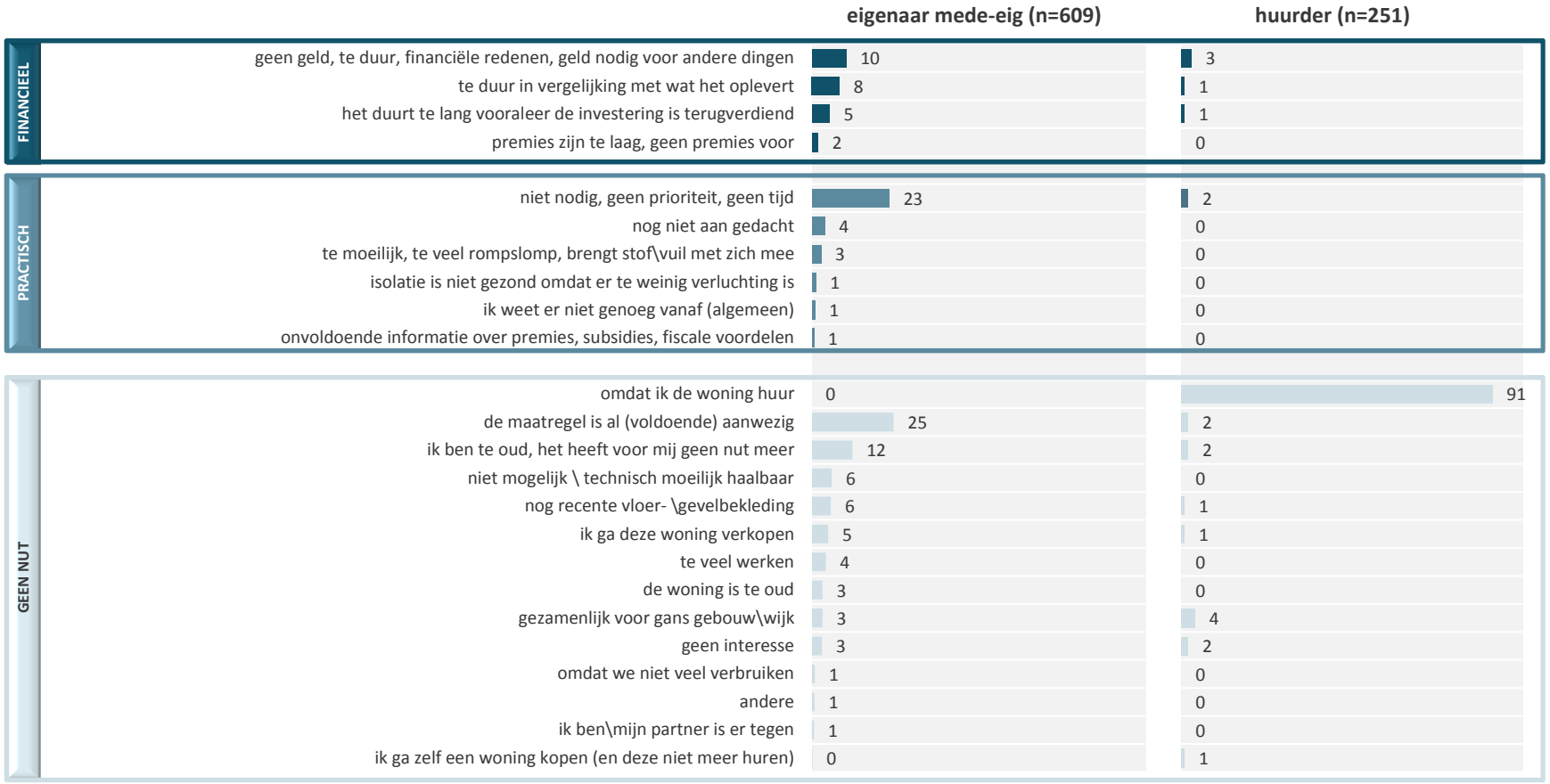

Vlaanderen is energie

BASIS: DAT ZAL IK WAARSCHIJNLIJK NIET DOEN IN DE KOMENDE 5 JAAR

Waarom geen investering in vloerisolatie

Waarom bent u niet van plan om in het aanbrengen van (extra) vloerisolatie te investeren in de komende 5 jaar?

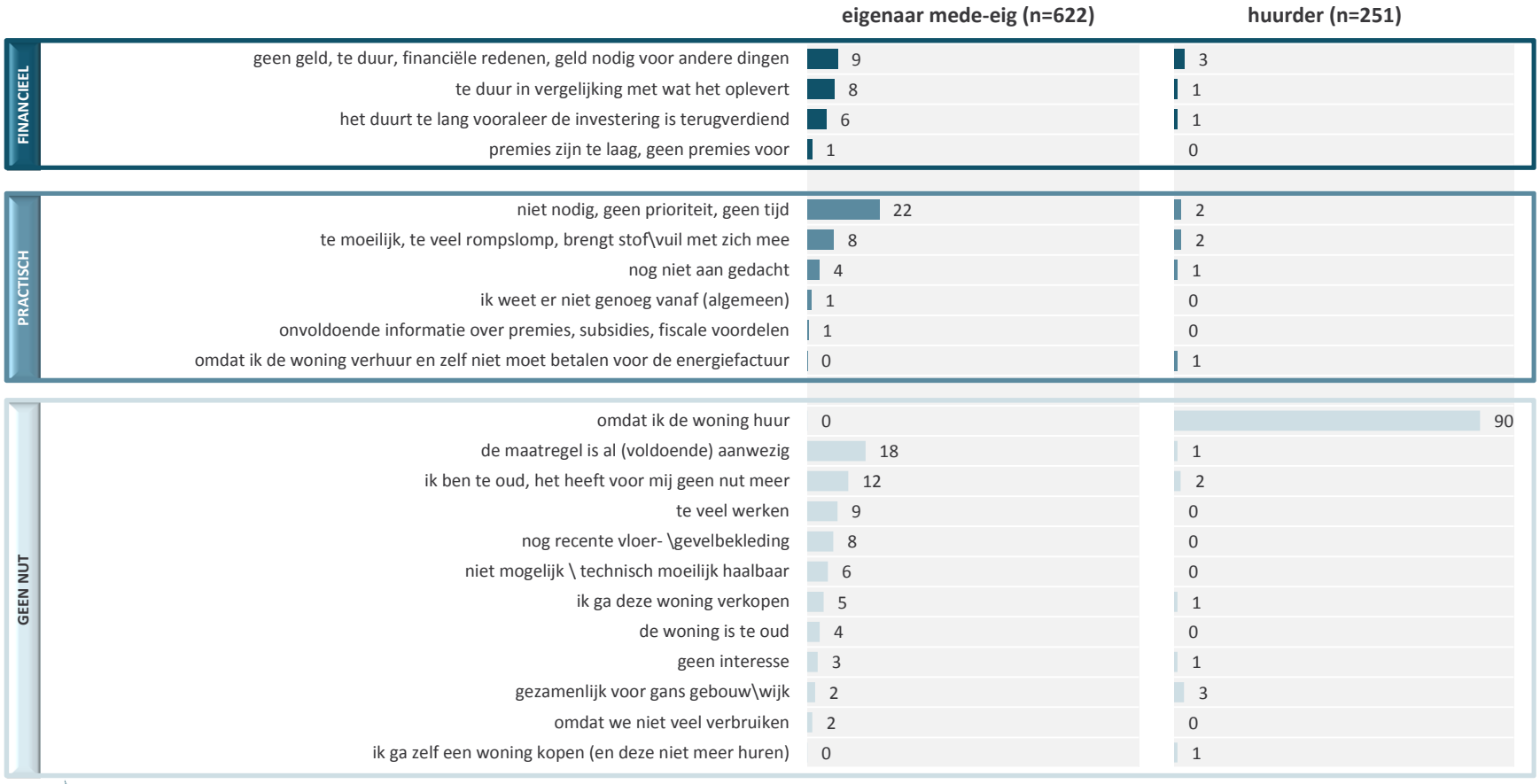

Vlaanderen is energie

BASIS: DAT ZAL IK WAARSCHIJNLIJK NIET DOEN IN DE KOMENDE 5 JAAR

Waarom geen investering in dubbelglas/HR glas

Waarom bent u niet van plan om in het aanbrengen van (meer) hoogrendementsglas|driedubbel glas te investeren in de komende 5 jaar?

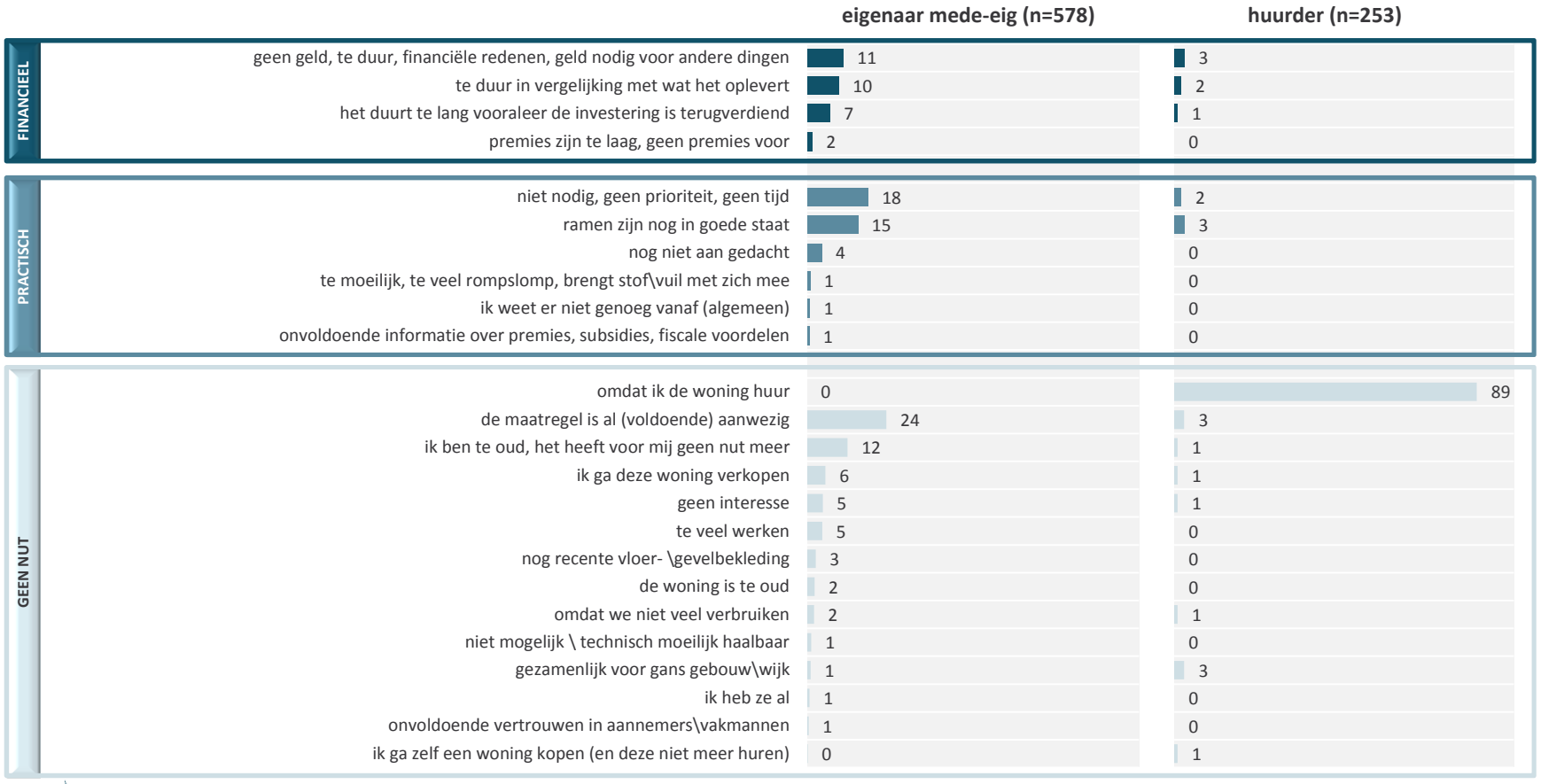

Vlaanderen
is energie

BASIS: DAT ZAL IK WAARSCHIJNLIJK NIET DOEN IN DE KOMENDE 5 JAAR

Waarom geen investering in verwarmingsketel

Waarom bent u niet van plan om in het plaatsen van een energiezuinige verwarmingsketel ter vervanging van een oudere ketel te investeren in de komende 5 jaar?

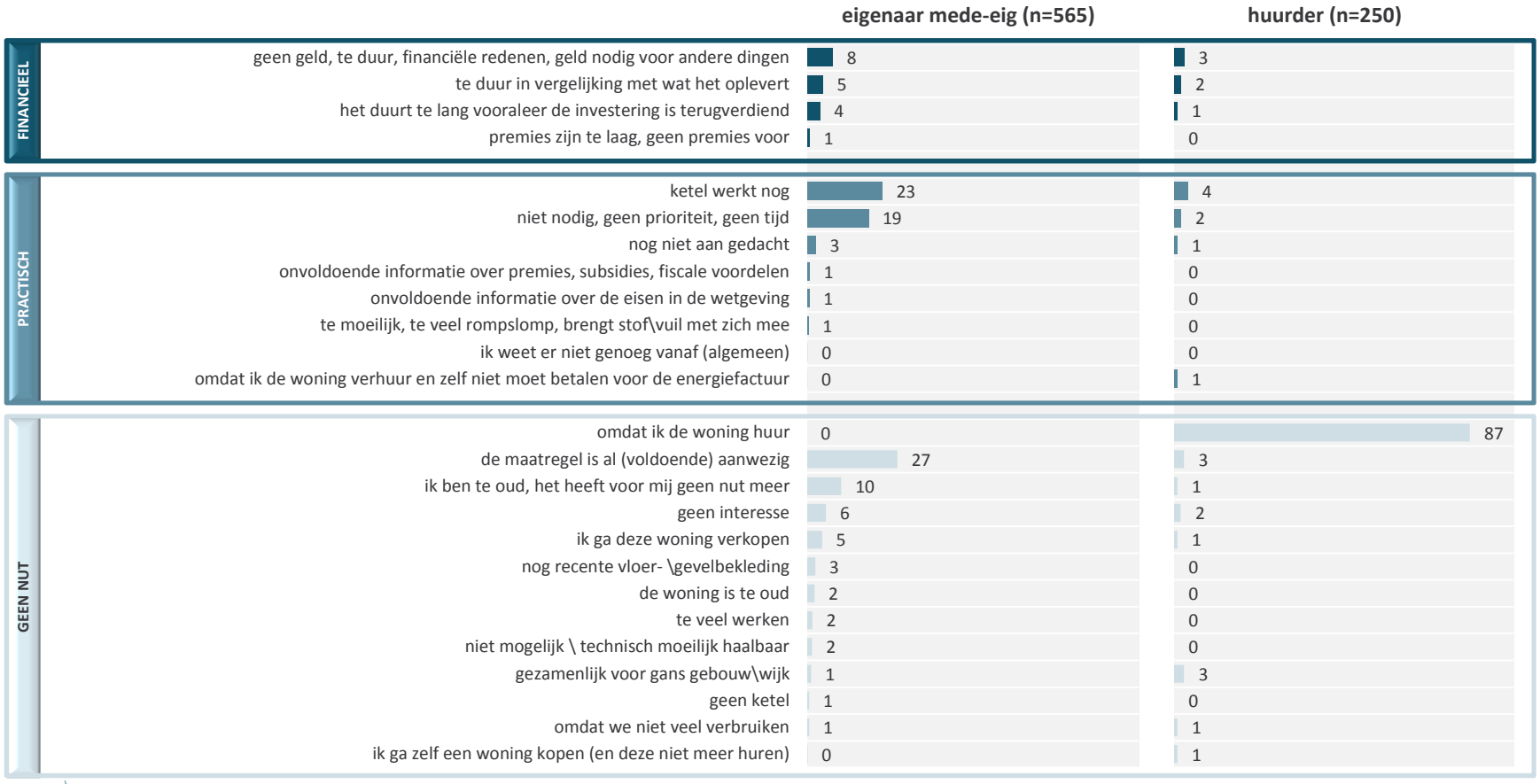

Vlaanderen
is energie

BASIS: DAT ZAL IK WAARSCHIJNLIJK NIET DOEN IN DE KOMENDE 5 JAAR

Waarom geen investering in warmtepomp

Waarom bent u niet van plan om in het plaatsen van een warmtepomp ter vervanging van een oudere ketel te investeren in de komende 5 jaar?

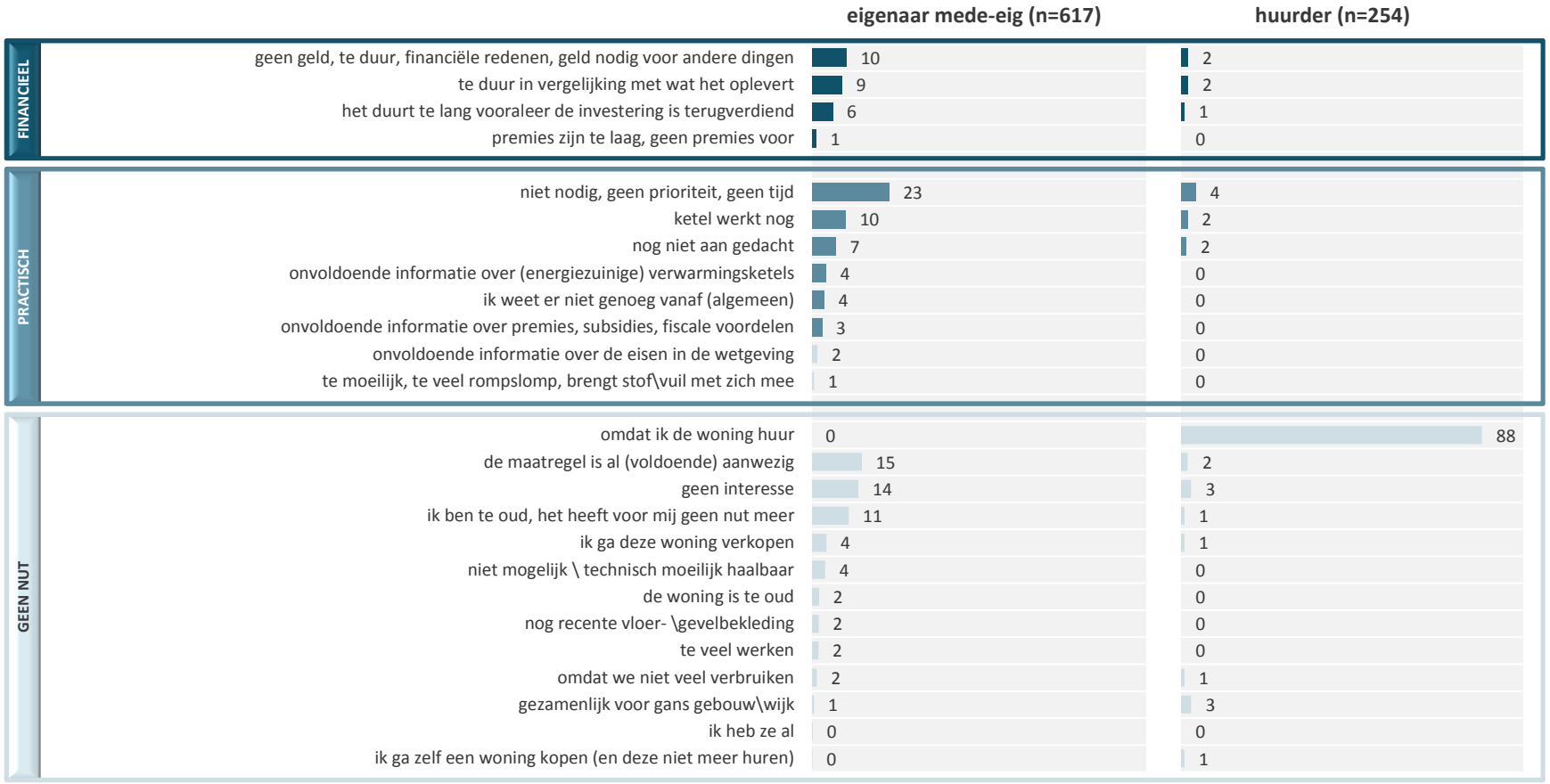

Vlaanderen is energie

BASIS: DAT ZAL IK WAARSCHIJNLIJK NIET DOEN IN DE KOMENDE 5 JAAR

Waarom geen investering in pelletketel

Waarom bent u niet van plan om in het plaatsen van een pelletketel ter vervanging van een oudere ketel te investeren in de komende 5 jaar?

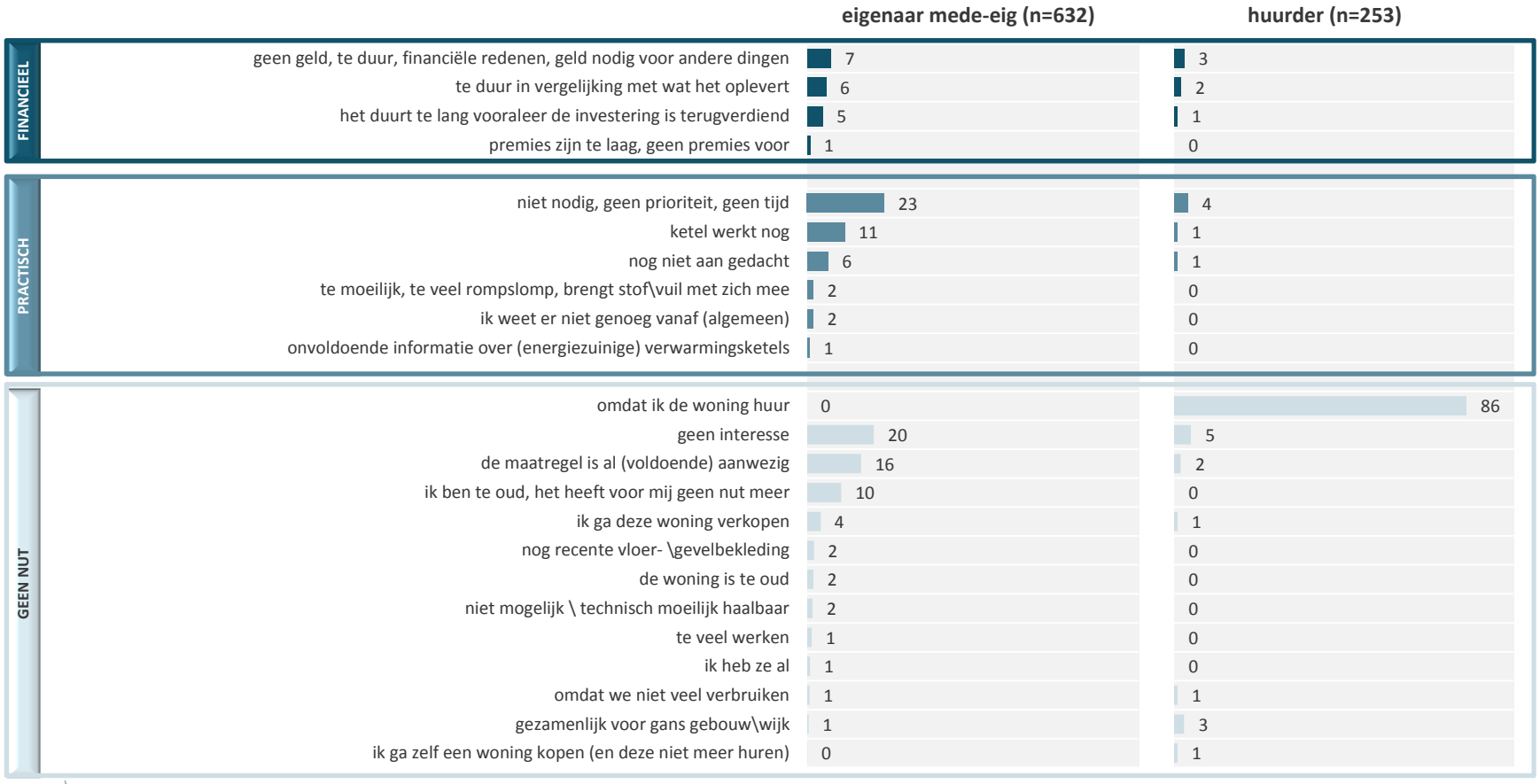

Vlaanderen is energie

BASIS: DAT ZAL IK WAARSCHIJNLIJK NIET DOEN IN DE KOMENDE 5 JAAR

Waarom geen investering in zonneboiler

Waarom bent u niet van plan om in het plaatsen van een zonneboiler te investeren in de komende 5 jaar?

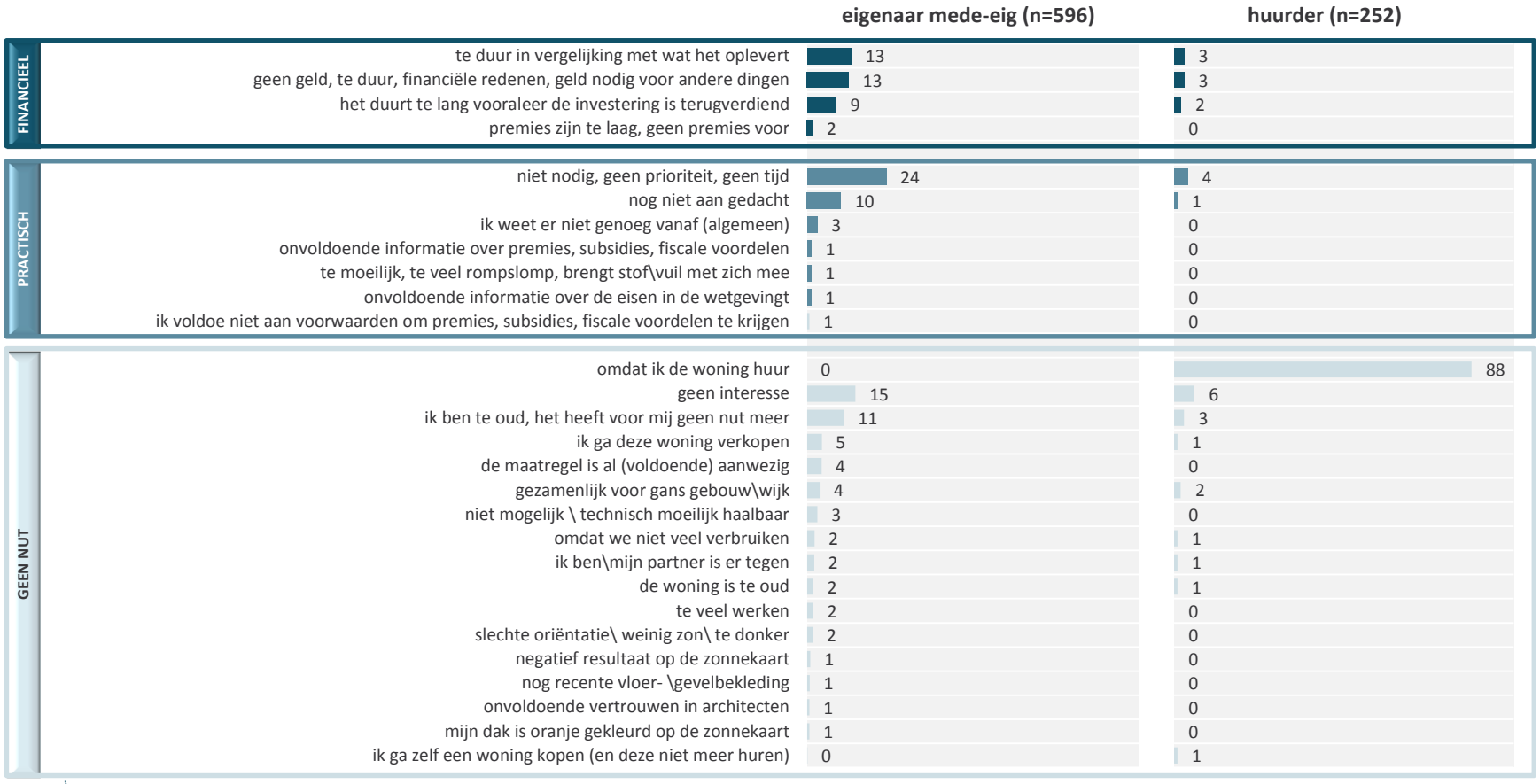

Vlaanderen is energie

BASIS: DAT ZAL IK WAARSCHIJNLIJK NIET DOEN IN DE KOMENDE 5 JAAR

Waarom geen investering in zonnepanelen

Waarom bent u niet van plan om in het plaatsen van van fotovoltaïsche zonnepanelen te investeren in de komende 5 jaar?

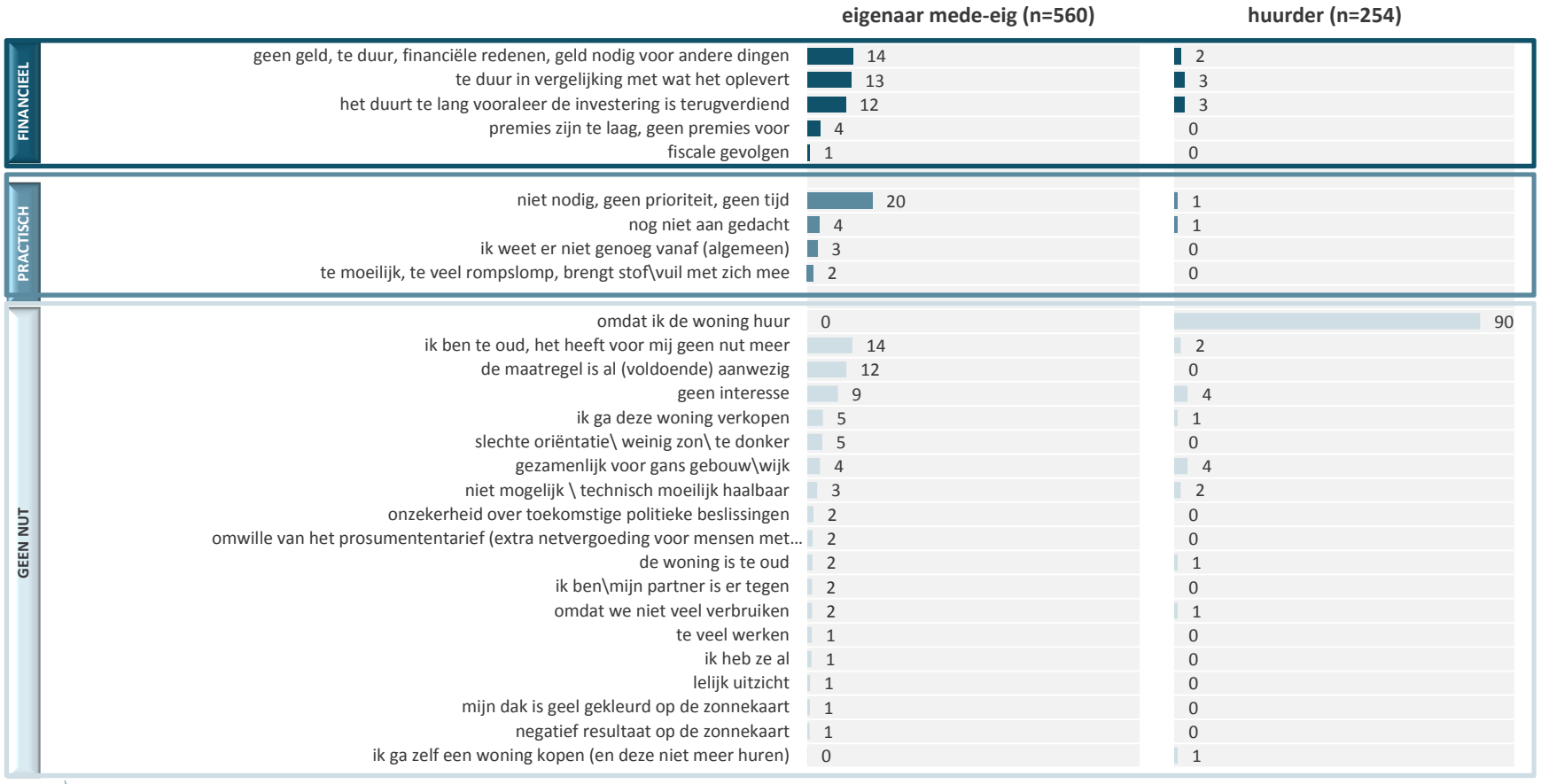

Vlaanderen is energie

BASIS: DAT ZAL IK WAARSCHIJNLIJK NIET DOEN IN DE KOMENDE 5 JAAR

Investering in zonnepanelen: hoe motiveren?

1 op 3 (mede-)eigenaars die wellicht niet in pv-panelen zullen investeren, zouden gemotiveerd kunnen worden door financiële ondersteuning/prefinanciering (25%), goed advies over de mogelijkheden van het dak (9%) en zekerheid over de toekomstige elektriciteitstarieven (8%).

Welke heeft u nodig om alsnog te investeren in pv-panelen in de komende 5 jaar?

	(Mede-) eigenaar (n=560)	Huurder (n=254)
financiële ondersteuning na het uitvoeren van de investering	16	4
goed advies\informatie over\ inzicht in de mogelijkheden van mijn dak	9	4
zekerheid over de toekomstige elektriciteitstarieven en het prosumententarief	8	2
prefinanciering van de investering	7	1
zicht op de toekomstige ontwikkelingen inzake terugdraaiende teller\ de slimme meter	5	2
een andere vorm van ondersteuning	3	0
ontzorging, begeleiding bij de selectie van de installateur en de uitvoering van de investering	1	2
ik ben op geen enkele manier te motiveren om pv panelen te plaatsen	53	67
weet niet	12	22

Vlaanderen is energie

BASIS: DAT ZAL IK WAARSCHIJNLIJK NIET DOEN IN DE KOMENDE 5 JAAR (n=824)

Waarom geen investering in spouwmuurisolatie

Waarom bent u niet van plan om in het aanbrengen van (extra) spouwmuurisolatie te investeren in de komende 5 jaar?

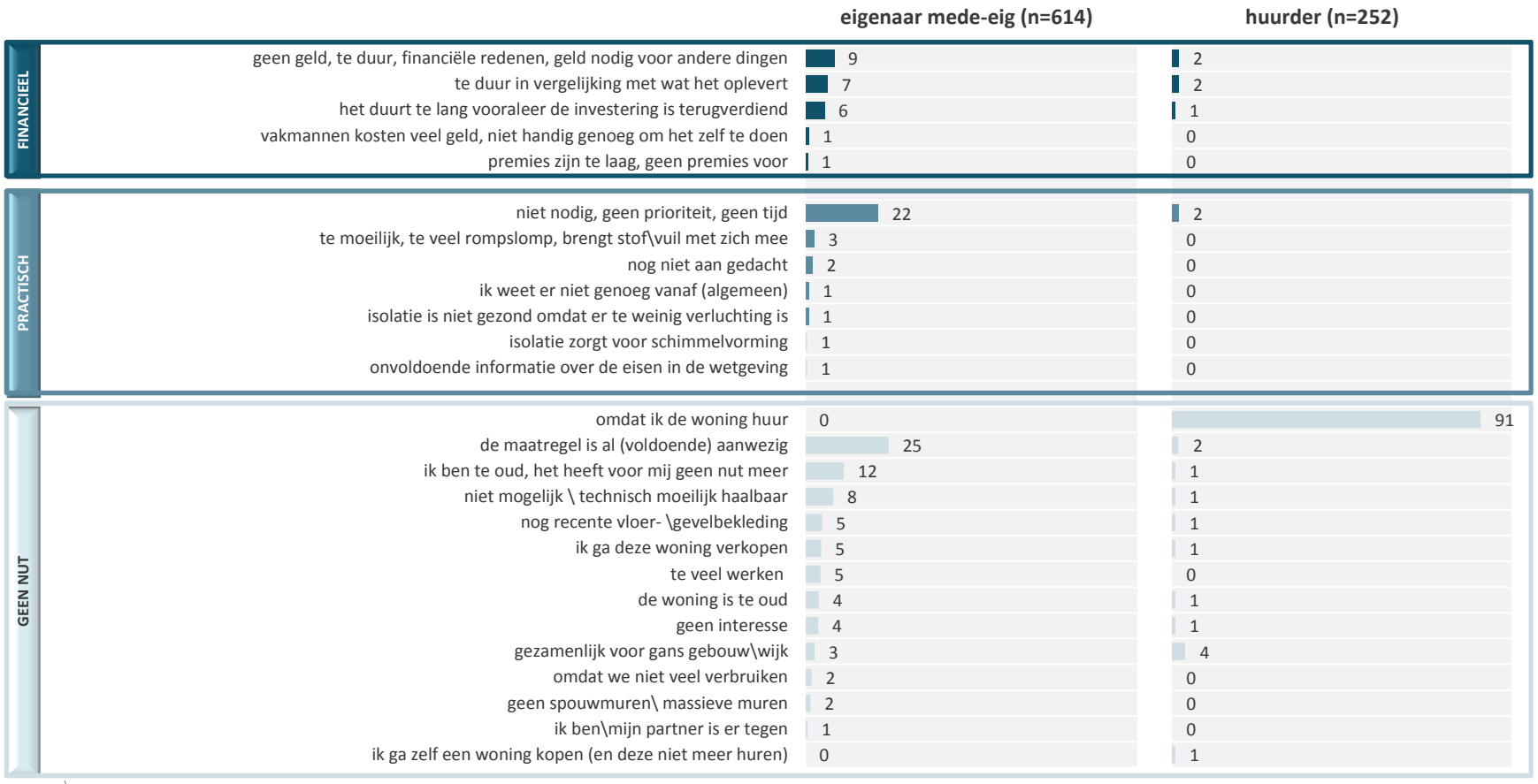

Vlaanderen is energie

BASIS: DAT ZAL IK WAARSCHIJNLIJK NIET DOEN IN DE KOMENDE 5 JAAR

Waarom geen investering in muurisolatie binnenzijde

Waarom bent u niet van plan om in het aanbrengen van (extra) muurisolatie aan de binnenzijde van de muur te investeren in de komende 5 jaar?

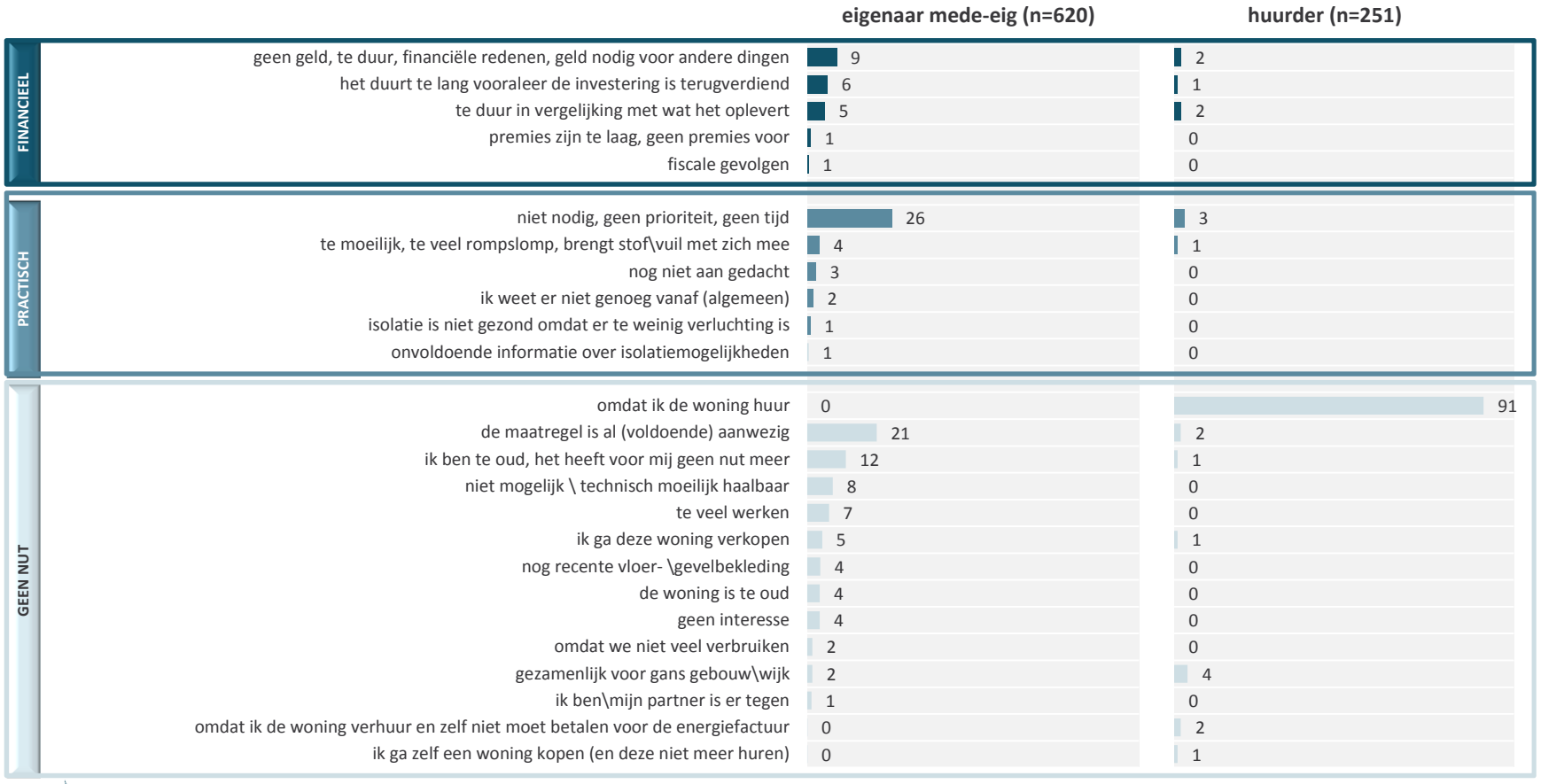

Vlaanderen is energie

BASIS: DAT ZAL IK WAARSCHIJNLIJK NIET DOEN IN DE KOMENDE 5 JAAR

TOP 5 redenen: Waarom geen investering

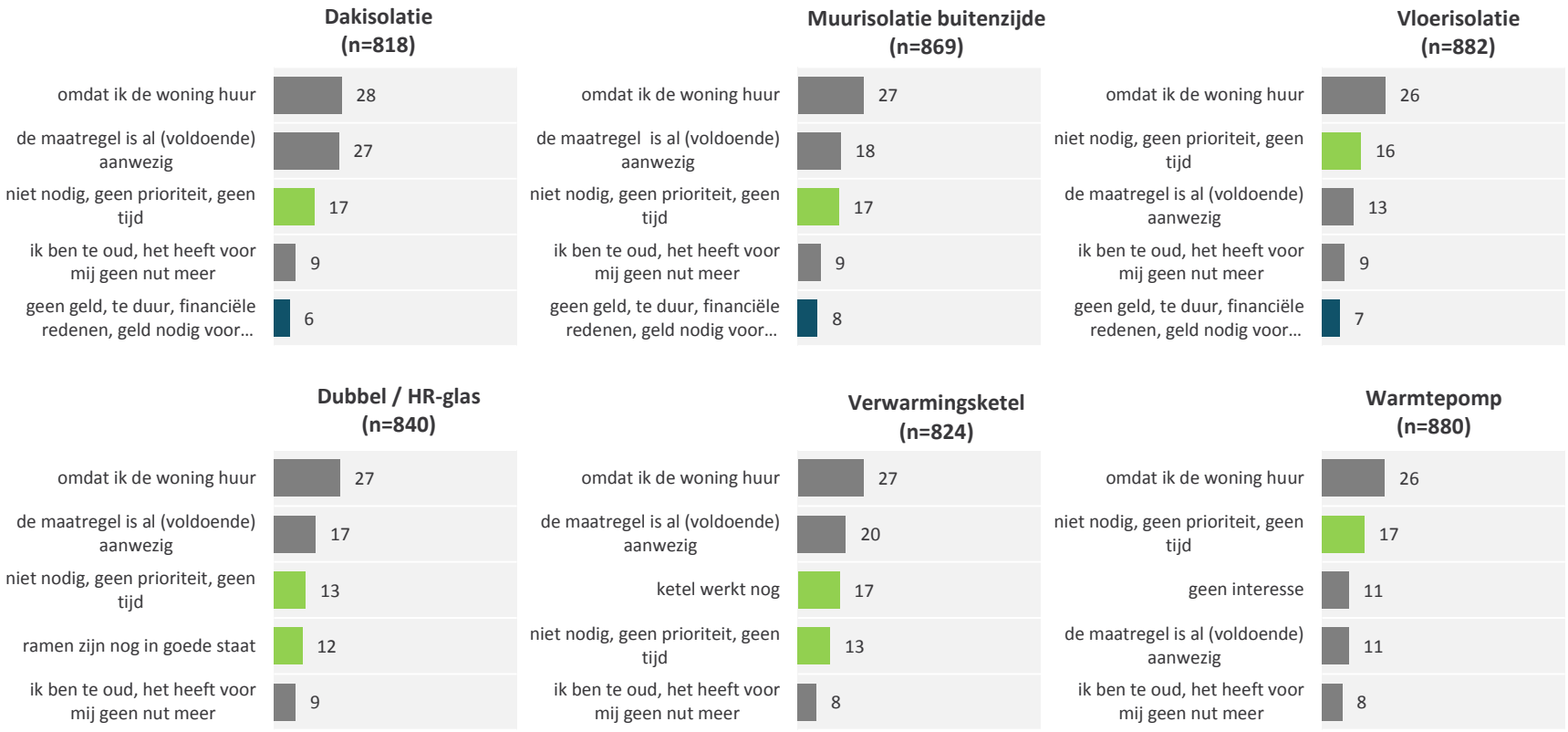

Vlaanderen is energie

Financieel Practisch Geen nut

BASIS: DAT ZAL IK WAARSCHIJNLIJK NIET DOEN IN DE KOMENDE 5 JAAR

TOP 5 redenen: Waarom geen investering

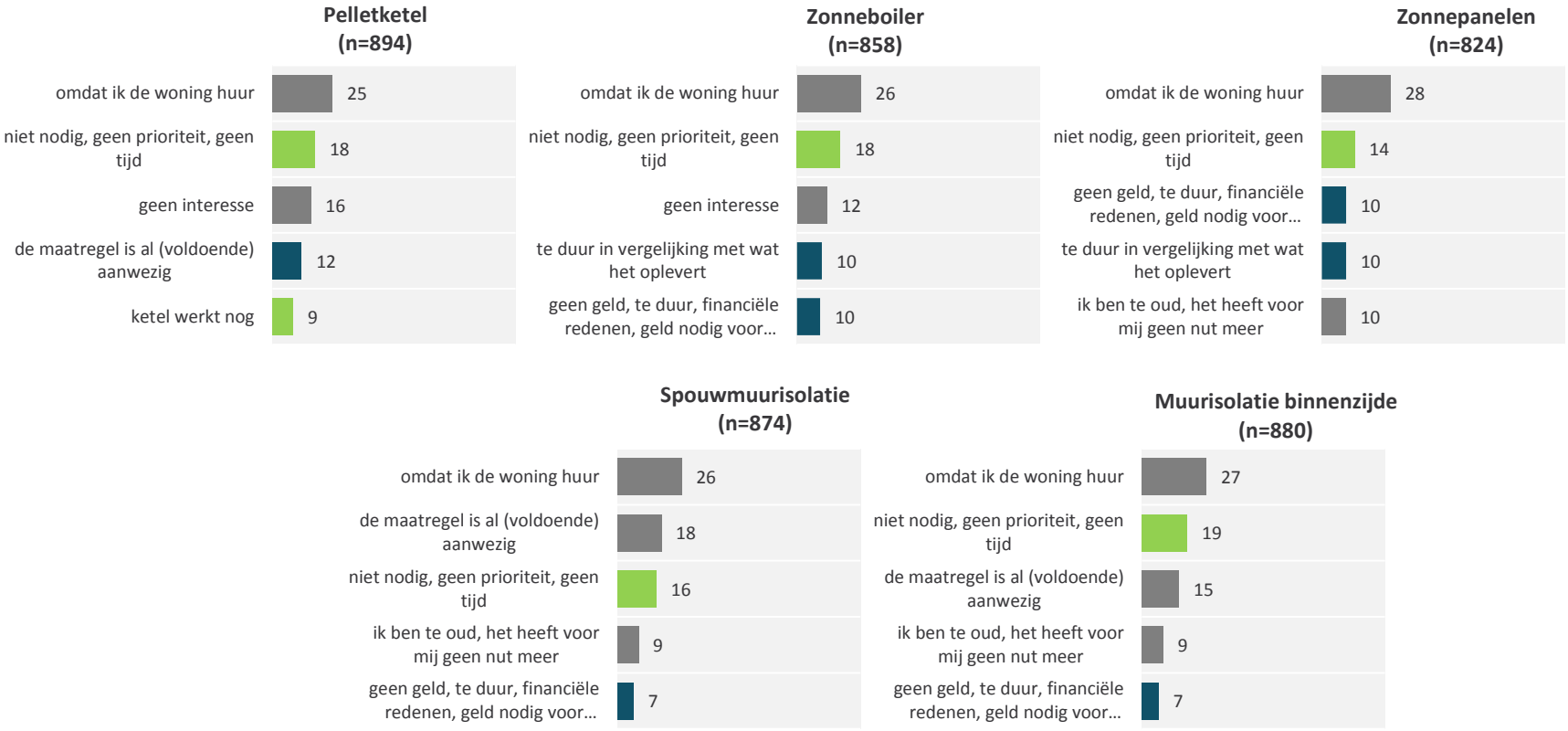

BASIS: DAT ZAL IK WAARSCHIJNLIJK NIET DOEN IN DE KOMENDE 5 JAAR

Barrières investeringen

	Passieven	Fatalisten	Relativisten	Idealisten	Autonoom gemotiveerden
(extra) dakisolatie	(+) omdat ik de woning huur	(+) geen geld (+) te duur (+) duurt te lang vooraleer investering is terugverdiend (-) niet nodig, geen prioriteit, geen tijd	(+) niet nodig, geen prioriteit, geen tijd (+) te moeilijk, te veel rompslomp (-) omdat ik de woning huur (+) maatregel is al aanwezig	(+) maatregel is al aanwezig (+) nieuwe woning	
(extra) muurisolatie buitenzijde	(+) ik ben te oud (+) geen interesse	(+) te duur (+) duurt te lang vooraleer investering is terugverdiend (-) niet nodig, geen prioriteit, geen tijd (+) omdat ik de woning huur (+) te veel werken	(+) isolatie is niet gezond, te weinig verluchting (+) onvoldoende info over isolatiemogelijkheden (+) maatregel is al aanwezig	(+) gaat woning verkopen (-) ik ben te oud (+) maatregel is al aanwezig (+) technisch niet mogelijk	(+) onvoldoende info over premies (+) omdat ik de woning huur (+) gezamelijk voor gans gebouw
(extra) vloerisolatie	(+) omdat ik de woning huur (+) ik ben te oud	(+) te duur (+) duurt te lang vooraleer investering is terugverdiend (-) niet nodig, geen prioriteit, geen tijd (+) omdat ik de woning huur	(-) geen geld (+) niet nodig, geen prioriteit, geen tijd (+) te moeilijk, te veel rompslomp	(+) gaat woning verkopen (+) maatregel is al aanwezig	(+) onvoldoende info over premies
(extra) dubbelglas HR-glas	(+) onvoldoende vertrouwen in aannemers	(+) omdat ik de woning huur (+) te duur (+) duurt te lang vooraleer investering is terugverdiend (+) te veel werken	(+) maatregel is al aanwezig	(-) ik ben te oud (+) gaat woning verkopen	(+) ik ben ert egen
Energiezuinige verwarmingsketel	(+) omdat ik de woning huur	(+) te duur (+) duurt te lang vooraleer investering is terugverdiend (+) woning is te oud	(+) maatregel is al aanwezig (+) niet nodig, geen prioriteit, geen tijd (+) ketel werkt nog	(+) gaat woning verkopen	

Vlaanderen is energie

(+) significant hoger dan totaal (-) significant lager dan totaal BASIS: ALLEN (n=1020)

Barrières investeringen

	Passieven	Fatalisten	Relativisten	Idealisten	Autonoom gemotiveerden
Plaatsen warmtepomp	(+) omdat ik woning huur	(+) omdat ik woning huur (+) te duur (+) duurt te lang vooraleer investering is terugverdiend (+) voldoe niet aan de voorwaarden premies	(+) niet nodig, geen prioriteit, geen tijd (+) maatregel is al aanwezig	(+) maatregel is al aanwezig (-) ik ben te oud (+) gaat woning verkopen (+) nieuwe woning	
Plaatsen pelletketel		(+) omdat ik woning huur (+) te duur (+) duurt te lang vooraleer investering is terugverdiend (+) woning is te oud	(+) niet nodig, geen prioriteit, geen tijd (+) nog niet aan gedacht	(-) ik ben te oud (+) gaat woning verkopen	
Plaatsen zonneboiler	(+) ik ben te oud	(+) omdat ik woning huur	(+) niet nodig, geen prioriteit, geen tijd (-) ik ben te oud (-) maatregel al aanwezig	(-) te duur (+) gaat woning verkopen	(+) omdat ik woning huur
Plaatsen zonnepanelen	(+) omdat ik woning huur (+) ik ben te oud	(+) omdat ik woning huur (-) niet nodig, geen prioriteit, geen tijd (-) maatregel al aanwezig (+) woning is te oud (+) te veel werken	(+) maatregel al aanwezig (+) niet nodig, geen prioriteit, geen tijd (-) geen geld (+) dak geel gekleurd	(-) ik ben te oud (+) maatregel al aanwezig (-) geen interesse (+) gaat woning verkopen (+) technisch niet mogelijk	
(extra) spouwmuurisolatie	(+) omdat ik woning huur (+) ik ben te oud (+) vakmannen kosten veel geld	(+) omdat ik woning huur (-) maatregel al aanwezig (-) niet nodig, geen prioriteit, geen tijd (+) geen geld	(-) omdat ik woning huur (+) maatregel al aanwezig (+) niet nodig, geen prioriteit, geen tijd (-) geen geld (+) technisch niet mogelijk	(-) ik ben te oud (-) geen geld	
(extra) muurisolatie binnenzijde	(+) omdat ik woning huur (+) ik ben te oud	(+) omdat ik woning huur (-) niet nodig, geen prioriteit, geen tijd (-) maatregel al aanwezig (+) geen geld (+) teveel werken (+) te duur	(-) omdat ik woning huur (+) niet nodig, geen prioriteit, geen tijd (+) technisch niet mogelijk (-) nog niet aan gedacht	(+) maatregel al aanwezig (-) ik ben te oud (+) gaat woning verkopen	(+) omdat ik woning huur

Uitleg berekening van de totaalscore energieprestatie

Score dakisolatie:

- Q12 = 5 **of** wn **of** Q12 niet gekregen — Score 0
- Q12 = 4 (een vierde) — Score 1
- Q12 = 3 (de helft) — Score 2
- Q12 = 2 (drie vierde) — Score 3
- Q12 = 1 (geheel) — Score 4

Score vloer- of kelderisolatie:

- Indien som = 0 — Score 0
- Indien som = 1 — Score 1
- Indien som = 2 — Score 2
- Indien som = 3 — Score 3
- Indien som >= 4 — Score 4

Score muurisolatie:

- Q16 = 5 **of** wn **of** Q16 niet gekregen — Score 0
- Q16 = 4 (een vierde) — Score 1
- Q16 = 3 (de helft) — Score 2
- Q16 = 2 (drie vierde) — Score 3
- Q16 = 1 (geheel) — Score 4

Score zonne energie:

- Q70107=1 **en** niet (Q049 of Q050=code 8) — Score 0
- Geen score 1 — Score 1
- Q70107 code 1 en niet Q49 of Q50 = code 8 **of** Q49 of Q50=code 8 en niet — Score 2
- Score 3 — Score 3
- En Q70107=1 **en** Q049 of Q050 = code 8 — Score 4

Score vloer- of kelderisolatie:

- Q038 code 1 of code 7 — Score 0
- Q038 code 2 of code 3 — Score 1
- Q038 code 4 of code 4 — Score 2

Vlaanderen
is energie

Uitleg berekening van de totaalscore energieprestatie

Score beglazing:

• Q17=enkel code 1 (overal enkel glas) **of** Q17=weet niet	Score 0
• Q17=1 **en** Q17=2 **of** 3 of 4 (gemengd met als slechtste enkel glas)	Score 1
• Q17=enkel code 2 (overal gewoon dubbel)	Score 2
• Q17<>1 **en** Q17=2 **en** Q17=3 of 4 (gemengd met als slechtste dubbel glas)	Score 3
• Q17=3 of 4 maar geen code 1 **en** geen code 2 (hebben overal HR glas of driedubbel glas)	Score 4

Score verwarming:

• Q26 en Q27=niet code 8 **en** Q26 of Q27=niet code 10 **en** Q3406 code 1, 2 of 3 **of** Q029 code 77 weet niet	Score 0
• Q26 en Q27=niet code 8 **en** Q26 of Q27=niet code 10 **en** [Q3406 GEEN code 1, 2 en 3 **of** Q029 code 4]	Score 1
• Q26 en Q27=niet code 8 **en** Q26 of Q27=niet code 10 **en** [Q029 code 1 (individuele cv) maar GEEN (Q70163=code 1 of Q70164=code 1)] **of** [Q029=code 2 gemeenschappelijke cv]	Score 2
• Q26 en Q27=niet code 8 **en** (Q70163=code 1 of Q70164=code 1 **of** Q26 of Q27=10)	Score 3
• Q26 en Q27=code 8	Score 4

Vlaanderen
is energie

Uitleg berekening van de totaalscore energieprestatie

Totaal score:

• Score 24 of meer	Uitstekend
• Score 20 tot 23	Heel goed
• Score 16 tot 19	Goed
• Score 12 tot 15	Voldoende
• Score 8 tot 11	Onvoldoende
• Score 4 tot 7	Slecht
• Score 0 tot 3	Heel slecht

Vlaanderen
is energie

Energieprestatie - Totaalscore

6 op 10 Vlaamse gezinnen scoort onvoldoende wat betreft hun energieprestatie. Hoe ouder de woning, hoe slechter de energieprestatie.

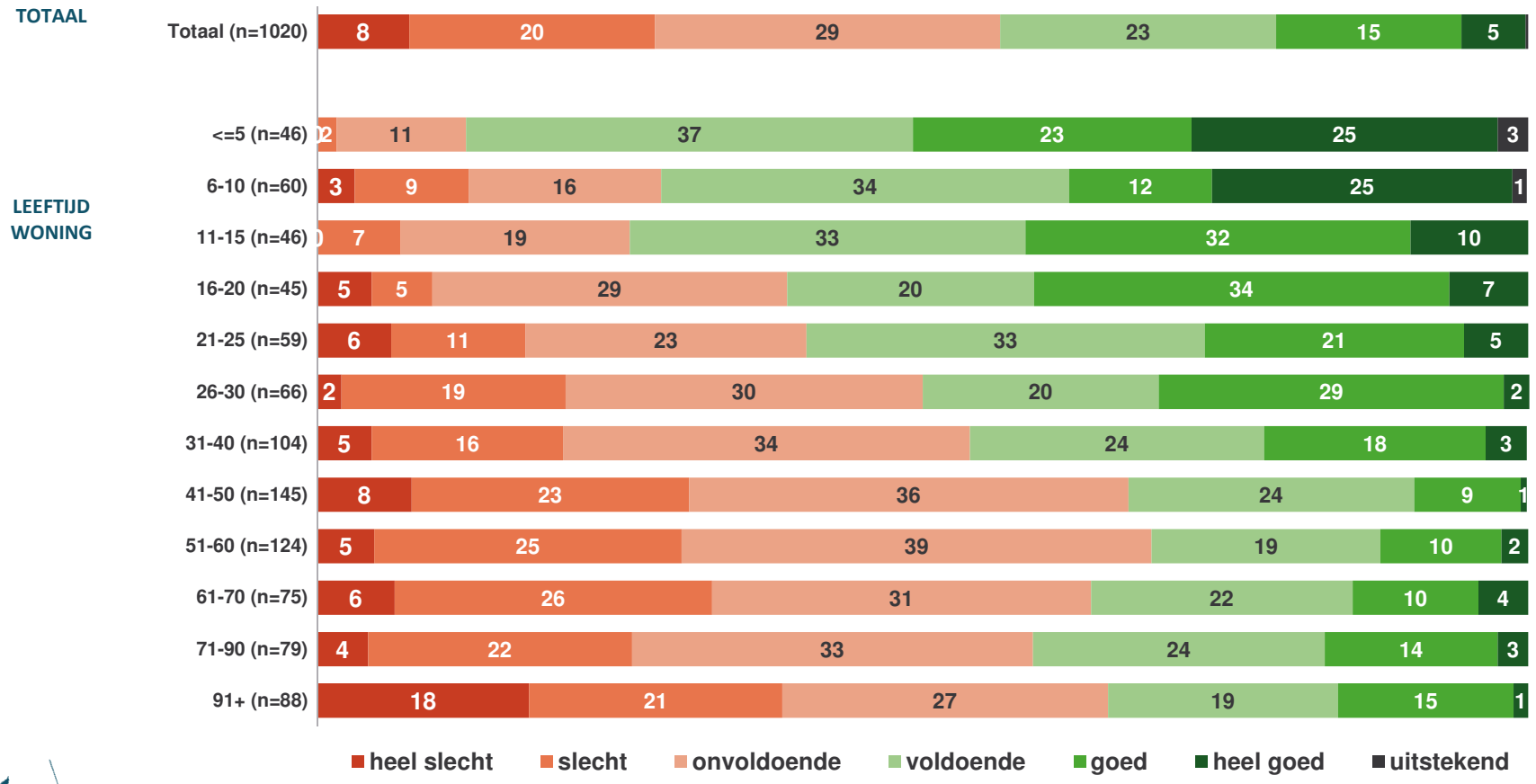

Vlaanderen is energie

BASIS: ALLEN (n=1020)

Energieprestatie - Totaalscore

Vooral gekochte woningen en appartementen scoren zeer slecht wat betreft hun energieprestatie.

Voor wat appartementen betreft ligt dit grotendeels aan de manier waarop de scores werden berekend. Appartementbewoners hebben immers niet alle isolatievragen gekregen (indien een appartement bijv. niet onder het dak/de zolder ligt werd de dakisolatievraag niet gesteld) en dus ook geen score kunnen verdienen.

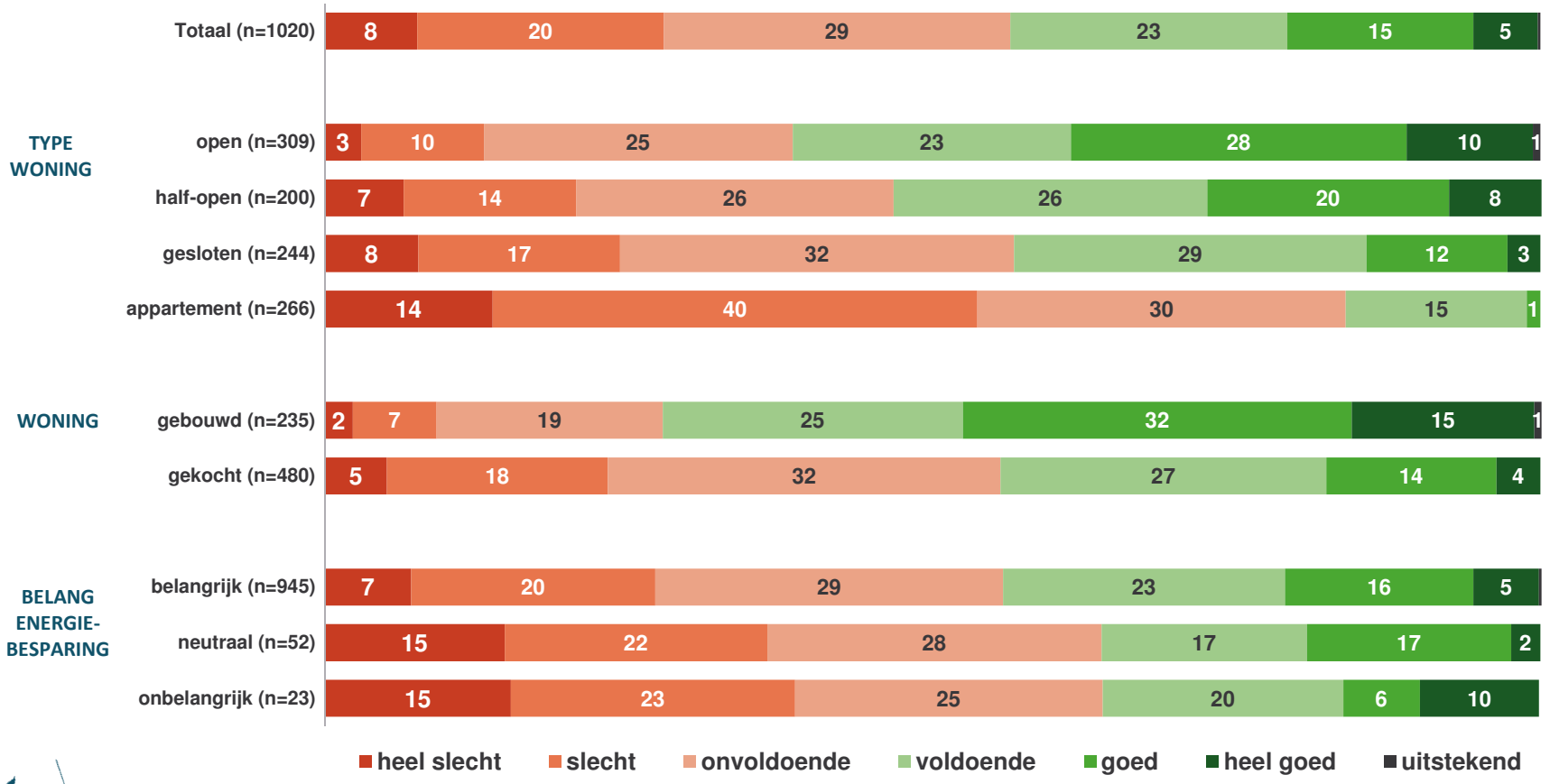

BASIS: ALLEN (n=1020)

Conclusies investeringsgedrag

→ Het aandeel woningen dat hoofdzakelijk met aardgas wordt verwarmd blijft stabiel (69%). Steeds meer Vlaamse gezinnen hebben geen bijverwarming (78%). Van de aardgasgebruikers met een individuele CV-installatie, bezit reeds 3 op 4 een condensatieketel. Van de stookoliegebruikers met een individuele CV-installatie, bezit reeds 44% een condensatieketel.

→ 85% van de woningen beschikken over dak- en/of vloerzolderisolatie, 47% heeft muurisolatie, 36% heeft vloerisolatie en 21% heeft kelderisolatie (indien bezit kelder). 94% van de woningen heeft dubbel glas. 19% van de woningen beschikt over HR-glas en 2% over driedubbel glas. We zien een stijgende trend voor dak en/of zoldervloerisolatie, vloerisolatie en kelderisolatie. Gehuurde en gerenoveerde woningen hebben minder vaak gehele dak/zoldervloerisolatie, muurisolatie of vloerisolatie dan andere woningen, maar het aandeel volledige isolatie is bij deze 2 groepen wel gestegen t.o.v. 2013.

→ De meest populaire investeringen in de komende 5 jaar zijn het aanbrengen van dakisolatie (12%) het plaatsen van een energiezuinige verwarmingsketel (11%), het plaatsen van fotovoltaïsche zonnepanelen (10%) en het plaatsen van HR of driedubbel glas (9%).

→ 6 op 10 van de Vlaamse gezinnen scoort onvoldoende wat betreft hun energieprestatie (totaalscore).

Gedrag: Verbruik

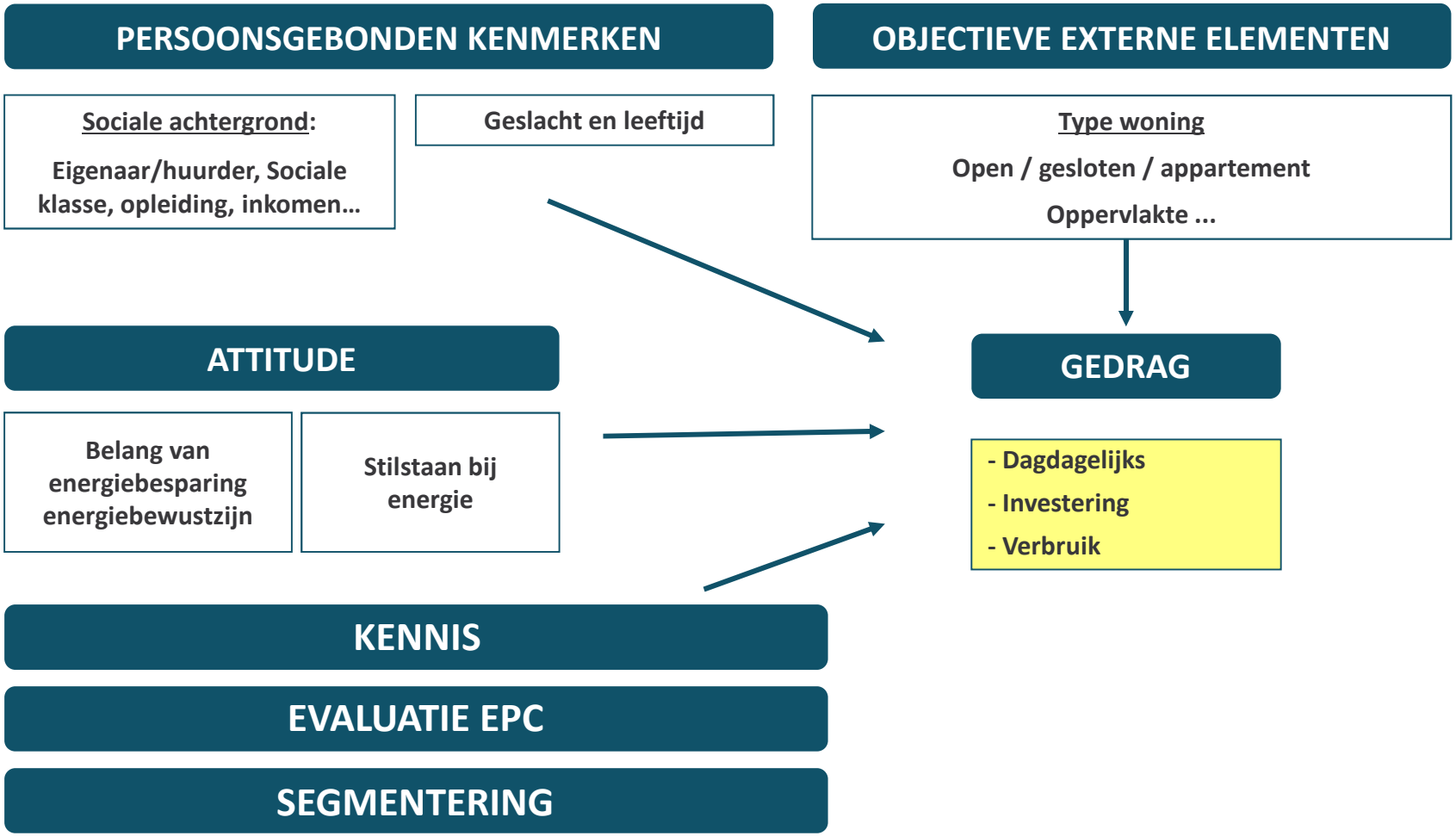

Vlaanderen
is energie

Verbruik: Gemiddeld jaarlijks energieverbruik

Kan u aangeven wat voor de opgegeven stookperiode uw exact verbruik was van ….?

Energiebron	GEMIDDELDE survey 2013	GEMIDDELDE survey 2015	GEMIDDELDE survey 2017
Elektriciteit (n=1020)	3.590 kWh (3.710 op factuur)	3.710 kWh (3.740 op factuur)	3.590 kWh (3.620 op factuur)
Aardgas (n=742)	1.301 m³ (1.247 op factuur)	1.324 m³ (1.309 op factuur)	1.110 m³ (1.168 op factuur)
Stookolie (n=175)	2.190 liter	1.960 liter	1.930 liter

Vlaanderen is energie

BASIS: ALLEN (n=1020)

Verbruik: Gemiddeld jaarlijks energieverbruik

Men heeft iets minder het gevoel dat de laatste 5 jaar het energieverbruik gedaald is tegenover de meting in 2015 (verwarring met gestegen factuur?). Er geldt echter nog steeds: hoe zuiniger men zichzelf beschouwt, hoe sterker het gevoel van een dalend verbruik aanwezig is.

Denkt u dat het energieverbruik van uw gezin de laatste 5 jaar gestegen, gedaald of gelijk is gebleven?

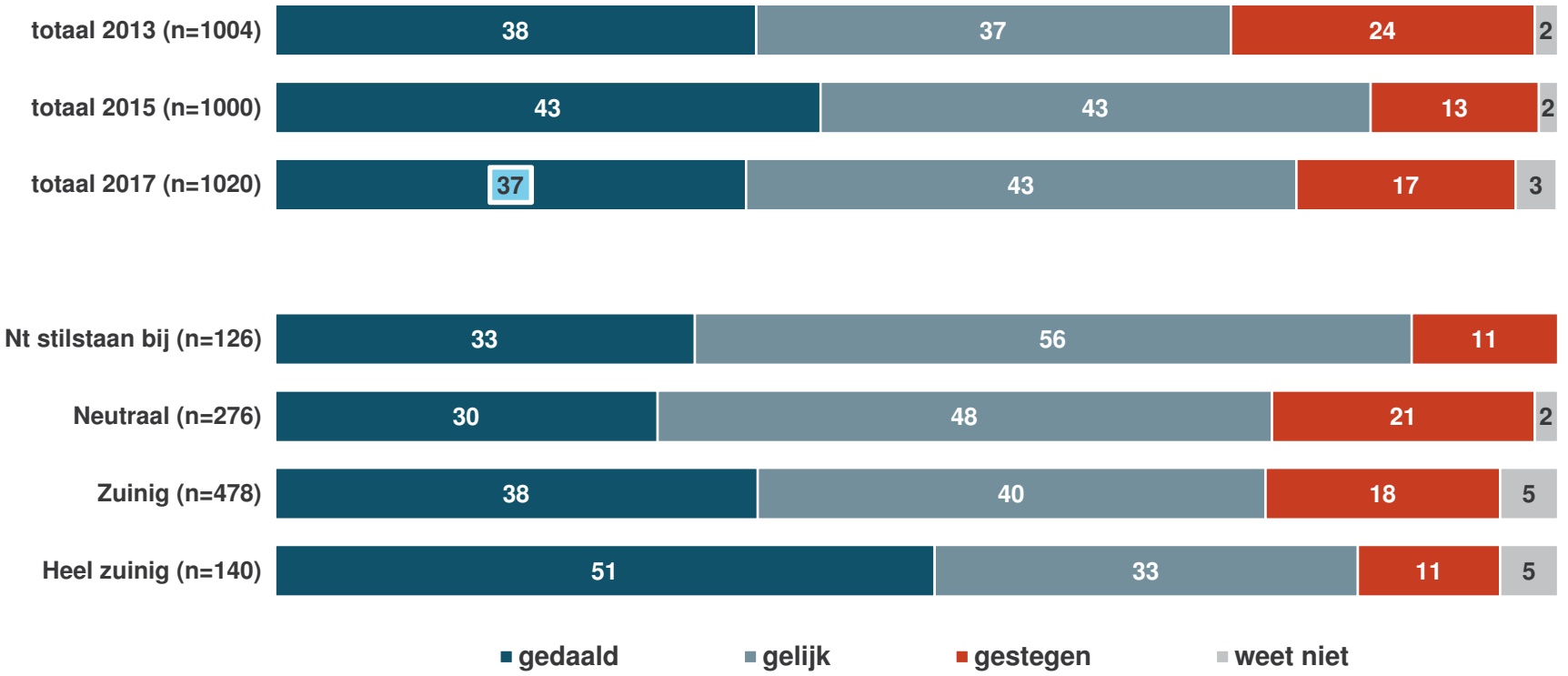

Vlaanderen
is energie

BASIS: ALLEN (n=1020)

Verbruik: Subjectief energieverbuik

Het subjectieve gevoel van verbruik is stabiel gebleven voor zowel verwarming, verlichting als elektrische toestellen.

Ik heb het gevoel dat wij als gezin…. brandstof verbruiken voor…?

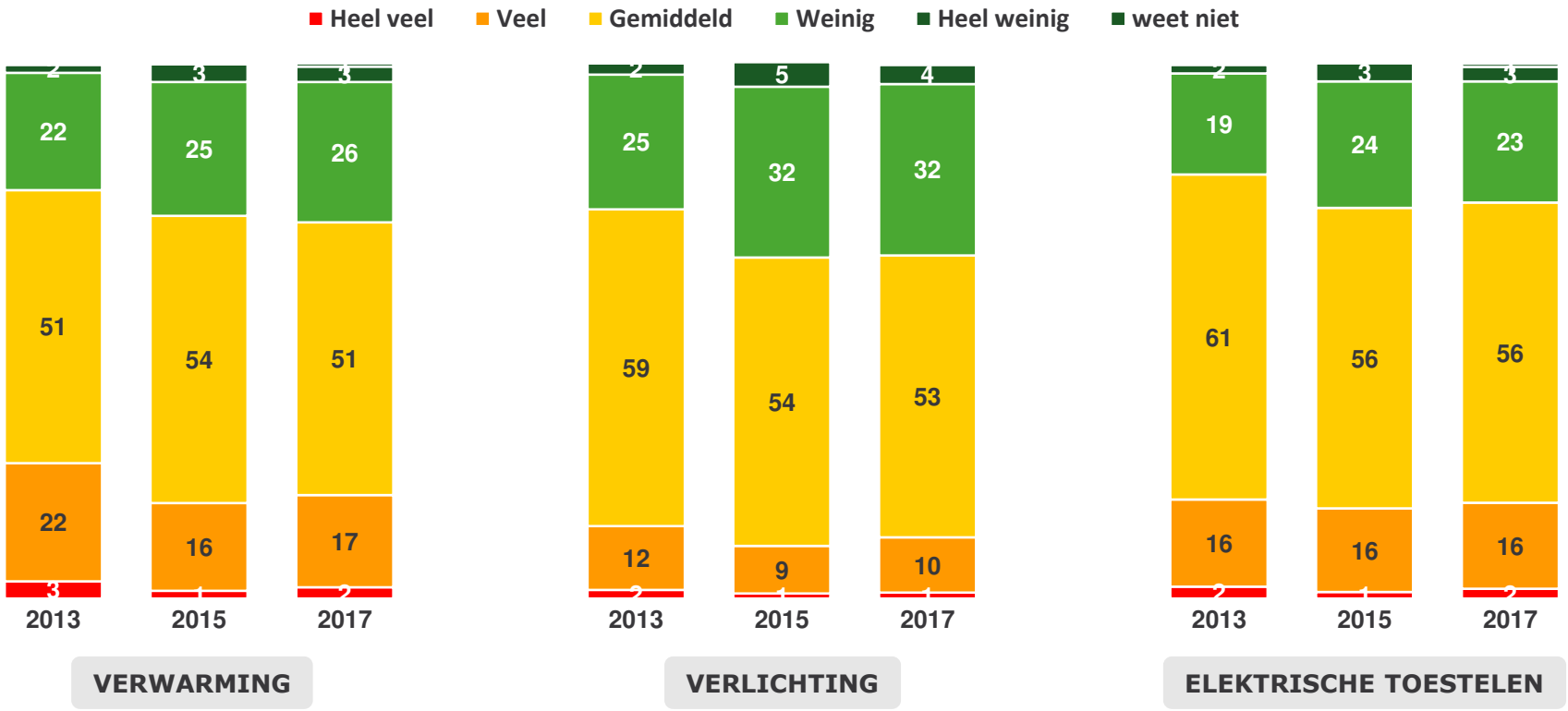

Vlaanderen
is energie

BASIS: ALLEN

6
Evaluatie EPC

Vlaanderen
is energie

EPC: Evolutie – eigenaars

85% heeft een EPC gekregen bij de aankoop van de woning (vs 81% in 2013), waarvan de helft er rekening mee hield bij de woningkeuze. 3 op 10 van hen heeft de score gebruikt om te onderhandelen over de verkoopprijs, wat dubbel zo veel is als in 2013 (15%).

Heeft u een energieprestatiecertificaat (EPC) gekregen toen u uw woning kocht?

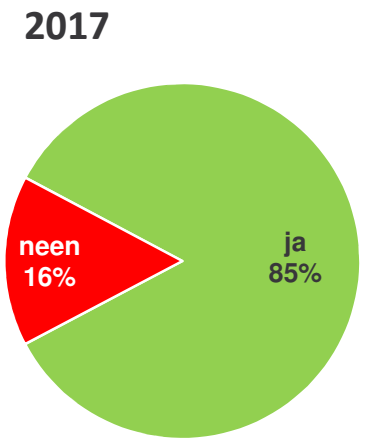

% OP BASIS : HEBBEN WONING GEKOCHT EN GEZIN WOONT ER MINDER DAN 9 JAAR (n=181)

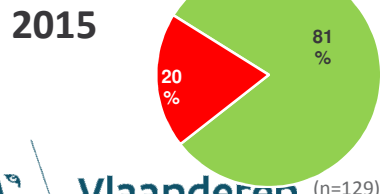

(n=129)

Heeft u rekening gehouden met de score van het energieprestatiecertificaat bij de keuze van uw woning?

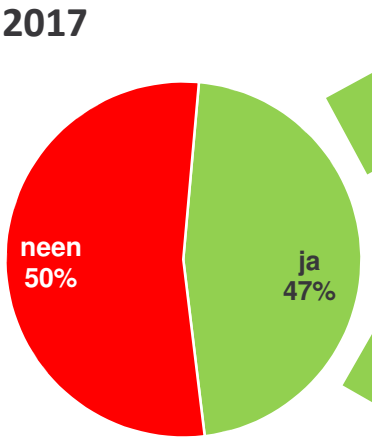

% OP BASIS: HEBBEN WONING GEKOCHT EN GEZIN WOONT ER MINDER DAN 9 JAAR EN HEBBEN EPC GEKREGEN (n=153)

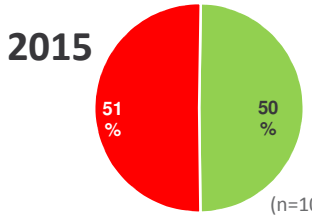

(n=104)

Hoe groot was de impact van het energieprestatiecertificaat bij uw woningkeuze?

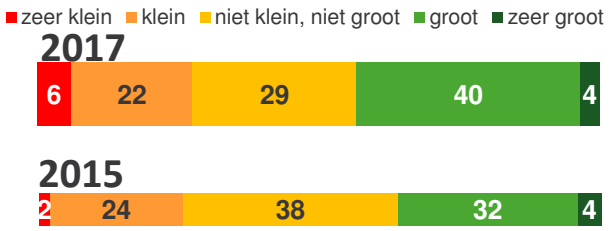

Heeft u de score van het energieprestatiecertificaat gebruikt om te onderhandelen over de verkoopprijs?

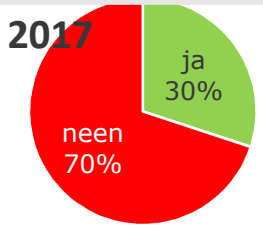

% OP BASIS: HEBBEN REKENING GEHOUDEN MET EPC (n=71)

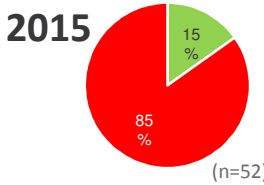

(n=52)

Vlaanderen is energie

EPC: Evolutie – huurders

1 op 3 heeft een kopie van het EPC gekregen bij het huren van de woning (idem in 2013), waarvan 4 op 10 er rekening mee hield bij de woningkeuze (vs 35% in 2013). 2 op 10 van hen heeft de score gebruikt om te onderhandelen over de verhuurprijs (niemand in 2013, maar lage basis).

Heeft u een kopie van het energieprestatiecertificaat (EPC) gekregen toen u uw woning huurde?

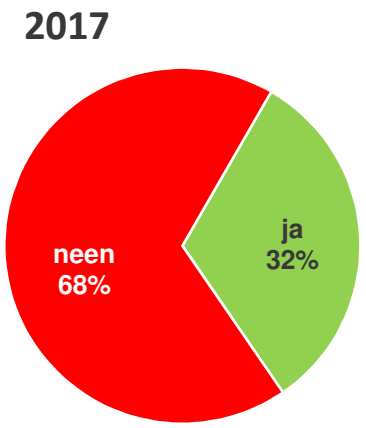

% OP BASIS : HUURDER EN WOONT MINDER DAN 9 JAAR IN WONING (n=230)

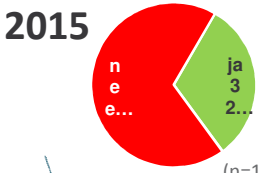

(n=173)

Heeft u rekening gehouden met de score van het energieprestatiecertificaat bij de keuze van uw woning?

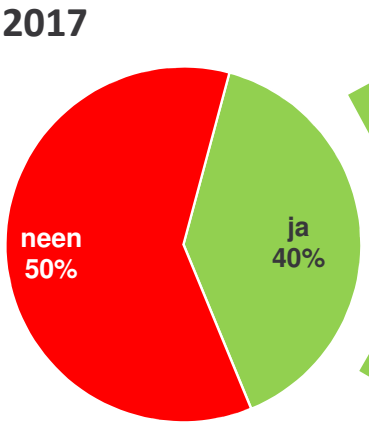

% OP BASIS: HUURDER EN WOONT MINDER DAN 9 JAAR IN WONING EN HEBBEN EPC GEKREGEN (n=74)

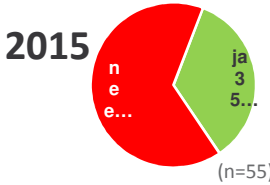

(n=55)

Hoe groot was de impact van het energieprestatiecertificaat bij uw woningkeuze?

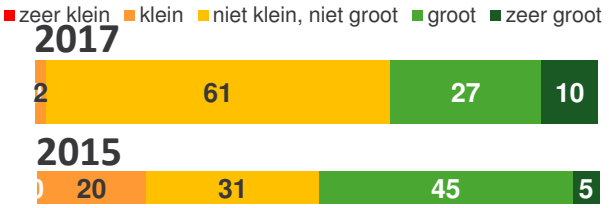

Heeft u de score van het energieprestatiecertificaat gebruikt om te onderhandelen over de verhuurprijs?

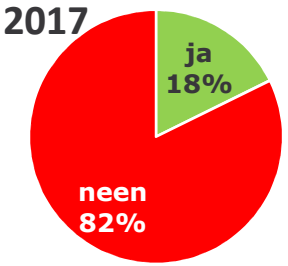

% OP BASIS: HEBBEN REKENING GEHOUDEN MET EPC (n=29)

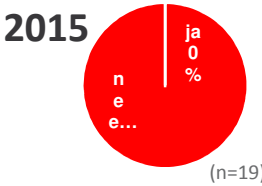

(n=19)

Vlaanderen
is energie

EPC: Evolutie – verhuurders

Steeds meer verhuurders (83% vs 78% in 2013) weten dat de opstelling van een EPC verplicht is.

Wist u dat de opstelling van een energieprestatiecertificaat (EPC) verplicht is voor woningen of appartementen die verhuurd worden sinds 1 januari 2009?

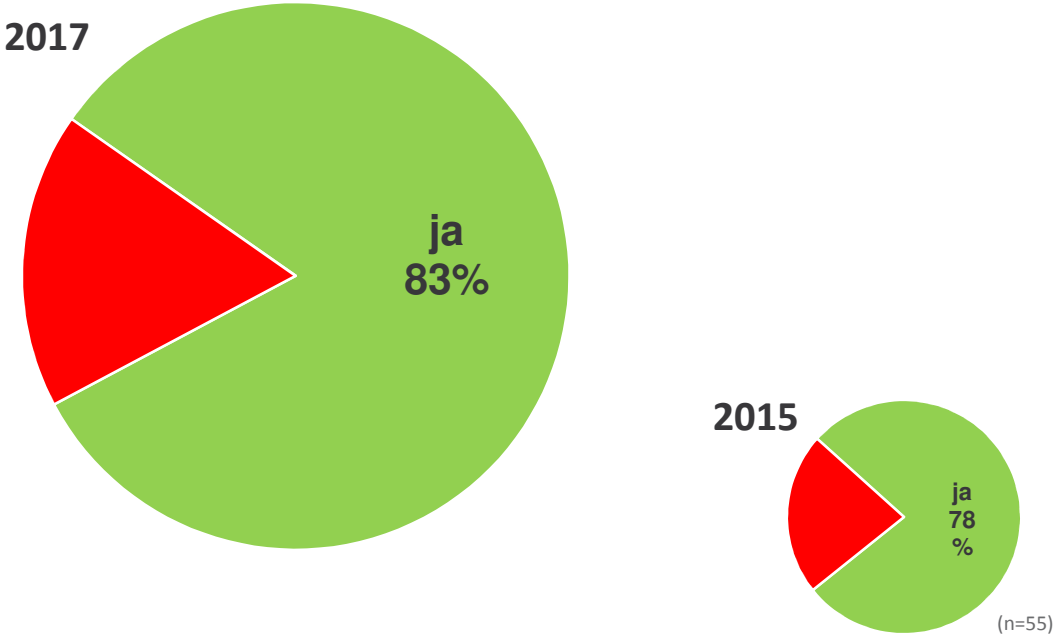

Vlaanderen
is energie

BASIS: VERHUREN ANDERE WONING (n=88)

VOOR MEER INFORMATIE

Mathias Bonneu
mathias.bonneu@kantartns.com

Ellie Jacques
ellie.jacques@kantartns.com

Véronique Lootens
veronique.lootens@kantartns.com

Vlaanderen
is energie

Kantar TNS | Broekstraat 49, Rue du Marais | +32 (0) 2 215 1930 | www.kantartns.com